

NR. 12 1983 79. ÅRGANG

# SKAKBLADET



Medlemsblad for Dansk Skak Union

*Årets publikumsmatch:*

## Curt Hansen - Bent Larsen



*Mere end 800 tilskuere  
fulgte matchen i  
Det Ny Teater,  
hvor Curt Hansen  
besejrede Bent Larsen  
2-0 i hurtigskak om  
i alt 15.000 kr.  
Læs side 202.*

*Foto: Thorbjørn Rosenlund*

# SKAKBLADET

ISSN 0037-6043

79. årgang nr. 12 1983

## Udgivet af Dansk Skak Union

Udkommer 19/1, 16/2, 16/3, 20/4, 18/5, 15/6, 13/7, 17/8, 14/9, 19/10, 16/11 og 14/12.

## Redaktion

Thorbjørn Rosenlund, Geelskovparken 12, 2. th., 2830 Virum. Tlf. 02 - 85 64 63.

## Medarbejdere

Bent Larsen, Bent Kølvig, Jens Kristiansen, Erling Mortensen, Carsten Høj, Curt Hansen, Niels Jørgen Fries Nielsen, Gert Iskov, Klaus Berg, Eigel Pedersen, Jan Mortensen, Niels B. Yde m.fl.

## Indsendelsesfrister

Se nederst. Undtagelsesvist kan mindre meddelelser modtages op til en uge efter de angivne frister. Manuskripter m.v. som uopfordret indsendes til redaktionen må vedlægges svarporto, hvis de ønskes retur.

## Annancer og turneringsindbydelser

sendes til Skakbladets redaktion.

## Abonnement og ekspedition

Danmark: kr. 70 pr. år inkl. moms og fors. Udlandet: kr. 80 pr. år inkl. forsendelse. Bestilles hos Skakbladets ekspedition, Tulipanvej 22, 6705 Esbjerg Ø. Tlf. (05) 14 25 56. Giro 6 02 08 01. Udebliver Skakbladet rettes først henvendelse til postvæsenet, dernæst til Skakbladets ekspedition

## Sats

Werks Fotosats ApS, (06) 19 93 10

## Tryk

Werks Offset, (06) 19 11 39

## Indhold

Curt Hansen - Bent Larsen	201
Dansk andenplads i Ottelandskampen	203
Guldalderskak i Silkeborg	205
Divisionsturneringen	207
Zukertorts triumf i London 1883	208
Register	211
Festturneringen	215
Curt Hansen slog Knaak	215
KSU's juniorer bedst	215
København vandt over Skåne	215
Læserne diskurser op	216
DM for blinde og svagtseende	217
Vejlemesterskabet	217
Robert Andreassen død	218
H.E. Nielsen død	218
Skoleskak	218
Julekonkurrence	219
Korrespondanceskak	219
Problemskak	220
Litteratur	220
Turneringer	221

## Partier

Andersen, Bo Lund 216 - Andersen, O. 217 - Astrup, A. 217 - Bird 209, 210 - Blackburne 208, 210 - Brinck-Clausen, Bo 215 - Danielson, H. 207 - Englisch 209, 210 - Frederiksen, O. 216 - Hansen, C. 202(2), 206 - Hansen, S. 216 - Hebden 206(2) - Hjartarson 204 - Holm, S. 203, 204 - Hvenekilde, J. 215(2) - Høj, C. 204(2) - Højberg, N. 203 - Jacobsen, B. 215 - Jensen, K. 216 - Jensen, L. 216 - Johansen, A. 217 - Juul, Chr. 126 - Kristensen, Bent 217 - Kristensen, Bj. 207 - Kristensen, L. 125(2) - Kristiansen, J. 207 - Larsen, B. 202(2) - Mackenzie 209 - Madsen, M. 216(2) - Madsen, P. 217 - Mason 209 - Maki 204 - Nielsen, P.E. 207 - Noa 209 - Ornstein 204 - Pedersen, E. 204, 215 - Pedersen, Erik 218 - Petursson 204 - Pitters, H. 217, 218 - Schandorff, L. 204, 215 - Schmidt, K. 215 - Sellman 210 - Sigurjónsson 204 - Sloth, J. 204, 207 - Spasov 206 - Szamcinska 203 - Sznapik 203 - Tschigorin 209 - Velikov 207 - Winaver 210(2) - Winge 204 - Zukertort 208.

Stof til næste nummer skal være redaktionen i hænde fredag den 16. december og til nr. 2 fredag den 20 januar.

Dansk Skak Unions adresser: se side 223.

# Curt Hansen - Bent Larsen

Selv om Curt Hansens resultater endnu ikke tåler sammenligning med Bent Larsens har skakoffentligheden næret et stadig stærkere ønske om alt se vor kosmopolitiske superstormester ved brættet over for den sønderjyske himmelstormer. Og efter Curt Hansens nordnordmesterskab og stormesternorm blev ønsket så stærkt, at Morgenavisen Jyllands-Posten erklærede sig villig til at investere 75.000 kr. i foretaget.

Som ramme om matchen valgtes Det Ny Teater i København, datoen blev fastsat til 30. oktober, og spillerne lovet 10.000 og 5.000 kr. til henholdsvis vinder og taber. Billetterne til forestillingen, der skulle omfatte to halvtimes partier og krydsild med spørgsmål til spillerne fra publikum, var gratis, men alligevel tvivlede mange på, om salen lod sig fylde.

Det gjorde den. Mere end 800 tilskuere, mange fra Fyn og Jylland, var forventningsfulde mødt frem, og var det ikke for det smukke køns svage repræsentation, kunne man i den fyldte sal have følt sig hensat til en premiereaften på en boulevard-komedie.

Aftenens veloplagte konferencier, Jørgen Hvenekilde, glædede sig over det store fremmøde og skyndte sig at minde om, at når skak sædvanligvis måtte finde sig i et fåtalligt publikum, skyldtes det kravet om at kunne tænke for at få noget ud af det. Hvenekilde fik i øvrigt fremkaldt såvel latter som taktfast hyldest (til de to spillere) og markerede ved sin form (...spillernes navne, jeg skulle have dem her i lommen...), at der trods penge og prestige først og fremmest var tale om et show.

Curt Hansen trak de hvide brikker, og efter finjustering af teknikken omkring demonstrationsbrættets projicering på en 3 x 3 m stor skærm på scenens bagtæppe gik man i gang.

## Dronningindisk

### Curt Hansen - Bent Larsen

1. Sf3, Sf6 2. c4, b6 3. Sc3, Lb7 4. d4, e6 5. a3, d5 6. cxd5, exd5. Ungdår de principielle varianter efter 6. -, Sxd5 7. g3, Sbd7 8. Lg2, Le7 9. 0-0, 0-0 10. De2, c5. Efter dette naturlige træk opstår næsten forceret stillinger med en isoleret sort d-bonde eller hængende bønder, stillinger, som Larsen hellere spiller fra den anden side af brættet. 11. Td1, Te8 12. Lg5, h6 13. Lxf6, Sxf6 14. dxc5, Lxc5 15. e3, De7 16. Df5, Se4?? En grov fejl, som Larsen spillede meget hurtigt. Ideen er at besvare 17. Sxd5 med 17. -, Lxd5 18. Txd5, Sxf2, men hvid vinder efter 19. Te5 17. Sxd5! De6 18. Dxe6, fxe6. Hvid har en sund bonde i overvægt, og Curt Hansens teknik fejler ikke noget. 19. Sf4, Tce8 20. Sd2, Sxd2 21. Txd2, Lxg2 22. Kxg2, a5 23. Td7, Tf7 24. T1d1, e5 25. Se2, Te8 26. Txf7, Kxf7 27. Td7+, Kf8 28. Tb7, Te6 29. g4, Tg6 30. Kg3, h5 31. h3, hxg4 32. hxg4, Le7 33. Sc3, Td6 34. Se4, Te6 35. Kf3, g6 36. Kg3, Ke8 37. f4, exf4 38. exf4, Kd8 39. f5, gxf5 40. gxf5, Th6 41. Kf4, Lh4 42. Ke5, Kc8 43. Tg7, Kd8 44. f6, Ke8 45. Ke6, Kf8 46. Tb7, opgivet.

Derefter var der frit slag for de spørgelystne, og havde det ikke været for Larsens formidable evner som entertainer, kunne det være blevet pinligt.

En ville vide, hvornår Larsen ville acceptere andetbrættet på landsholdet, men stormesteren parerede ved at tilslutte sig Jens Enevoldsen, der meget hellere ville spille 6. bræt - det er jo meget lettere.

Og så ville man vide om Fischer vender tilbage, et spørgsmål der åbenbart optager skakspilleres sind i samme omfang som tanken om Kristi genkomst hos andre sekterere.

Omrokering på scenen, og klar til 2. parti.

## Nimzoindisk i forhånden

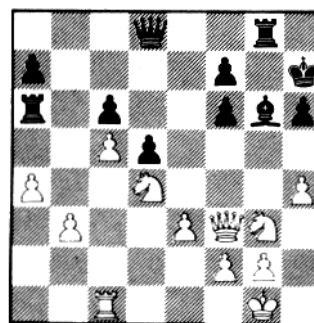
### Bent Larsen - Curt Hansen

1. Sf3, d5 2. c4, e6 3. b3, Sf6 4. Lb2, c5 5. e3, Sc6 6. cxd5, exd5 7. Lb5, Ld6 8. 0-0, 0-0 9. Lxc6, bxc6 10. d3. Hvid accepterer en lidt trang stilling i håbet om



Curt Hansen - sejr over Bent Larsen. Foto: tr

at få spil mod sorts dobbeltbonde. Efter partiet gav Curt Hansen udtryk for stor utilfredshed med sin stilling. 10. -, Te8 11. Sbd2, Lf5 12. De2, h6 13. Tfd1, De7 14. Tacl, Tb8 15. h3, Tb6 16. La1, Lh7 17. Sf1, Sd7 18. Db2, Sf6 19. Dd2, Ta6 20. Lc3, Tb8 21. Db2! c4. Sort beslutter sig til at tage kvaliteten, fordi han foretrækker en dårlig stilling med materialeoverskud fremfor slet og ret en dårlig stilling. 22. Lxf6, gxf6 23. dxc4, La3 24. Dd2, Lxc1 25. Txc1, Td8? Herefter lukkes stillingen, og sort er chanceløs bedre 25. -, dxc4 eller 25. -, Da3 26. c5! Le4 27. Sd4, Kh7 28. De2, Db7 29. a4. Tårnet på a6 er fanget. 29. -, Tg8 30. Sg3, Lg6 31. h4, De8 32. Df3, Dd8.



33. h5, Le4 34. Sxe4, dxe4 35. Dxe4+ Kh8 36. Sf5, Tg5 37. Sxh6. Godt nok, men 37. Sd6 er mere overbevisende. 37. -, Dd7 38. Dc4, Kg7 39. Dxa6, Dh3 40. Df1? 40. Dxc6 og sort opgiver formentlig trods sine kun to minutter på skakuret (Larsen havde seks). 40. -, Dxb5 41. g3, Dxb6 42. Dg2? Efter overveelsen i 40. træk spiller Larsen utroligt usikkert. 42. -, Td5 43. b4? 43. Dxd5! og vinder. 43. -, Dh5 44. g4? De5 45. b5, Db2 46. Tf1, Txc5 47. bxc6, Dc2 48. Df3, Txc6 49. a5, Tc5 50. a6, Da4 51. Kg2, Tg5 52. Kg3? Dxa6? 53. Df4??? Dxf1 54. Opgivet.

På én gang beroligende og tragisk at opleve, hvordan Bent Larsen efter totalt at have nedspillet sin modstander mister kontakten med begivenhederne på brættet og leverer fejl på fejl.

Under de fælles post-mortems til glæde for publikum gav Curt Hansen udtryk for, at disse to partier ikke rakkede ved hans syn på Larsen som Danmarks klart stærkeste spiller. Larsens blændende kommentatorpræstation gav i øvrigt Hvenekilde lejlighed til at runde aftenen af med bemærkningen: »Vi mærker, at Larsen har en utrolig viden om spillet, og at han er en fremragende foredragsholder - jeg er snart ved at foretrække at høre ham tale om skak, fremfor at se ham spille«.

Men trods alle forbehold: En meget stor præstation af Curt Hansen.

Thorbjørn Rosenlund



# Dansk andenplads i Ottelandskampen

AF CARSTEN HØI

Som det kan ses af turneringstabellen, var det danske hold tæt på at vinde turneringen i Oslo. Holdet var repræsenteret af de fire seniorer Sejer Holm, Carsten Høi, Erik Pedersen samt Jørn Sloth. Derudover af Nina Høiberg på damebrættet og Lars Schandorff på juniorbrættet. Mærkeligt nok var holdet på forhånd undertippet af den danske presse. Den mente vel, at det rigtige hold sad i København og Silkeborg og spillede samtidig! Også de norske arrangører undrede sig en smule over det danske holds sammensætning, men min egen mening er, at kun Bent Larsen og Curt Hansen kunne have forstærket holdet. Dansk skak anno 1983 står nemlig stærkt. Vi har to »stjerneryttere« samt en snes meget fine »vadbærere«.

Jørn Sloth var ikke uventet blevet udset til holdkaptajn, og han fik under turneringen en del at se til. Indkvarteringen fandt sted på en båd, der midlertidigt virkede som et hotel. Ved ankomsten så vi, at vi var det heldige hold, der kun var blevet tildelt et dobbeltværelse. Sejer var ankommet dagen før, og han havde heldigvis forhindret to dobbeltværelser. Dobbeltværelse er for øvrigt en meget fin betegnelse for to sammenpressede senge og et køje! Da DSU på forhånd havde bestilt enkeltværelser, fik de to uheldige på holdet, Sloth og Erik Pedersen, tildelt et andet hotel. Humøret var alligevel udmærket på det danske hold, selv om kaptajnen havde forladt den synkende skude!

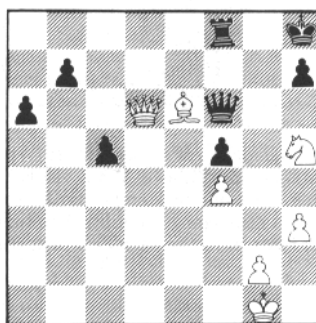
Ved det indledende møde blev det besluttet, at individuelle point skulle gå forud for matchpoint. Dette er også det almindelige system, som bl.a. benyttes ved OL og EM. Men de norske arrangører foreslog fra starten, at matchpoints skulle afgøre, hvilket de andre lande gik imod. Vi drøftede det sammen og var hurtigt enige. Der er ingen grund til at ærgre os over, at vi senere vandt turneringen på matchpoints. Det er et system, man en gang imellem bruger i hurtigholdturneringer, og derved bør det blive.

## 1. runde

Norge	- Danmark	3½ - 2½
Agdestein	- Holm	1 - 0
Øgaard	- Høi	½ - ½
Heim	- Pedersen	½ - ½
Wibe	- Sloth	½ - ½
Dahl	- Høiberg	0 - 1
Østenstad	- Schandorff	1 - 0

Førstnævnte land har hvid på førstebræt. En lidt skuffende start, da vi jo plejer at slå Norge i landskampen. Nina vandt som ventet om end ikke ube-

sværet. Jeg blev »blød«, da Øgaard tilbød remis i en lidt passiv stilling. Schandorffs svaghed, tårnslutspillet, gjorde udslaget i opgøret mod den stærke norske juniorspiller. Sejer lavede den afgørende fejl i 40. træk i en god stilling. Derefter behøvede Agdestein blot at finde det rigtige hemmelige træk. Erik var fræk og slog væk fra centrum i 5. træk: 1. e4, c6 2. d4, d5 3. Sc3, dxe4 4. Sxe4, Sf6 5. Sxf6+, exf6! Senere fik Heim en mægtig stilling, men Erik forsvarede sig fint. Sloth vandt en bonde mod den meget aggressive Wibe og burde have haft hele pointet.



Agdestein - Holm

Der skete: 40. -, Td8?? Sort havde gode chancer efter 40. -, Dd4+ i kraft af sine fribønder på dronningefløjnen. 41. Dc7! Opgivet. Efter 41. -, Dd4+ 42. Kh2, Tf8 43. Lxf5! er sagen klar.

## 2. runde

Danmark	- Polen	3½ - 2½
Holm	- Sznapiak	1 - 0
Høi	- Adamski	½ - ½
Pedersen	- Szymczak	½ - ½
Sloth	- Flis	½ - ½
Høiberg	- Szmazinska	1 - 0
Schandorff	- Staniszewski	0 - 1

Et udmærket resultat mod de senere turneringsvindere. Erik og jeg tog hurtige remis. Nina spillede et flot parti. Se nedenfor. Sloth spillede fint og var lige ved at stå i overkanten. Sejer blev dagens mand ved et brag af et parti mod den polske ankermand, Sznapiak. Schandorff fik et kedeligt slutspil, og modstanderen levede ikke chancer.

## Pirc

Nina Høiberg - Grazyna Szmazinska

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sc3, d6 4. Le3. Indleder en aggressiv opstilling, der passer fint til Ninas stil. 4. -, Sf6. En god fidus er her 4. -, a6. På 5. a4 ville en

senere lang rokade være mindre attraktiv for hvid. 5. Le2, 0-0 6. Dd2. For senere at likvidere forsvarsløberen med Lh6. 6. -, c6 En mere aktiv mulighed i centrum var 6. -, Sc6 samt e5. 7. f4, b5 8. Lf3, b4 9. Sd1, a5 10. Sf2. Sloth skulle have været noget urolig over den mærkværdige opstilling, Nina valgte for sine officerer. Men i fortsættelsen manøvrerer hun meget fint sine officerer ind i den sorte kongestilling. 10. -, Sa6? 11. Se2, Sd7 12. f5, e5. Sort har ikke placeret sine officerer hensigtsmæssigt, så dette modstød er uden kraft. 13. Lh6, Lb7 14. Sg4, cxd4 15. Lxg7, Kxg7 16. Dxd4+, f6. Eller 16. -, Sf6? 17. e5! og vinder. 17. De3, g5 18. h4, h5. Der går også hul efter 18. -, h6 19. Sxh6! etc. 19. hxg5, Th8. Efter 19. -, hxg4 20. gxf6+ trænger hvid ind via g5 eller h6. 20. Sh6, Sac5 21. Txh5, Se2 22. Sf4, Dd7 23. Td1, Tac8 24. Th3!, fxg5 25. Sh5+, Kf8 26. Dxg5, Ke8 27. Dg7, Tf8 28. Tg3! Med matrusel. Her burde sort have opgivet. 28. -, Sxf3+ 29. gxf3, Db5 30. Dxh8+, Kd7 31. Sf6+! Hvid rydder helt op. 31. -, Kc6 32. Dxe7 Opgivet. 1-0.

## Benoni

Sejer Holm - Aleksander Sznapiak

1. d4, Sf6 2. c4, e5 3. Sf3. Sejer kan også 3. d5, e6 4. Sc3 men helst med sort. 3. -, cxd4 4. Sxd4, a6 5. Sc3, e6 6. a3, d5 7. cxd5, Sxd5 8. Ld2!, Le5 9. Sb3, La7 10. Sxd5, Dxd5. Efter 10. -, exd5 11. Lc3 har hvid fordel. 11. Lc3, Df5. Og her ville chancerne være på hvids side efter 11. -, Dxd1+ 12. Txd1. 12. Sd4, Dg6 13. h4! Et dejligt ambitiøst træk. 13. -, e5 14. Sf3, Sc6 15. h5. Bonden på e5 var indirekte dækket, f.eks. 15. Sxe5, Sxe5 16. Lxe5, Lxf2+! eller 15. Lxe5?, Sxe5 16. Sxe5, Df6 17. Sd3, 0-0 med et kraftigt initiativ til sort. 15. -, Df6 16. e3, 0-0 17. Da4, Te8 18. Dh4, Df5? En grov fejl af polakken. Nu får hvid foræret et mægtigt angreb. Der var intet i vejen med 18. -, Dxb4 19. h6, g6 20. 0-0-0, e4. Måske ikke det bedste, men stillingen var allerede meget vanskelig. Nu følger en smuk kombination. 21. g4!, Dxf3. Eller 21. -, De6 22. Lc4, Dxe4 (22. -, De7 23. Sg5, Tf8 24. Sxf7!, Txf7 25. Dxe7, Sxe7 26. Td8 mat) 23. Df6, Kf8 24. Sg5, Te5! 25. Sxh7+, Ke8 26. Dh8+, Ke7 27. Df8+, Ke6 28. Dd6 mat. 22. Th3, Dxd1+ Det ender med mat igen efter 22. -, Dxb4 23. Df6, Kf8 24. Dg7+, Ke7 25. Lf6+, Ke6 26. Lc4. 23. Kxd1, Te6 24. Kc1, Ld7 25. Th1, b5 26. g5, Tc8 27. Lh3, Td6 28. Lxd7, Txd7 29. Dxe4. Sorts eneste håb er nu tidnøden. 29. -, Te7 30. Df4, Te6 31. Td1, Lb8 32. Df3, b4 33. axb4, Sxb4 34. Td7, Sa2+ 35. Kc2, Tf8 36. Lg7, Tc8+ 37. Kb1 Opgivet. 1-0.

## 3. runde

Færøerne	- Danmark	1 - 5
Ziska	- Holm	0 - 1
Hansen	- Høi	0 - 1
Apol	- Pedersen	0 - 1
Ziska A.	- Sloth	0 - 1
Klingens	- Høiberg	0 - 1
Nielsen	- Schandorff	1 - 0

Det færøske hold fik mange tæv i turneringen, men bevarede humøret fint. Erik, Sloth og Nina gjorde let kål på deres modstandere. Sejer ofrede kvalitet, før hans angreb slog igennem. Jeg stod godt med en hvid springer plantet på d6, og hen mod tidnøden brød han sammen. Schandorff spillede nu under vanlig standard og tabte overraskende.

## 4. runde

BRD	- Danmark	3½ - 2½
Ostermeyer	- Holm	1 - 0
Bischoff	- Høi	½ - ½
Borik	- Pedersen	½ - ½
Grün	- Sloth	½ - ½
Fischdick	- Høiberg	½ - ½
Brunner	- Schandorff	½ - ½

En dårlig match, men der må ikke dømmes for hårdt. Det var dagen med dobbeltrunde, og da vi allerede om formiddagen havde spillet med Færø-

	1	2	3	4	5	6	7	8	sum
Polen	-	2½	2½	3	4½	4	3½	6	26
Danmark	3½	-	4½	3½	2½	2½	4	5	25½
Island	3½	1½	-	2½	3½	2½	5½	5½	24½
Sverige	3	2½	3½	-	2½	3½	4	5½	24½
Norge	1½	3½	2½	3½	-	3	4	4½	22½
BRD	2	3½	3½	2½	3	-	3	5	22½
Finland	2½	2	½	2	2	3	-	4½	16½
Færøerne	0	1	½	½	1½	1	1½	-	6

erne, blev det ikke helt uforståeligt til nogle hurtige remiser. De eneste »rigtige« partier, hvor der kæmpedes, var Sejers og Ninas. Så vidt jeg kunne se, stod Nina i underkanten, da den tyske pige tilbød remis i tidnøden. Sejer kom galt af sted i sin elskede Benoni og fik dronningen fanget. Derelfter gav den solide Ostermeyer ingen chancer. Hvad der nu skete med det danske hold, ved jeg ikke. Men alle på holdet kæmpede i resten af turneringen som løver. Så er der noget ved holdskak!

## 5. runde

Danmark	- Sverige	3 1/2 - 2 1/2
Holm	- Schüssler	1/2 - 1/2
Høi	- Schneider	1/2 - 1/2
Pedersen	- Ornstein	1 - 0
Sloth	- Kaiszauri	1/2 - 1/2
Højberg	- Cramling	0 - 1
Schandorff	- Winge	1 - 0

Et godt resultat mod svenskerne, som vi flere gange har haft problemer med ved OL. Erik nedspillede Ornstein hurtigt og effektivt. Jeg stod nok en smule i underkanten, da jeg tilbød remis, men da Schneider ikke havde meget tid accepterede han. Samme resultat kom der ud af Sloths parti. I tidnøden accepterede Sejer desværre Schüsslers fredstilbud. Stillingen viste sig senere at være gunstig for os. Nina kæmpede sig op efter uønsket åbningsspil, men Pia var som ventet en for stor mundfuld for vores pige. Schandorff kom endelig rigtigt i gang. Midtspillet ebbede ud i et slutspil med uligefarvede løbere, men der var to gode merbønder.

### Dronningeindisk

*Erik Pedersen - Axel Ornstein*  
**1. d4, Sf6 2. Sf3, e6 3. e3, b6 4. Ld3, Lb7 5. 0-0, Le7 6. c4, c5 7. b3, 0-0 8. Lb2, cxd4 9. exd4, d5 10. Sbd2, Sc6 11. Tc1, Tc8 12. De2, Tc7 13. Tfd1, dxc4 14. bxc4.** I denne stilling tog Erik remis mod polakken Szymcsak i anden runde. Heldigvis er fredspiben lagt til side i dette parti. **14. - Td7. Ikke 14. -, Da8? 15. d5!, exd5? 16. cxd5, Sxd5 17. De4 etc.** I disse stillinger er et fremstød med d-bonden forbundet med de største farer for sort, hvilket Erik senere beviser. **15. Sfl, Sh5?** For optimistisk. Nu bliver den sorte kongestilling (h7) for sårbar. En ide er måske **15. -, Sb4 16. Lb1, Da8! 16. Lb1!, Lg5 17. Se3, Sf4 18. Dc2, f5?** Indrømmelsen **18. -, Sg6** var påkrævet. **19. d5.** Der var den! **19. -, exd5 20. Sxf5, Lf6 21. La3, d4.** Allersidste chance var nok **21. -, Tc8 22. De4, Dc7 23. Sd6, d3.** Efter **23. -, Txd6** er det prosaiske **24. Dxf4** med kvalitetsgevinst godt. **24. Dxf4, Le7 25. De4, Lxd6 26. Lxd3, g6. 26. -, Lxa3 27. Dxb7+, Kf7 28. Sg5+** er helt forfærdeligt. Nu derimod er den sorte kongestilling pivåben. **27. De6+, Tff7 28. c5!** Herefter har hvid også muligheden **Lc4. 28. -, Lxh2+** Sort er uden forsvar. **29. Sxh2, Sd4 30. De8+ Opgivet.**



Før stormen - Jørn Sloth og Nina Højberg koncentreret over for deres deres islandske modstandere. Foto: Carsten Høi.

## Siciliansk

*Stefan Winge - Lars Schandorff*

**1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, exd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Db6 8. Dd2, Dxb2 9 Tb1, Da3 10. Le2, Sbd7 11. 0-0, Dc5 12. Lxf6, Sxf6 13. Sa4, Dc7 14. Sb6, Tb8 15. Lf3, Sd7.** Herefter har hvid intet for bonden og søger nu de uligefarvedes trøst. **16. Sxc8, Dxc8 17. f5, e5 18. Se2, Dc5+ 19. Kh1, Sf6 20. Tb3, Le7 21. Sc3, Tc8 22. a4, Ld8 23. Sd5.** Slutspillet byder ikke de store chancer for remis. **23. -, Sxd5 24. Dxd5, Dxd5 25. exd5, b6 26. Le2, Txc2 27. Lxa6, Tc5 28. Lb7, Ke7 29. Lc6, h5 30. Th3, Th6 31. Kg1, Kf6 32. Thf3, h4 33. g4, hxg3 34. hxg3, Tc2 35. Tf3f2, Txf2 36. Txf2, Th5 37. g4, Th4 38. Tg2, Kg5 39. Ld7, Lf6! 40. Kf1, Tgx4 41. Tgx4+, Kxg4 42. Ke2, Kf4 43. Le8, Kxf5 44. Lxf7.** Dette var vist hængestillingen, og en hurtig analyse under midt-dagen viste let gevinst. **44. -, Ke4 45. Le6, Lg5 46. Lf7, Lf4 47. Lg8, g5 opgivet. 0-1.**

## 6. runde

Finland	- Danmark	2 - 4
Ojanen	- Holm	1/2 - 1/2
Mäki	- Høi	0 - 1
Binham	- Pedersen	1/2 - 1/2
Pirttimäki	- Sloth	1/2 - 1/2
Laitinen	- Højberg	0 - 1
Pulkkinen	- Schandorff	1/2 - 1/2

Finnerne manglede deres to stormestre Westeren og Rantanen samt Raaste. Vi var vist heldige i denne match. Erik måtte kæmpe hårdt for den halve, og Sejers hængeparti var tabt. Nina snød sin modstander i slutspillet, og jeg fik lov til at kombinere:

### Pirc

*Carsten Høi - Veijo Mäki*  
**1. d4, Sf6 2. Sc3, g6.** Så er jeg for en gangs skyld på de hvides side i Pirc! **3. e4, d6 4. Sf3, Lg7 5. h3, 0-0 6. Le3.** Dette er for tiden den populæreste måde at stille op på mod pircen. **6. -, e6 7. a4, a5 8. Le2, Dc7 9. 0-0, Sa6 10. Dd2, e5 11. Tad1, exd4.** Det sorte åbningsspil er mistænkeligt. **10. -, Sb4!** havde været forsigtigere end e-bondens fremstød. **12. Lxd4, Te8 13. Lxa6!, Txa6 14. Tfe1, Le6 15. Df4, Sh5 16. Dcl!** Stærkere var sikkert **16. Dh2!** Den sorte d-bonde ville da være meget svag. **16. -, Le5 17. Sxe5, dxe5 18. Le3, Taa8 19. g4, Sg7 20. b3, f6 21. f4, f5.** Risikabelt for sort. **22. gxf5, gxf5 23. Kh2, Tf8 24. Tg1, Kh8 25. Lc5, Tfd8 26. Da3!** Nu trænger hvid ind på de sorte felter. **26. -, Txd1 27. Sxd1, Td8 28. Le7, Td2+ 29. Kh1, Sh5 30. Se3, h6??** Langt bedre var **30. -, c5!** med ideen **Dc6.** Og **31. Dxc5, Dxc5 32. Lxc5** er ikke klart. Nu skal der være noget for hvid.



**31. Lf6+!, Sxf6 32. Df8+, Sg8?** Sloth foreslog **32. -, Kh7 33. Dxf6, Df7,** men hvid bør vinde efter **34. Dxe5.** Nu beholder sort sin officer, men bliver krøllet helt sammen. **33. Sxf5.** Med matrussel i tre træk begyndende med **Tgx8+** osv. **33. -, Td7 34. Tg6.** Pointen. Varianten er klare: **34. -, Lxf5 35. Dxc8 mat eller 34. -, Lf7 35. Dg7 mat eller 34. -, Tg7 35. Sxe7, Dxe7 36. Tgx8+ etc. 34. -, Kh7 35. Tgx8? opgivet. 35. Tgx8** var »godt nok«, men det ærgrer mig, at jeg med fem minutter på klokken ikke så maten i to træk! Det overlader jeg trygt til læserne. 1-0.

## 7. runde

Danmark	- Island	4 1/2 - 1 1/2
Holm	- Sigurjonsson	1 - 0
Høi	- Petursson	1 - 0
Pedersen	- H. Olafsson	0 - 1
Sloth	- Hjartarson	1 - 0
Højberg	- Kristinsdottir	1 - 0
Schandorff	- Thorsteins	1/2 - 1/2

En fantastisk match, hvor vi »bare« manglede et halvt point til den samlede turneringssejr. Sejer knuste Sigurjonsson på smukkeste vis. Sloths modstander brød sammen, da tidnøden nærmede sig. Hjartarson havde ellers vundet de sidste fem partier! Nina vandt et roligt positionelt parti. Jeg stod skidt mod Petursson, men ved et lumsk kvalitetsoffer vendte billedet. Eriks hængeparti var akkurat lige tabt, så vi satte vor lid til Schandorffs merbonde. Desværre endte dette parti remis, så polakkerne med en sejr på 4-2 over Vesttyskland fik sneget sig foran.

### Slavisk dronningegambit

*Sejer Holm - Gudmundur Sigurjonsson*  
**1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5 4. Sc3, c6 5. e3, Sbd7 6. Ld3, dxc4 7. Lxc4, b5 8. Ld3, Lb7 9. 0-0, b4 10. Se4, Le7 11. Sxf6+, Sxf6 12. e4, 0-0 13. e5, Sd7 14. Dc2, h6 15. De2!, c5 16. Td1, Dc7 17. Lf4, Tfd8 18. Tac1, Dc6?** Den sorte opstilling virker meget passiv. **19. Lb1, Tac8 20. Se1!, Db6 21. Dg4.** Sigurjonsson har spillet planløst, og resten af partiet er et sandt festfyrværkeri. Jeg tør vove den påstand, at sort er håbløst fortabt her. **21. -, Kf8 22. Lh7!** Truer atter med **Lxh6. 22. -, g5 23. h4, Kg7 24. hxg5!, Kxh7 25. Dh5, Kg8 26. g6!, Lf8 27. gxf7+, Kh7 28. Td3!, Le4 29. Tg3, exd4 30. Txc8, Txc8 31. Sf3!, Lf5 32. Lxh6!** De sidste ruiner smadres. **32. -, Lxh6 33. Sg5+, Kg7 34. Sxe6+, Kh7 35. Tg7+ opgivet.** Ottelandskampens bedste parti. Angrebsføringen var enkel og smuk. 1-0.

Sloths stilling var ret lige indtil det sidste:

### Nimzoindisk

*Johann Hjartarson - Jørn Sloth*  
**1. d4, e6 2. c4, Sf6 3. Sc3, Lb4 4. e3, b6 5. Ld3.** Eller **5. Se2, La6. 5. -, Lb7 6. Sf3, 0-0 7. 0-0, Lxc3 8. bxc3, Le4.** Mere almindeligt er **8. -, Se4** samt **f5. 9. Se1, Lxd3 10. Sxd3, Sc6 11. e5, d6 12. cxd6, exd6 13. c4, Dd7 14. Ld2, Tfc8 15. Te1, Tc7 16. Db3, Tac8 17. Tfd1, e5 18. Db2, e4 19. Sf4, Se7 20. Db4, d5 21. c5, Tc6 22. Da3, g5 23. Se2, Sg6 24. cxb6, axb6 25. Txc6, Txc6 26. Te1, Txe1+ 27. Dxe1, h5 28. Kf1, h4 29. h3, Se7 30. Lb4, Sc6 31. Da3, Sxb4 32. Dxb4, Dc6 33. Sc3, Se8 34. Ke2, Sc7 35. Kd2, Kg7 36. De7?** At hvid nu taber i denne stilling i fire træk, skyldes hans overoptimistiske træk i tidnøden. **36. -, Se6 37. f3?** Han skulle »lægge tilbage« med **37. Db4! 37. -, Dc4 38. fxe4, dxe4 39. Dd6??, Dd3+ opgivet. 0-1.**

Nej, det var ikke islændingenes dag. Margeir har som regel gode stillinger mod mig, men slipper så grebet. Se blot følgende:

### Katalansk

*Margeir Petursson - Carsten Høi*  
**1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5.** Ved Eigel Johansens jubilæumsturnering sidste år havde jeg spillet kongeindisk mod ham. Variation er godt. **4. g3, Le7 5. Lg2, 0-0 6. 0-0, c6 7. Dc2, Sbd7 9. b3.** Morten Kaspersen spillede følgende mod mig ved Øbro Open **8. Lf4, Se4?! 9. Sc3, f5 10. Tad1, Da5 11. Sxe4, fxe4 12. Sd2, Lf6 13. Ld6?, Te8 14. Kh1, Dd8! 15. f3?, e3 16. Sb1, Sb6 17. c5, Sc4 18. Lf4, g5** med klar sort fordel. **8. -, b5 9. Lf4, La6!?** Jeg brød mig ikke om **9. -, bxc4 10. bxc4, La6 11. Sbd2 f.eks. 11. -, Sb6 12. c5, Sc4? 13. Sxc4, Lxc4 14. Se5 etc. 10. Sbd2, Te8 11. c5.** Ellers spiller sort **c5**, hvorefter den hvide dame står udsat. **11. -, Sh5 11. -, b4?** ville blot svække sorts damefløj. **12. Te1, h6 13. e3, g5 14. Ld6, Lxd6 15. cxd6, Shf6!?** I stedet for at gå efter bonden på **d6** var **15. -, c5** et oplagt træk. Under partiet var jeg nervøs for det vilde **16. e4!?** derpå. Men nu bliver sort klemt inde på damefløjen. **16. b4!, Se8 17. Se5, Sxd6 18. Sb3, Sxe5 19. dxe5, Sb7**



Ikke 19. - Sc4?? 20. Sc5, Db6 21. Sd7 etc. 20. Tc1, De7 21. De3, f5? Sort fører med en bonde, men har svært ved at få luft. En gennemførelse af c5 lader sig ikke umiddelbart gøre, f.eks. 21. - Te7 22. Tc2, Tfc8 23. Tec1, c5 24. bxc5, Sxc5 25. Sxc5, Txc5 26. Dxc5, Txc5 27. Txc5 og den sorte dronning er ingen match for de hvide tårne. I stedet for 21. - f5? skulle sort befri stillingen langsomt. 22. exf6, Dxf6 23. Dxf6, Txf6 24. e4!, Sd8! Efter omstændighederne det bedste forsvar. Nu burde hvid tage sin

bonde tilbage med fordel således 25. Sc5, Lb7 26. Sxb7, Sxb7 27. exd5, exd5 28. Lxd5+, Kf8 osv. 25. Tc3? Han vil ha' mere, men nu beholder sort sin bonde. 25. -, Lb7 26. Tfc1, Tb8 27. Kf1? Et håndledstræk. 27. -, Sf7! 28. Te1, Tf8 29. e5, Tf5 30. Tce3, g4!! Nu vinder hvid en kvalitet, men initiativet overgår til sort. 31. Sd4, Sg5 32. Sxf5, exf5 33. Ke2. De hvide tårne duer ikke i det lukkede landskab. 33. -, Kf7 34. f4?, gxf3+ 35. Lxf3, Ke6 36. Kd3, a5! 37. h4? Der var stadig chancer efter 37. a3.

37. -, Se4 38. Lxe4, fxe4+ 39. Kd4, axb4 40. Tb1, Tf2 41. a4?, Tc2! opgivet. 0-1. I tidnøden sker så meget. Hvid bliver nu tromlet ned efter 42. T3e1, c5+ 43. Ke3, d4+ 44. Kf4, bxa4 osv. Da Petursson opgav rejste jeg mig og mødte Sejer. »Hvad sker der?«. spurgte jeg. »Vi vinder overalt!«. Faktisk førte vi 4-0!

Individuelle scorere: Sejer Holm 4, Carsten Høi 5, Erik Pedersen 4, Jørn Sloth 4½, Nina Høiberg 5½, Lars Schandorff 2½.

# Guldalderskak i Silkeborg

AF BJARKE KRISTENSEN

Udtrykket »guldalder« i forbindelse med skak, stammer fra Jens Enevoldsens »Tredive år ved skakbrættet«, hvor gamle Jens brugte det om året 1927, hvor Danmark for første gang formåede at hævde sig internationalt, med det legendariske olympiade-sølv. Men hvis udtrykket nogensinde skal genbruges, så må det være nu, år 1983! Året hvor der blev spillet 6 - seks! - stormesterturneringer i Danmark! Og med overordentlige fine danske placeringer i næsten dem alle. Listen tåler at blive gentaget: »Lux Time« i Århus, »Multi-tabs« i Farum-Gladsaxe, Nordisk turnering i Esbjerg, »Politiken Cup« i Hvidovre, 1. GM-turnering i Silkeborg og endelig én i København omkring juletid ved klubben AS04. Det er vistnok flere end i hele ti-året fra 1970-80. Eller hvad med 1960-80? Imponerende er det i hvert fald, og spændende bliver det at se, om 1984 kan videreføre dette aktivitetsbrag.

Men der er naturligvis også et men...! Hele den samlede danske skakpresse har jo kun en begrænset spaltepads og programtid. Og Skakbladet bliver heller ikke udvidet, med et bestemt antal sider for hver enkelt GM-turnering, så referatet fra en indenlandsk stormesterturnering med fine danske præstationer, som i 1965 ville være blevet til en hel føljeton, bliver i dag kun tildelt en anelse mere plads end det årlige Ølgod-mesterskab.

Så jeg vil i det følgende forsøge at udtrykke mig i hensigtsmæssig korthed!

Forhistorien er i første omgang den internationale turnering i Silkeborg 1980, der især huskes for Lars Karlssons triumf, kun et tabsparti i turneringens sidste runde forhindrede en maksimums scoring i 11 partier. Men 10 point af 11 mulige var naturligvis rigeligt både til turneringssejren og en fyldig presseomtale. Og for arrangørerne, med Konrad Ahrentoft i spidsen, gav succesen med dette debut-stykke lyst til mere. Forarbejdet til endnu en turnering, planlagt til efterårsferien 81, blev derfor lavet. Men - af uransagelig - årsager modtog arrangørerne afbud fra hovedparten af de inviterede danske topspillere. Det endskønt de sidstnævnte ikke var forvænt med internationale turneringer - endnu! Og naturligvis meget skuffende for arrangørerne, der næppe havde forventet et grundskud fra den kant. Det efterlod to muligheder for arrangørerne, enten at de helt begravede ideen - hvad de fleste vel ville have gjort, eller at de tog et par større arbejdshandsker på. Og siden midtjyderne ikke er kendt for at snuble over den første og bedste højderyg som kommer i vejen så faldt valget på den sidste mulighed! Heldigvis! Målet blev derefter en stormesterturnering i 1983 - altså helt fremme ved vor tidsregning.

Og pudsigt nok - denne gang var der i efterårsferien nærmest et overudbud af turneringer til top-spillerne, Politiken Cup samt landskampen i

Norge, men ingen problemer med at skaffe deltagere! Og efter et par omrokeringer mellem de forskellige aktiviteter, bundfældede deltagerlisten sig som det fremgår af turneringstabellen. Vigtigt for arrangørerne var det sikkert, at Curt Hansen, den ubetingede pressemagnet, bestemte sig for at deltage. På et sent tidspunkt blev turneringen endnu skubbet tre dage, for at befordre hans deltagelse. Fuldt forståeligt.

Slutresultatet blev en stormesterturnering, stormester ved bulgarerne Velikov, Spassov og Radulov, med kategoribetegnelsen 7. Dvs. ratinggenomsnit 2403, hvilket er omtrent det laveste som gives for GM-turneringer. I de fleste andre henseender var arrangementet også lav-budgetteret, og var som sådan en understregning af, og et bevis på, at en GM-turnering slet ikke ligger uden for almindelige klubber og turneringsarrangørers rækkevidde. Og Silkeborg 83 beviste også, at succesen ikke kun beror på økonomien, men i højere grad er et resultat af den velvilje som alle de implicerede lægger for dagen.

Og turneringen i Silkeborg var en succes, en rar oplevelse, der på mange måder var mere personlig end de professionelt arrangerede turneringer. Arrangørerne, stadig væk med Konrad Ahrentoft som primus motor, fortjener da også ubetinget ros for det vellykkede arrangement. Forhåbentlig har det store arbejdspress, der blev udgivet en daglig bulletin samt spillet en sideløbende koordineret turnering, ikke dæmpet lysten til at følge årets turnering op! Nu til selve turneringen.

De bulgarske stormestre var som forventet til at tale med, ikke verbalt (!), men økonomisk for arrangørerne og rent spillemæssigt for de deltagende danskere. Så favoritværdigheden blev for turneringen tildelt ratingfavoritten IM Mark Hebden, England og Curt Hansen, dog med GM Ivan Radulov som tredjemand. Også GM Peter Velikov formodedes at kunne blande sig. På baggrund af dette, som der var stor enighed om, kan turneringsløbet ikke siges at indeholde mange overraskelser. Hebden førte gennem omtrent hele turneringen. I den første halvdel blev han dog fulgt

tæt af Curt Hansen, samt lidt mindre tæt af Radulov, Velikov og Peter Scheeren. Men da Curt Hansen i 6. runde lod Velikov slippe med remis, mistede han tilsyneladende troen på at kunne nå stormesternormen, hvorefter det lykkedes Hebden at få et forspring der tidligt sikrede ham turnerings-sejren.

IM Mark Hebden fortjener i den anledning at blive tildelt lidt mere forteplads! Han er 25 år, professionel skakspiller - med succes (!), hvilket fremgår af denne turnering. En stor del af denne succes skyldes hans kontante forretningsmæssige holdning til spillet, der sammen med hans hurtige spillestil - efter opskriften: en speciel åbningsvariant der fører til tidlige komplikationer, typisk Konge-indisk el. lign., og derefter en hurtig men sikker positional behandling af stillingerne. Men primært et dybt kendskab til helt bestemte åbninger, og stillingstyper. Resultatet af dette bliver i Hebden's tilfælde, en uhyre effektiv spillestil, der generelt set giver stor succes, men som også manglel en elasticitet, hvilket især kom til udtryk i sidste runde, hvor han manglede et våben til at holde remis med, mod Curt Hansen.

Hebden er uden tvivl meget påvirket af GM Miles, der ligeledes benytter sig af usædvanlige åbninger, for at føre spillet ind på hjemmebane. At Hebden vil blive stormester på et tidspunkt virker ret sikkert, men hvor langt han vil kunne nå som en sådan er svært at sige. De bedste sider af Hebden's spil kommer helt tydeligt til udtryk i det efterfølgende parti mod Spassov.

Andenpladsen blev sikkert besat af GM Radulov, der må betragtes som en erfaren herre. At han tilsyneladende spillede uden at anstrenge sig væsentligt, er kun en naturlig del af hans spillestil, som bygger på et bredt teoretisk kendskab, en næsten klassisk spillestil samt en uvilje mod at tage chancer. Lutter sunde egenskaber! Hans topplacering var da heller aldrig i fare.

Curt Hansens delte 3.-4. plads, kan i grunden ikke betragtes som skuffende. Men at den bliver det alligevel, fortæller meget om hvilke forventninger der stilles til ham. Faktisk var placeringen på flere måder særdeles god. Dels bragte den ham over 2500 i dansk rating (!), som den første efter Larsen, og dels havde han en svaghedsperiode midt i turneringen, som for manges vedkommende ville have ført til et langt ringere resultat. Og så er det for øvrigt meget få spillere som præsenterer GM-norm kravet hvergang. Et eksempel på Curt fra den effektive side, er partiet mod Hebden.

Af de tre udlændinge Spassov, Scheeren og Velikov var det kun Velikov som skuffede en smule. Spassov var derimod i flere tilfælde direkte heldig, især imod Curt Hansen - der overså en simpel

Silkeborg 1983	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	Point
1. IM Mark Hebden	-	½	0	1	1	½	½	½	1	1	1	1	8
2. GM Ivan Radulov	½	-	½	½	½	½	½	1	1	½	1	1	7½
3. IM Curt Hansen	1	½	-	0	½	½	1	½	1	1	1	0	7
4. GM Lüben Spassov	0	½	1	-	½	½	½	½	1	1	½	1	7
5. IM Peter Scheeren	0	½	½	½	-	0	1	1	1	1	½	½	6½
6. GM Peter Velikov	½	½	½	½	1	-	½	½	½	0	½	1	6
7. FM Bjørn Brinck-Claussen	½	½	0	½	0	½	-	½	½	½	1	1	5½
8. FM Jens Ove Fries Nielsen	½	0	½	½	0	½	½	-	½	0	½	1	4½
9. Per Knudsen	0	0	0	0	0	½	½	½	-	1	1	1	4½
10. FM Bjarke Kristensen	0	½	0	0	0	1	½	1	0	-	½	½	4
11. IM Klaus Berg	0	0	0	½	0	½	0	½	0	-	1	3½	
12. Viggo Bové Quist	0	0	1	0	½	0	0	0	0	½	0	-	2

GM-turnering. Kategori 7. GM-norm: 8½. p. IM-norm: 6½. p. FM-norm: 4½. p.

springergaffel - og undertegnede. Hvilket kun hans modstandere kan lastes for, naturligvis.

Den nederste halvdel af turneringstabellen er desværre kun besat af danskere. Bjørn Brinck-Claussen spillede sig fint op efter en lidt svag start, men kom for sent i gang med jagten på IM-normen, som ellers var inden for rækkevidde. Alle de øvriges resultater kan kort beskrives som skuffende! Jens Ove kunne ikke vinde et parti før end i sidste runde, trods fint spil i flere partier. Og Per Knudsen, som skuffede mindst - ratingmæssigt set, manglede det bid i spillet som kræves for at tage point fra de bedste. Med resultatet bliver Per nu FM. Undertegnede manglede ikke biddet over for de bedstplacerede, men forsøgte i vid udstrækning at bide til! Helt tandløs var jeg dog ikke (se partiet mod Velikov).

Den største skuffelse var formentlig Klaus Berg, men for ham findes der en standardforklaring: motivationen og placeringerne daler altid, når et mål nås. Så denne reaktion på IM-titlen er faktisk helt naturlig. Og endelig den anden lokale deltager, den første var jo Per, Viggo Bové Quist, der først kom på pointtavlen efter 8. runde. Tidligere var flere gode stillinger gledet ham af hænde. Dog fik han en sejr over Curt Hansen i posen, sammen med en masse erfaring.

Nu til det det virkelige drejer sig om!

Det første parti fra turneringen kan beskrives på flere måder. »Turneringsvinderens bedste parti«, eller »Partiet der gjorde Hebden til favorit allerede efter 3. runde«, lige så rigtige som »Stormester nedgør International Mester« er forkert. Men den bedste er nok: »Et fornemt stykke håndværk«! Se og døm selv.

#### Benkő-gambit

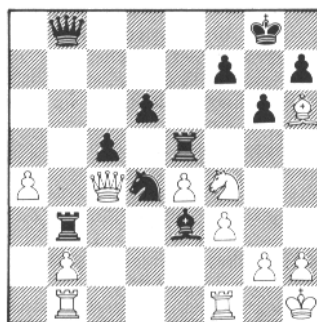
Spasov - Hebden

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, b5. En gambit der sikkert aldrig mister sin popularitet. For selv efter ti års intens teoretisk diskussion er det ikke lykkedes at finde en opstilling for hvid, der kan afskrække de mere hårdhuede og kompromisløse sortspillere. 4. cxb5, a6 5. e3, g6 6. Sc3, Lg7 7. a4. En tidlig tilkendegivelse - svækkelsen b4, men formentlig kun en mellemstation i nogle længere teorivarianter. 7. -, 0-0 8. Lc4, e6. Nærmest tvunget idet hvids blokade af b-linien på b5 bremser mange af sorts dronningefløjsaktiviteter. 9. Sge2, axb5 10. Lxb5, exd5 11. Sxd5, Lb7 12. Lc4. Hvid skulle træde forsigtigt her. F.eks. bedrog det nærliggende 12. Sec3?, Sxd5 13. Sxd5, Dg5 14. Sf4, Le5. Det bedste var muligvis det forenkende 12. Sxf6+. Men partitrækket kan dog næppe være forkert. 12. -, Sg4 Truer tricket Sxf2+ Dh4+ Dxc4, samtidig med at det centraliserer springeren. 13. Sef4, Se5 14. Le2, Sa6 15. 0-0, Te8 16. e4. Trods minusbonden har sort ingen problemer. b-linien samt springerfeltene b4 og d4 (måske) giver fuldt tilstrækkeligt modspil. Derimod har hvid visse problemer med at holde balancen! Især Lc1 samt tårnene mangler fornuftig beskæftigelse. Med partitrækket forsøger han at finde en tilfredsstillende opstilling, men det sker på bekostning af de sorte felter, der svækkes yderligere. 16. -, Sc6 17. f3. Mere forsigtigt var 17. Ld3 17. -, Tb8 18. Tb1, Sab4 19. Le3, d6. Efter 19. -, Sxd5 20. Sxd5, Sd4 21. Lc4, virker stillingen ret lige. 20. Sxb4? Nødvendigt var 20. Lc4, for at bevare kontrollen over d5 på en hensigtsmæssig måde. Bemærk at hvids merbonde på a4 virker helt ligegyldig. Det ville den ikke have gjort på a2! 20. -, Sxb4 21. Lb5. På 21. Lc4, var ofret 21. -, Lxe4 22. fxe4, Txe4 meget chancerigt for sort, måske endda vindende. 21. -, Lc6 22. Lxc6, Sxc6. Med og



Foto: Preben Back

uden bonde-a4, sort står bedst. 23. Dd2, Tb3 24. Sd5, Db8! 25. Lg5, Te6. De hvide tårne deltager kun som statister, hvorimod de sorte bliver mere og mere dominerende. Hebden's behandling af sin dynamiske fordel er eksemplarisk, især fra dette tidspunkt. 26. Sf4, Ld4+ 27. Kh1, Le3 28. Dd5, Sd4! Med pointen 29. Sxe6, fxe6 30. Dc4, Lxg5. At hvids »kamp med begrænset slagstyrke«, dvs. uden tårnene, kan straffes mere brutalt, er kun naturligt. 29. Lh6, Te5 30. Dc4.



30. -, d5! Denne bonde blev sikkert skubbet frem med den samme finger som, i en helt anden situation, trykker på cisterne-knappen. Men virkningen er helt den samme! Hvid har ingen tilfredsstillende muligheder. F.eks. 31. exd5, Sf5 32. Sd3, (32. Lg5, Tb4) Sg3+, eller 31. Da6, Tb6 32. Da5, g5! Det hele med afgørende sort fordel! 31. Sxd5, Lxb6 32. Sf6+, Kg7 33. Sd7, Dd6 34. Sxe5, Dxe5 35. Dd5, Dxd5 36. exd5. Med remistilbud! Spasov må have været i tidnød. Sort har afgørende fordel, for de hvide tårne kan stadigvæk ikke komme i spil. 36. -, Ld2 37. Tfd1, Lb4 38. Tde1, Te3 39. a5, Sb3 40. Td1, Lxa5 41. d6, Ld2 42. Tfi, Td3 43. Tf2, Txd6. Som at slentre omkring i en frugthave - plukke lidt her, plukke lidt der! Hebden har utvivlsomt nydt det. 44. g3, Le3 45. Tc2, Ld4 46. Kh1-g2. HT. 46. -, Tb6 47. Opgivet. Kun et ord: Elegant!

Lodtrækningen placerede opgøret Curt Hansen - Mark Hebden i sidste runde. Det var et forventet favoritopgør, men da Hebden for partiet havde et forspring på hele 2 point, blev spændingen overført til spørgsmålet om det ville lykkes for Hebden at nå sin første GM-norm med 8½ point. Det ville sige: Remis! Psykologisk set var det derfor et spændende opgør. Curt kunne ved at vinde revanchere sig for sit lidt magre pointudbygge, samtidig med at han ville avancere i præmierækken. Motivationen og viljen til at spille på gevinst, kunne derfor forventes at være god.

Mark Hebden's situation var anderledes broget. Han havde vundet turneringen, medmindre Radu-

lov vandt over Velikov (!), og var derfor allerede tilfreds med resultatet. Og han skulle »bare« holde remis med sort, for at indkassere normen, der økonomisk set langt ville overstige turneringens førstepræmie. Altså - bare remis. Men her dukkede et andet problem op. Hebden har ingen remisåbninger, kun nogle ambitiøse og ingen kompromisløse åbninger som han kender meget, meget godt. Men de er meget lidt anvendelige til at seje en remis sikkert i havn. Resultatet blev, at han spillede som han plejer, gevinstsøgende. Men hele tiden vidende, som han bagefter forklarede, at det var forkert. For han ønskede jo kun remis. En umulig psykologisk situation.

#### Konge-indisk

Hansen - Hebden

1. c4, g6 2. Sc3, Lg7 3. d4, Sf6 4. e4, d6 5. Sf3, 0-0 6. Le2, e5 7. 0-0, Sc6 8. d5, Se7 9. b4. Taimanovs ambitiøse fortsættelse, hvor hvid umiddelbart indleder aktionerne på dronningefløjen, uden sinkende officersmanøvrer. 9. -, Sh5. Alternativet var 9. -, a5. 10. g3, f5 11. Sg5, Sf6 12. f3, c6 13. b5! Først her bevæger partiet sig ud af standardteorien. Trækket åbner for La3, og udnytter samtidig at sort ikke råder over c6-e5, pga. Se6 med en fordelagtig linieåbning. 13. -, h6 14. Se6, Lxe6 15. dxe6, d5? En fejlberedning? Måske. Alternativet 15. -, Dc7 var, om end ikke tiltalende, så dog langt bedre. Eksempelvis med idet: Tad8+ Te8+ Kh8, hvorefter han kan begynde at kigge på e6-bonden med Dc8. Med teksttrækket kommer Hebden ud i løberparsstorm, men måske ønskede han at få sagerne afklaret, og partiet overstået hurtigt. 16. cxd5, cxd5 17. Sxd5, Sfxd5 18. exd5. Denne stilling har Curt utvivlsomt haft fremme på analysebordet. Sort kan dårligt slå direkte, idet: 18. -, Sxd5 19. Db3, Se7 20. Td1, Db6+ 21. Le3, samt 18. -, Dxd5 19. Dxd5, Sxd5 20. Lc4, Se7 21. La3, fører til klar hvid fordel. Partifortsættelsen er dog kun en ubetydelighed bedre for sort. 18. -, Db6+ 19. Kh1, Tfd8. Måske bedre Tad8. 20. Db3, Txd5. Endelig ikke 20. -, Sxd5 21. e7+ 21. Lc4, Td8 22. Le3, Da5 23. Tad1. Med afgørende fordel. Forbedringer for sort skal ret sikkert findes før det 16. træk. I den aktuelle stilling er sort nærmest hjælpeløs over for hvids velorganiserede officerer i forbindelse med e6-bonden. 23. -, Kh7 24. Td7, Txd7 25. exd7, f4. Forståelig desperation. 26. gxf4, Sf5 27. fxe5, Dc7.



28. e6! Curt realiserer på ganske samme måde som han hidtil har spillet partiet - effektivt og målbevidst. Sort har kun skin-chancer. 28. -, Sxe3 29. Dxe3, Dxc4 30. Tc1, Dxb5 31. a4!, Db2 32. e7. Opg. Og med denne gevinst blev Curt Hansen den 2. dansker over rating: 2500 - nogen sinde!

Det følgende parti er på en måde et helt lille juleeventyr. Hvid er den lille naive amatørskakspiller der, kun udrustet med sin slunkne vadsæk og en

**Skak/Bridge**  
i Politiken hver dag.



sløv lommekniv, begiver sig ud i den frygteligt farlige sicilianske jungle. Som vejviser har han kun sine klare blå øjne og sit lyse sind!

Og fra et fjernt dunkelt slot forsøger en fæl troldmand - det er sort! - at lægge alle mulige sin-drige fælder i vejen for ham.

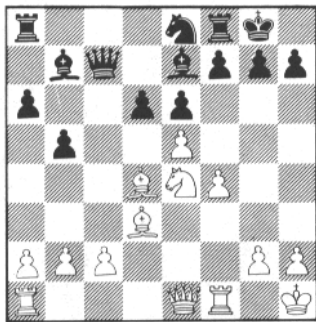
Mon det vil lykkes for ham at befri prinsessen, der sidder fanget og gemt i en utilgængelig afkro af troldmandens slot?

Og her begynder så historien!

### Siciliansk

Kristensen - Velikov

1. e4. Friskt og frejdigt - højre fod to skridt frem.. 1. -, e5 .. men fjenden gemmer sig. 2. Sf3, e6 3. Sc3. Kavalleriet først, det er enhver børnelærdom.. 3. -, a6 4. Le2, Sc6 5. 0-0, d6 .. og alt ånder fred og idyl, men ak hvor bedragerisk. 6. d4. Nu kommer vor helt for alvor ind i den dybe skov .. 6. -, exd4 7. Sxd4, Sf6 8. Le3, Le7 9. f4, .. og lyset svinder hastigt bag ham. 9. -, Dc7 10. Kh1. Stien delte sig her, og fodspor viste at mange tidligere havde valgt 10. De1. For vor hovedperson var alt nu helt fremmed. 10. -, 0-0 11. De1, Sxd4 12. Lxd4, b5 13. e5. Af næsten uforklarlige årsager vælger helte altid den mest direkte vej frem, nærmest som styret af en ekstra sans. Det gælder naturligvis også vores, der efter helt at have mistet orienteringen alligevel formår at styre lige mod troldmandens slot. Forunderligt! 13. -, Se8 I et andet land, og i et andet eventyr fortsatte troldmanden her med 13. -, dxe5, og efter 14. fxe5 Sd7 15. Se4, Lb7 (16. -, Sxe5 16. Dg3, f6 17. Sxf6+, Lxf6 18. Txf6, Txf6 19. Lxe5) 16. Sf6+, Kh8 (16. -, gxf6 17. Dg3+, Kh8 18. exf6) 17. Dh4, h6 holdt han nærmest mirakuløst remis. I det eventyr her den blåøjede: Adorjan og troldmanden: Kasparov! I vores eventyr kendte troldmanden naturligvis alt til sin kollegas fejtagelser, mens vor helt..! Men selvfølgelig - hvad kan et lyst barnesind ikke opveje! 14. Ld3, Lb7 15. Se4. Nu nærmer han sig hastigt slottet, selv om det endnu ligger helt skjult.. 15. -, Td8? ..men netop i det øjeblik fejler troldmanden. En raslende lyd af kæder - som en vindebro der lukkes, når vor helt. Og med et rask...



16. Sf6+!, ..kæmpespring, sætter han gennem buskadset, og.. 16. -, Sxf6 17. exf6, Lxf6 18. Lxf6, gxf6 ..stormer forbi de klodsede og forvirrede hjælpere, og lige ind til.. 19. Dg3+ ..troldmanden selv! Men som i alle ægte juleeventyr ville den onde troldmand aldrig have fået en chance, hverken efter 16. -, Lxf6 17. exf6, g6. 16. -, Sxf6 17. exf6, gxf6 18. Dg3+, Kh8 19. Dh4, .. eller 16. -, Kh8 17. Sxh7. Og nu.. 19. -, Kh8 20. Dh4, ..bliver vor helt en kende.. 20. -, f5 21. Df6+, Kg8 22. Tf3(!), ..brutal, selv om han ikke spiller helt uden.. 22. -, Lxf3 23. gxf3, Tfe8 24. Dh6!, ..finhed. Den lumsk trold havde her lagt sin sidste fælde: 24. Tg1+??, Kf8 25. Tg7, Te7 26. Txf7, Ke8 og han ville undslippe ad en snoet løngang! Men med sit sidste træk når vores - måske alligevel ikke helt så - blåøjede og lyshårede helt at forhindre denne flugt. Det var dette mellemtræk troldmanden glemte ved sit 15. træk. 24. -, De5 Ej heller 24. -, f6 25. Dxf6, Dg7 26. Tg1, ville have reddet hans skind. 25. Tg1+, Dxg1 26. Kxg1. Og nu hjælper hverken inderlige bønder.. 26. -, Tc8 27. h4, b4 28. h5, a5 29. Df6, Ta8 30. Lc4, d5 ..eller truende tale, og intet kan forhindre vor helt i at finde den.. 31. Lb5, Ted8 32. h6, Kf8 33. Ld7. Opgivet. ..underskønne prinsesse! Og med dette .. Glædelig Jul!

# Divisionsturneringen

## AF THORBJØRN ROSENLUND

Divisionsturneringen 1983-84 har alle chancer for at blive husket, ikke blot, fordi den danner overgang mellem det gamle system og den ny Store Bælts ordning, men også for en særdeles spændende 1. division.

Århus Nordre stiller op som mestre seks år i træk og ville under normale omstændigheder også være favorit til sit 7. mesterskab, eller det 13. i alt i 22 turneringer. Men situationen er den unormale, at oprykkeren Frederiksberg er klar ratingfavorit med følgende frygtindgydende hold: Svend Hamann, Gert Iskov, Bjørn-Brinck-Claussen, Bjarke Kristensen, Jesper Nørgaard, Dan Andersen, Jan Ivan Andersen og Henrik Sørensen.

Frederiksberg trak i 1980 sit 1. divisionshold ud af turneringen, men har på tre sæsoner og i rekordscorer vundet den københavnske mesterrække, 3. division og 2. division og er nu atter klar til at udfordre Nordre.

Og i betragtning af de vanskeligheder, Nordre i fjor havde med at holde Kampklubben bag sig, kunne man vel også vente hård konkurrence fra den genetablerede københavnske klub.

Men de første runder gav store overraskelser. Nordre lagde blødt ud med 4½-3½ over Øbro, mens Frederiksberg imponerede med 5½-2½ over solide Nørresundby. Kampklubben måtte finde sig i 3½-4½ mod Vejby-Risskov, og i den sidste match spillede de formodede bundhold Studenteforeningen og SK 1968 4-4. Søndag fulgte så sensationen: SK 1968, oprykker efter et års nedtur i 2. division, vandt 4½-3½ over Frederiksberg. Ganske vist havde Svend Hamann meldt afbud, men ratingfordelen var dog stadig 50 - 300 point på de forskellige brætter. Samtidig sendte Nordre Kampklubben ned i bunden af rækken med en knusende 6-2 sejr, mens Nørresundby revanche-rede sig med 5½-2½ over Studenteforeningen, og Vejby-Risskov og Øbro spillede 4-4.

Selv om Nordre altså kom i spidsen efter to af syv runder er intet afgjort. Da Frederiksberg blev danmarksmestre 1974 tabte holdet sin første match 3½-4½ til Vejby-Risskov, så det skal gå underligt til, om ikke den indbyrdes match mellem Nordre og Frederiksberg 11. marts bliver altafgørende.

1. division	pts.	mp.
1. Nordre	10½	4
2. Frederiksberg	9	2
3-4. SK 1968	8½	3
3-4. Vejby-Risskov	8½	3
5. Nørresundby	8	2
6. Øbro	7½	1
7. Studenteforeningen	6½	1
8. Kampklubben	5½	0

Efter to runder var situationen i de øvrige divisioner den, at Odysseus førte 2. div. gr. 1 med 12½ p., Centrum førte 2. div. gr. 2 med 10 p., Skolerne førte 2. div. gr. 3 med 11½ p., Roskilde førte 3. div. gr. 1 med 10½ p., Næstved førte 3. div. gr. 2 med 10½ p., Morphy førte 3. div. gr. 3 med 12 p., og Viborg førte 3. div. gr. 4 med 10½ p.

I matchen mellem Nordre og Øbro blev man vidne til nogle interessante åbningsteoretiske spilfægtier. I ét parti ville sort - formodentlig - spille Stonewall, men blev forhindret, i et andet parti fik sort muret sin Stonewall op med en uortodoks byggeteknik.

### Hollandsk

Jørn Sloth, Nordre - Jens Kristiansen, Øbro

1. d4, f5 2. g3, Sf6 3. Lg2, e6 4. Sf3, Lc7 5. e4, 0-0 6. d5?! Ifølge Sloth en inspiration ved brætets 5. træk. Kilden er uden tvivl Jens Kristiansens artikel om Stone-

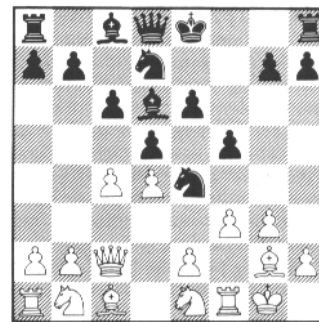
wall i Skakbladet nr. 11 1979 og mange fremragende partier med opstillingen. Sorts svar ser logisk ud, fører ikke til løsning af problemet med udviklingen af dronningfløjen. 6. -, Sa6 7. 0-0, Sc5 8. Sc3, Sfe4 9. Sxe4, Sxe4 10. Le3, a5 11. Dc2, Sc5 12. Tad1, De8 13. Sd4. Hvid har opbygget en såre harmonisk stilling, mens sort slås med svækkelser på b5, c7, e6 og f5. 13. -, Dh5, 14. Sb5, Sa6 15. Sxc7! En fin lille kombination, der hverken vinder materiale eller sætter mat, men sikrer total sortfeltet kontrol i centrum. 15. -, Sxc7 16. d6, Ld8 17. dxc7, Lxc7 18. Lc5, Tf6 19. Ld6, Ld8 20. e4! Hvids spil er lige til lærebogen. Efter erobringen af centrum skal der åbnes linjer. 20. -, fxe4 21. Dxe4, Ta7. Hvordan skal den lammede dronningfløj bringes til live? 22. g4! Sloth havde økonomiseret med tiden og havde godt 12 minutter mod Jens Kristiansen 21. 22. -, Dg5 23. De3! Dxe3 24. fxe3, h6. Der truede jo g5. 25. e4. Men den anden bonde kan også drille tårnet. 25. -, e5. Desperation. 26. Lxe5, Te6 27. Ld6, Te8 28. e5, a4 29. Ld5+ Kh7 30. Le4+ Kh8 31. Lg6, Te6. 31. -, Tg8 32. Lf7 taber et tårn. 32. Tf8 mat. Sjældent er IM Jens Kristiansen blevet i den grad nedgjort, og man fristes til at mene, at hvids 6. træk berøvede ham to klassers spillestyrke.

Noter af Thorbjørn Rosenlund

### Stonewall

Poul Erik Nielsen, Nordre - Henrik Danielsen, Øbro

1. e4, e6 2. g3, d5 3. Lg2, e6 4. Dc2, Sf6, 5. Sf3, Sbd7. Måske 5. -, a5?! 6. 0-0, Ld6 7. d4, Se4, 8. Se1, f5. Med overgang til den hollandske stonewall. Udsigterne er nogenlunde lige. 9. f3. Eller 9. Sd3, Df6!



9. -, Sxg3?! Chancerigt. 10. hxg3, Lxg3 11. f4, Dh4 12. Sf3, Dh5 13. e3, g5! 14. fxe5? Bedre var 14. Sc3! Sf6 (men ikke 14. -, g4? 15. Se2, Lh4 16. Sxh4, Dxh4 17. cxd5, cxd5 18. Ld2 og hvid vinder). 14. -, h6 15. gxe6. 15. g6 kunne forsøges. 15. -, Sf6 16. Td1, Se4 17. Kf1, Tg8 18. Sc3. Eller 18. Ke2, Lf2. 18. -, b6 19. Da4. Forhindrer La6. 19. -, Ld7 20. Ld2, Lb8. Hvid ser 21. -, Txe2 komme, men kan intet gøre. 21. Se1, Txe2! 22. Sxg2. Eller 22. Kxe2, Dh2+ 23. Kf1, Df2 mat. 22. -, Df3+ 23. Kg1, Df2+ 24. Kh1, Sg3+ 25. Kh2, Se2+ 26. Kh1, Dg3 27. Sf4, Df3+ 28. Kh2, Lxf4+ 29. exf4, Dg3+ 30. Kh1, Dh3 mat.

Noter af Henrik Danielsen



## Brugte skak-computer

købes, sælges og tages i kommission.

## Agerbæk Computerhandel

VILLY HANSEN

Jernbanegade 14 - 6753 Agerbæk

Telefon (05) 19 66 56

Bedst mellem kl. 17.00 og 19.00.



For 100 år siden:

# Zukertorts triumf i London 1883

AF BENT LARSEN

Zukertorts sejr i London 1883 er måske den mest fantastiske præstation i hele skakhistorien: Zukertort 22 p., Steinitz 19. Blackburne 16,5, Tchigorin 16, English, Mackenzie og Mason 15,5, Rosenthal 14, Winawer 13, Bird 12, Noa 9,5, Sellman 6,5, Mortimer og Skipworth 3. Den stærkeste turnering, skakverdenen havde set, vundet med tre points forspring. Sejren var klar og uger før turneringen sluttede. Zukertort tabte sine tre sidste partier - men han stod til gevinst i alle tre!

Denne utrolige triumf blev opnået af en syg mand, der gennemførte turneringen på smertestillende indsprøjtninger! En mand, der efter sigende ikke lærte at spille skak, før han var 18. Før London havde han kun en eneste gang vundet en international turnering, Paris 1878 (efter omkamp med Winawer).

Johannes Hermann Zukertort (1842-1888) var født i Riga, af en polsk mor og en tysk eller rettere preussisk far. Da han var 13, flyttede familien til Breslau. Men først da han var 20, stiftede han bekendtskab med matematiklærer Anderssen, vinderen af London 1851, London 1862 og mange andre turneringer. I de følgende år spillede de to sådan noget som 5000 partier, ofte i forbindelse med studiet af en eller anden skarp åbningsvariant. Evans-Gambit! Kongegambit! I begyndelsen var Zukertort eleven og Anderssen læreren, senere blev det mere jævnbyrdigt.

Zukertort blev læge i 1865, og det var vistnok som læge, han var med i felttogene mod Danmark (1864), Østrig (1866) og Frankrig (1870). Men han blev dekoreret for tappehed ni gange, og i hvert fald en gang havde man efterladt ham på slagmarken, i den tro at han var død. At han vandt mesterskaber i fægtning og pistolskydning stemmer heller ikke rigtig med billedet af den gode læge, mere med indtrykket af en krigselskende adelsmand.

Faktisk synes lægegerningen ikke at have interesseret ham. Han kastede sig ud i politisk journalistik og sprogstudier. Ifølge en kilde talte han 11 sprog, men han synes selv kun at have angivet 8: tysk, fransk, italiensk, spansk, russisk, græsk, latin og hebræisk. Jeg savner polsk i denne opremsning. Han var også god til tyrkisk og sanskrit, som han havde studeret for at forske i skakspillets historie. Desuden var han i al almindelighed hukommelseskunstner, måske verdens bedste blindspiller i skak, og bymester i domino!

Hvis man ikke vidste noget om hans krigsdeltagelser, ville man vel opfatte denne mand som en stuelærd. Hans evne til at læse hurtigt og huske det læste må have været fantastisk.

Næsten alle skriver pænt om ham, både i Tyskland og i England, hvor han var blevet statsborger i 1878. Skal man sætte en plet, må det blive p.gr.a. forholdet til Steinitz. Denne blev af Hoffer og Zukertort intrigeret ud af sin gode stilling som skakredaktør ved The Field.

Englænderne har aldrig tilgivet mig, at jeg er udlænding, sagde skakkens første officielle verdensmester. Om englænderne opfattede Zukertort som en af deres, er vel tvivlsomt, men han havde altså skaffet sig et engelsk pas.

Kan det tænkes, at Zukertort havde svært ved at tilgive Steinitz, at han afklapsede ham 7-1 i en match i 1872? På det tidspunkt var Z. faktisk en novice i international skak, men måske overvurde-

rede han sig selv efter en matchsejr mod Anderssen, der må mistænkes for at have spillet noget ukoncentreret ved den lejlighed.

I øvrigt kan man som skakspiller fristes til at betragte Steinitz' udmanøvrering i England som en stor lykke. Det tvang ham nemlig tilbage til turneringerne! Han spillede ingen mellem 1873 og 1882, sad bare og skrev. Disse skrivelser grundlagde efter manges mening den moderne skakteori, men det var da ganske interessant at få denne teoretiker til at bevise i praksis, at det ikke var helt tosset, hvad han havde fundet ud af. Da han oven i købet påstod, at han var verdensmester, var det ganske rimeligt, at man ville se beviser.

Zukertort ville have en match om VM, og det skulle han bruge en turneringssejr i London til. Man kan selv vælge, om man vil se ham som en dødsmerket mand, der vidste, at tiden var knap. Eller om man, som nogle forfatter, vil mene, at matchnederlaget mod Steinitz i 1886 knækkede ham.

Der står nogle steder, at han vandt 22 af sine første 23 partier i London. Det er en lille overdrivelse. Remiser talte nemlig ikke, der skulle spilles om. Først ved den tredje remis fik hver et halvt point. Men Z. vandt 21 af sine første 29 partier, remis-

erede 7 og tabte i første omgang til Steinitz. Det er i alle tilfælde imponerende nok, og det kan heller ikke udelukkes; at et par remiser med sort var af taktisk art. (Point nr. 22 er mod Skipworth, uden kamp. Denne spillede kun første halvdel af turneringen).

Zukertort og Steinitz var klart stærkere end de andre. Steinitz kunne sandsynligvis have scoret flere points, hvis han ikke i starten havde dristet sig til at spille Steinitz-gambit i tre partier (1. e4, e5 2. Sc3, Sc6 3. f4, exf4 4. d4). Men som nævnt havde Zukertort stilling til tre points mere, og hvis der havde været tvivl om førstepladsen, havde han nok ikke tabt disse tre sidste partier. Det var naturligt og logisk, at en VM-match kom i stand. Den første officielle titelmatch.

Zukertort er vel i dag mest kendt for nogle flotte kombinationspartier. Han opfattes som den, der ikke kunne klare Steinitz, fordi denne var en dybere skaktænkter. Det er sandsynligvis rigtigt, men når man f.eks. hos Jens Enevoldsen kan læse, at Z. ikke duede til at lægge en plan, må man efter et nøjere studium af hans partier i London 83 protestere. F.eks. var hans yndlingsplan at mase frem med en bondemajoritet på dronningfløjen!

Men det berømteste parti er naturligvis dette, som spilleddes d. 5. maj. Dagen før havde Blackburne haft hvid i en Giuco Piano, der sluttede remis. Nu havde Z. altså hvid, og turneringsbogen kalder det Uregelmæssig Åbning!

Zukertort - Blackburne

1. e4, e6 2. e3, Sf6 3. Sf3, b6 4. Le2, Lb7 5. 0-0, d5 6. d4, Ld6. Det ser ud, som om sort har opnået den mest aktive placering af kongeløberen. Men løberstillingen på e2 har også sine fordele, som man var udmærket klar over. Bl.a. kan et senere Se4 besvares med Sxe4, uden at løberen skal spille et træk efter dxe4. 7. Sc3, 0-0 8. b3, Sbd7 9. Lb2, De7 (?) 10. Sb5, Se4 11. Sxd6, cxd6 12. Sd2, Sdf6 (?) 13. f3, Sxd2 14. Dxd2, dxe4 15. Lxe4, d5 16. Ld3, Tfc8 17. Tae1, Tc7? Dette træk kommenteres ikke i turne-



Zukertort (til venstre) var en syg mand, da han mødte Steinitz om VM.

ringsbogen. Z. bemærker ved 16. træk, at det var mere forsigtigt at spille det andet tårn til e8. At Tf8 kunne spilles med planen 17. -, a5!, det er tilsyneladende ikke faldet nogen ind. At dublere tårne på en åben linie, selv om der ikke er nogen indbrudsfelter, det var åbenbart så naturligt, at ingen analyserede stillingen nærmere. 18. e4, Tac8 19. e5, Se8 20. f4, g6. Z. foreslår f5 som bedre. Det mærkeligt er, at Blackbeetle spiller g6 som en forberedelse til f5, altså for at standse f4-f5. Det lykkes bare ikke. I det hele taget bliver partiet et af disse eksempler på en plan, der ville være ganske udmærket, hvis den ikke strandede på en kombination. 21. Te3! Redaktøren af turneringsbogen, Minchin, påstår, at Zukertort her så hele kombinationen. Det er tænkeligt, men tårntrækket er i alle tilfælde naturligt. Selv nøjes Z. med at sige, at mod Sg7 ville han spille 21. g4. 21. -, f5?! 22. exf6, Sxf6(?) Han vil sætte springeren fast på e4. Hvis hvid slår den, bliver Tc2 en trussel. Som man ser, hænger det hele sammen. Z. nøjes med at anføre, at sort skulle slå med damen, men at hvid ville have god tid til at forberede et afgørende angreb efter 23. Dc1, Sg7 24. g4. 23. f5!, Se4 24. Lxe4!, dxe4 25. fvg6, Tc2. Stor ophidselse, Zukertort taber en officer! En enkelt tilskuer risikerer dog en shilling på et væddemål. Han stoler på Zukertort uden at kunne se varianten. 26. gxh7+, Kh8 27. d5+, e5.



28. Db4!!, T8c5. Dermed er løberen allerede reddet, og hvid har fordel med 29. La1, eller med 29. Dxe4, Txb2 30. Tg3. - Efter Dxb4 var der mat i 7 med 29. Lxe5+, Kxh7 30. Th3+. 29. Tf8+!, Kxh7. Eller 29. -, Dxf8 30. Lxe5+, Kxh7 31. Dxe4+ og mat i 4. 30. Dxe4+, Kg7 31. Lxe5+, Kxf8 32. Lg7+!, Kxg7 33. Dxe7+, opg. Steinitz kaldte det et af de flotteste partier, der nogensinde var spillet. Minchin bemærkede, at Steinitz' rosende kommentarer også gjorde kommentator ære.



Foruden mesterturneringen spillede en undergruppe, der åbenbart gav anledning til en masse kævl, sådan var skakspillere også dengang. Man indsamlede nemlig penge til turneringen i Indien, og en ganske betydelig del af budgettet dækkedes faktisk af bidrag fra den fjerne koloni. Men så fik man fra maharajahan af Vizayanagaram et bidrag på 200 pund, som Mr. Minchin måtte disponere over, som han fandt for godt. Han havde i sin tid været en god ven af giversens fader. Han opfandt så en turnering for de næststærkeste, hvilket efter nogles mening var en trist måde at spille de gode penge på. Men den gennemførtes med 26 deltagere, alle-mod-alle. Nogle af deltagerne passede deres arbejde om dagen. Deriblandt Gunsberg, hvis deltagelse medførte protester. Han var for stærk! Han spillede jo faktisk også om VM kun otte år senere, og gav Steinitz en næsten jævnbyrdig match. Turneringen vandtes imidlertid af tyskeren von Bardeleben.

Rundt omkring i turneringsbogen kan man mange gange undre sig over, at senere tiders »nyheder« allerede spillede i 1880'erne. Rubinstains Forsvar mod Firspringerspil dukkede op under første verdenskrig (1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Sc3, Sf6 4. Lb5, Sd4?!), men det lader til at have været temmelig almindeligt dengang, at domme efter kommentarerne til et parti i reserveturneringen, Gossip-Ranken. Pastor Ranken skrev i øvrigt teoribøger.

Noget så moderne som Sveshnikov-varianten spilles i Sellman-Bird: 1. e4, c5 2. Sc3, Sc6 3. Sf3, e6 4. d4, cxd4 5. Sxd4, Sf6 6. Sdb5, d6 7. Lf4, e5 8. Lg5, a6 9. Sa3, Le6, men den venlige herre fra Baltimore, der andetsteds roses for at være sådan en god taber, havde lidt for travlt med at leve op til dette ry: 10. Sd5(?), Lxd5 11. Lxf6?!, Da5+ med gevinststilling for sort.

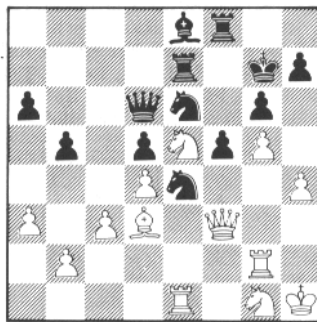
Efter 1. e4, c5 2. Sf3, e6 anføres, at det »nu« anses for bedst at spille 3. Sc3 før d4. Ingen nærmere forklaring, men mange var åbenbart kede af varianten 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, Lb4. Det er der stadig nogle spillere, der er, så rådet gælder stadig: 3. Sc3! (men man afskærer sig fra at spille c4 eller Ld3 mod Paulsen-varianten).

At en springer næsten altid står dårligt på b3 (eller b6) var en kendt Tarrasch-påstand. Men den står allerede i denne bog fra 1883, i en af Birds noter. Det er en almindelig påstand, at minoritetsangrebet først blev kendt i slutningen af 1920'erne. Men selvfølgelig kan man finde denne ide i partier fra forrige århundrede. Bl.a. kan der opstå stillinger, hvor der ikke er andet at gøre! Som i det følgende parti, hvor den Stonewall-agtige situation på kongefløjen endte med at blive til sortos fordel, selv om han havde en dårlig løber. Netop p.gr.a. minoritetsangrebet.

#### Uregelmæssigt

Mason - Mackenzie

1. d4, d5 2. Lf4, e6 3. Sf3, Sf6 4. e3, Ld6 5. Lg3, 0-0 6. Ld3, c5 7. c3, Sc6 8. Sbd2, Te8 9. Se5, Dc7 10. f4, cxd4 11. exd4, g6. Der truede 12. Lh4, Sd7? 13. Lxh7+. 12. 0-0, Kg7 13. Dc2, Sg8 14. Tae1, f5 15. Sdf3, Sf6 16. h3, Ld7 17. Dc2, Se4 18. Lh2, Te7 19. Kh1, Tg8 20. Tg1, Kf8 21. g4, Teg7. Kom ikke og sig, at Nimzowitsch eller Petrosjan har opfundet forebyggelsen. 22. Tg2, Le8 23. Teg1, a6 24. a3, Sd8 25. Lg3, b5 26. Lh4, Le7 27. Lg5, Lxg5 28. fvg5, Sf7 29. Dc3?? Mason, der kommenterer, er helt klar over, at han skulle have byttet springere og plantet den anden springer på e5, hvorefter han ville have den store fordel, at han når som helst kunne fjerne den sorte springer fra brættet. 29. -, Sfd6 30. Tf1, Te7 31. De1, Kg7 32. gxf5, exf5 33. Dh4, Tf8 34. Df4, Sf7 35. h4, Sd8 36. Sg1, Se6 37. Df3, Dd6 38. Te1.



38. -, a5 39. Se2, b4. Mason siger på sin sædvanlige resignerede facon, at da hvid var nødt til at forhindre f4, kunne der intet gøres mod alt dette. 40. axb4, axb4 41. De3, bxc3 42. bxc3, f4 43. Dh3, Ld7 44. Sxd7, Txd7 45. Tf1, Sd2 46. Sxf4, Sxf4 47. Txf4, Txf4 48. Txd2, Tdf7 49. Kg2, Df8. Aljehins kanon! 50. Dc3, Tg4+ 51. Kh2, Te7 52. Df2, Tf4 53. Dg2, Txd4+ 54. Kg1, Te1+ 55. Lf1, Txf1+ 56. Opg.



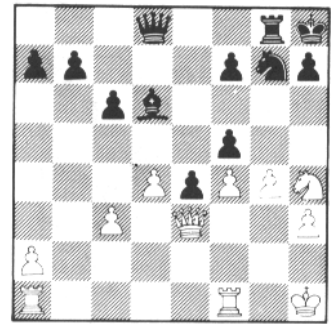
Tchigorin gik glip af tredjepladsen, da han i sidste runde gjorde en grov fejl i gevinststilling mod Mortimer. Ellers havde de fire sidste ikke megen indflydelse på kampen i toppen. Dog vandt den ungarske jurist dr. Noa et fint parti mod samme Tchigorin.

#### Fransk

Tchigorin - Noa

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sf6 4. exd5. At fransk havde ry for at være en kedelig åbning hænger vel sammen med, at man som Morphy spillede afbytningsvarianten i de fleste partier. 4. -, exd5 5. Sf3, Ld6 6. Ld3, 0-0 7. 0-0, Lg4 8. Lg5, c6 9. Dd2, Sbd7

10. Se1, Dc7 11. f4, g6 12. h3, Lf5 13. Lxf5, gxf5 14. Dd3, Se4 15. Lh6, Kh8 16. Lxf8, Sxf8. Et chance- rigt kvalitetsoffer. 17. De3, Se6 18. Sxe4, dxe4 19. g3, Db6 20. c3, Dxb2 21. Sg2, Db6 22. Sh4, Sg7 23. g4. Zukertort: Hvid skulle hellere koncentrere sine styrker på den anden fløj. 23. -, Tg8 24. Kh1, Dd8.



Her angiver Zukertort 25. Sxf5, Sxf5 26. gxf5, Dh4 27. Tg1, Lxf4 28. Tg8+, Kxg8 29. Dg1+, Kf8 30. Dg4!, men ikke 30. Dg2+, e3 31. Df3, e2. Sort bør undgå manøvre Dc3-g1-g4, hvilket Z. ikke kommer ind på: 27. -, Tg1+ 28. Tg1, Lxf4 vinder, altså 28. Kxg1, Lxf4, hvor remis er et sandsynligt resultat. 25. Sg2?, Dd7 26. g5, Sh5 27. c4?, f6 28. h4, h6 29. Dh3, hvg5 30. hvg5, Dh7 31. Kg1. Det burde han have forsøgt i 27. træk. 31. -, fvg5 32. Kf2, g4 33. Dc3, g3+ 34. Ke2, Tg4 35. e5, Sxf4+ 36. Sxf4, Dh2+ 37. Ke1, Lxf4 38. Txf4, g2 39. Tf2, g1D+ 40. Ke2, Dgxf2+ 41. Dxf2, Tg2 42. Tf1, f4 43. Ke1, Txf2 44. Txf2, Dg1+ 45. Ke2, f3+ 46. Opg.

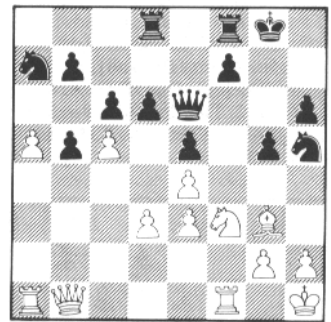


Slutningen af det følgende parti er berømt, men hele hvids spil, indtil han faldt i fælden, er meget smukt.

#### Giucio Piano

Bird - English

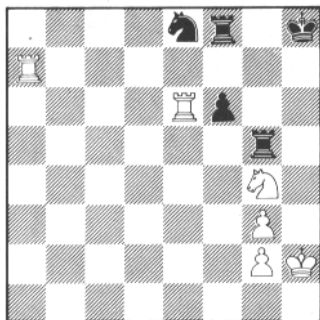
1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lc4, Le5 4. c3, Sf6 5. b4. Birds yndlingsvariant, som andre mestre anså for usund. Motiveringen for at spille b4 straks må vel være, at mod 5. d3 kan sort spille a6, for at gå direkte til a7 med løberen - som i Karpov-Korchnoj 1981! 5. -, Lb6 6. d3, d6 7. 0-0, 0-0 8. Lg5. Bird forklarer, at han også spiller Le3. - Forandring i skak er ønskelig for virkelig nydelse som luftforandring, så jeg varierer mine spillemåder, måske mere end forsigtighed byder, mit ønske er at få så megen skønhed ud af spillet som muligt. 8. -, Le6 9. Sbd2, Dc7 10. a4, a6 11. a5, La7 12. Kh1, h6 13. Lh4, Tad8 14. b5, Lxc4 15. Sxc4, axb5 16. Se3, Lxe3 17. fxe3, Dc6 18. Db1, g5 19. Lg3, Sa7 20. e4, c6 21. c5! Sh5.



2. a6!, bxa6 23. Txa6, Dd7 24. d4! Bird kommenterer tilfreds: Denne stilling, som er meget gunstig for hvid, er, som man vil se, resultatet af en enestående kombination af træk. - Helt rigtigt, sorts stilling løftes af hængslerne af trækene b5, c4, c5, a6 og d4. 24. -, Sxg3+ 25. hvg3, Sc8 26. exd6, f6 27. Te1, Sxd6 28. Tcxc6, Se8 29. Dxb5. Dette er udmærket, men Bird er utilfreds med, at han ikke spillede 29. d5! 29. -, g4 30. Sh4, exd4 31. exd4, Dxd4 32. Sf5, Dxe4 33. Te6? Bird kritiserer sig selv for at have spillet hurtigt, og for at have ofret centrumsbønderne uden at regne alt igennem. Her vil han påvise gevinst med 33. Sxh6+, Kg7 34. Db7+,



Kxh6 35. Txf6+, men glemmer svaret Txf6! - Det rigtigt må være 33. Kh2!, som ikke blot går ud af skakkerne på første række, men også dronningsskakken på e3, der er vigtig, når der er slået på h6. F.eks. kan sort ikke spille 33. (Kh2), Td1 p.gr.a. 34. Sxh6+, Kg7 35. Dh5, Td7 36. Te6. 33. -, Td1+ 34. Kh2, Db1 35. Dxb1, Txb1 36. Ta7, Tb5! 37. Sxh6+, Kh8 38. Sxg4, Tg5!



Dette er holdbart for sort. Men det ved Bird ikke endnu. Han har sin gevinstvariant klar: 39. Txe8, Th5+! 40. Kgl, Txe8 41. Sxf6, Th1+! Dette burde hvid have forudset, skriver Bird. Det må dog bemærkes, at 41. -, Tee5 også er remis. 42. Kxh1, Te1+ 43. Kh2, Th1+ 44. Kxh1. Pat!

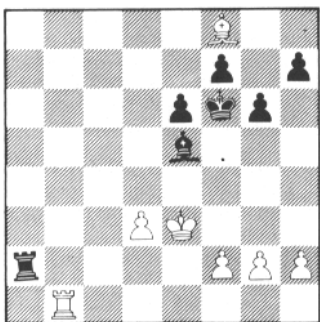


Bird kunne ellers godt spille slutspil:

#### Siciliansk

##### Winawer - Bird

1. e4, c5. Bird: Det sicilianske forsvar har sandsynligvis været ude for flere omskiftelser, hvad angår dets agtelse og ry, end noget andet. I 1851, da den store turnering ved verdensudstillingen i London blev spillet, var det i vanry, men da Anderssen, turneringsvinderen, senere anvendte det med succes mange gange, blev tilliden til det fuldstændig genoprettet. Morphys afvisning af det i 1857-58, og Steinitz' i 1862, fik det igen til at dale i agtelse og blive anset for et ikke ganske korrekt og pålideligt forsvar. Siden er dets skæbne stadig uafklaret. Staunton spiste tre uger før sin død middag med Kolisch og mig, og da sagde han, at det var ganske pålideligt, og samme dag udtrykte Löwenthal en lignende opfattelse. Baron Kolisch, som levende husker disse sammenkomster, er enig. 2. Sf3, e6. Bird: Jeg foretrækker nu Sc6, fulgt af g6 og Lg7. Se mine partier mod Blackburne, Englisch og Mackenzie. (BL: F.eks. Englisch-Bird: 2. -, Sc6 3. Sc3, g6 4. d4, cxd4 5. Sxd4, Lg7 6. Le3, Sf6 7. Le2, d6 8. 0-0, 0-0 9. h3, Ld7, en lyslevende drage). 3. Sc3, Sc6 4. Lb5, Sd4 5. 0-0, Se7 6. Sxd4, cxd4 7. Sb1, a6 8. Le2, d5 9. d3, Ld7 10. exd5, Sxd5 11. Lf3, Lc6 12. Sd2, Le7 13. Te1, Tc8 14. Se4, 0-0 15. Ld2, b5 16. La5, Dd7 17. Se5, Db7 18. c4, dxc3 19. bxc3, Lf6 20. c4, Se7 21. Sxc6, Sxc6 22. Tab1, Dd7 23. Lxc6, Dxc6 24. cxb5, axb5 25. Db3, Dc2 26. Kf1, g6 27. Dxc2, Txc2 28. Te2, Tfc8 29. Txb5, Txe2 30. Kxe2, Tc2+ 31. Ke3, Txa2 32. Tb2+, Kg7 33. Lb4, Le5 34. Lf8+, Kf6 35. Tb1.



35. -, Lb2! Stillingen er selvfølgelig remis, men i fortsættelsen optræder mattusler på begge sider! 36. h4, h5 37. d4, Kf5 38. f3, f6 39. Tg1(?), e5 40. g4+, Ke6 41. dxe5, fxe5 42. Kd3, Ld4 43. Th1, hxg4

44. fxc4, Kd5! Sort står allerede til gevinst! 45. Te1, Tg2 46. Te2, e4+ 47. Kd2, Txc4 48. Le7, Tg1 49. Lg5, Tg3 50. Kc2, Ta3 51. Kd1, e3 52. Tc2, Ke4 53. Ke2, Ta1 54. Tc6, Ta2+ 55. Kel, Kf3 56. Lxe3, Lxe3 57. Tf6+, Lf4 58. Kd1, Td2+ 59. Kel, Tg2 60. Kf1, Tg4 61. Ta6, Kg3 62. h5, gxh5 63. Kgl, Kf3+ 64. Kf1, h4 65. Ta2, h3 66. Tf2+, Ke4 67. Te2+, Le3 68. Th2, Tg1+ 69. Ke2, Tg2+ 70. Opg.

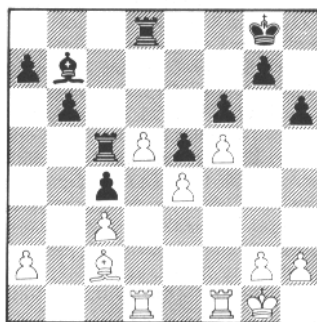


Blackburne var kendt for at være slutspilekspert, og undertiden kritiserede man ham for at styre mod dronningafbytning. Det følgende parti er pænt arbejde, for den tid. Mange af de positionelle problemer optræder i vore dage i Grünfeld-indisk!

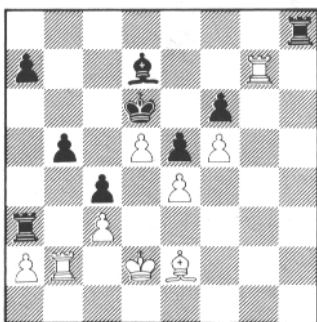
#### Dronninggambit

##### Sellman - Blackburne

1. d4, e6. Efter denne begyndelse får åbningen betegnelsen »Uregelmæssig«! 2. c4, Sf6 3. Sc3, d5 4. Lg5, Le7 5. e3, 0-0 6. Df3. Et aldeles udmærket træk, men det overrasker lidt, at han ikke fortsætter med lang rokade. 6. -, c6 7. Ld3, h6 8. Lh4, dxc4 9. Lxc4, Sd5 10. Lxe7, Dxe7 11. Sge2, Sd7 12. 0-0, S7f6 13. Sf4, Sxf4 14. Dxf4, Sd5 15. Df3, b6 16. e4, Sxc3 17. bxc3, Lb7 18. Dc3, Tac8 19. Tad1, Tfd8 20. f4, e5 21. Lb3, c4 22. Le2, f6 23. f5. Bird kritiserer med god grund dette og det følgende træk. 23. -, e5 24. d5?, Dc5 25. Dxc5, Txc5.



Blackburne er helt klar over, hvad han foretager sig. At den gardedede fribonde på d5 er ubevægelig og ufarlig, det har hvid nok ikke været helt med på. 26. Tb1, Lc8 27. Tb2, Ld7 28. Kf2, Kf7 29. Ke3, Le8 30. g4, Ld7 31. h4, Tg8 32. Ld1, Ta5 33. Tg1, Ta3 34. Kd2, b5 35. g5, hxg5 36. Lh5+, Ke7 37. hxg5, Th8 38. gxf6+, gxf6 39. Tg7+, Kd6 40. Le2.



40. -, b4! 41. Txb4, Txa2+ 42. Ke3, Th3+ 43. Lf3, Tc2! 44. Txc4, Lb5 45. Tgc7. Der var ikke andet, p.gr.a. mattuslen Te2. 45. -, Lxc4 46. Txc4, a5 47. Tc6+, Kd7 48. Kd3, Tf2 49. Kc4, Txf3 50. Txf6, Txc3+ 51. Kb5, Tb3+ 52. Ka6, a4 53. Te6, a3 54. f6, a2 55. Te7+, Kd8 56. Opg.



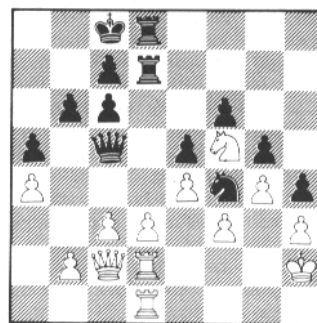
Winawer havde heller ikke noget imod at spille slutspil. I det følgende parti overrasker det, at han ikke bytter dronninger med 15. Dg4.

#### Spansk

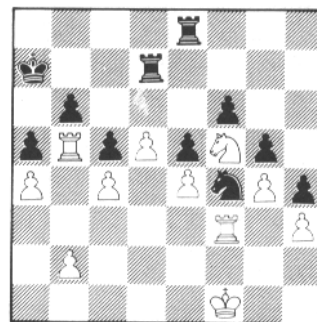
##### Winawer - Englisch

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. Lxc6, dxc6 5. 0-0, Lg4 6. h3, Lxf3 7. Dxf3, Dd6 8. d3, f6 9. Sd2, 0-0-0 10. Sc4, De6 11. Dg3, g5 12. a4, b6 13. Le3, Se7 14. f3, Sg6 15. De1!?, a5 16. Dc3, Lb4 17. Db3, De7 18.

g3, h5 19. Kg2, h4 20. g4, The8 21. Kh2, Sf8 22. c3, Le5 23. Tad1, Se6 24. Dc2, Lxe3 25. Sxe3, Dc5 26. Sf5, Td7 27. Td2, Ted8 28. Tfd1, Sf4.



29. d4!, Dc4 30. d5!, cxd5 31. exd5, Kb8. Sxd5 koster en kvalitet efter 32. De4! 32. De4, Dxe4 33. fxe4, Kb7 34. Tf2, c6. Tf2 havde til formål at besvare Se6 med 35. dxe6, Txd1 36. Sg7! 35. c4, c5. Lukket på begge fløje! Men winawer spiller roligt videre, han har en plan. I det følgende skal kongen til f1 for at hindre, at den sorte springer hopper til e2-d4. 36. Se3, Te8 37. Ta1, Tf8 38. Ta3, Te8 39. Tb3, Tf8 40. Sc2, Ta8 41. Kgl, Te8 42. Kf1, Ta8 43. Tf3, Te8 44. Se3, Tf8 45. Sf5, Te8 46. Tb5, Ka7.



47. b4! Det var det! Steinitz kaldte det: En af de smukkeste slutspilkompositioner i praktisk spil. 47. -, axb4 48. a5, Tb8 49. Tb3, Tc7 50. Tb1, Td7 51. Ta1, Tbb7 52. axb6+, Kb8 53. Ta6, Td8 54. Txc5, Sxh3 55. Tca5, Kc8 56. c5, b3 57. c6, b2. Hvid sætter mat i to træk.



## Skakalmanak Klubfortegnelse 1984

Kalender med forskellige oplysninger, almanak med planlagte skakbegivenheder i 1984 og klubfortegnelse for Dansk Skak Union.

Det hele samlet i rødt plastic etui (check-hæfteformat) med bomærke på forsiden.

ALT dette for kun kr. 15,- + forsendelse (ved 1 stk. kr. 3,50).

Bestilling: Skakbladets Ekspedition  
Tulipanvej 22  
6705 Esbjerg SØ  
giro: 6 02 08 01  
eller telefon  
(05) 14 25 56

## SKAKHUSET

Stuustræde 24 - 1455 København K  
Danmark

Tirs.-fred. kl. 10-17.30, lørd. kl. 10-14, man.  
lukket. I perioden 16/5 - 19/9 lukket lørdag.

Telefon (01) 14 62 91 - Giro 2 05 87 15



# Register 1983

Nr. 1: 1-16	Nr. 7: 113-128
Nr. 2: 17-32	Nr. 8: 129-152
Nr. 3: 33-56	Nr. 9: 153-168
Nr. 4: 57-72	Nr. 10: 169-184
Nr. 5: 73-88	Nr. 11: 185-200
Nr. 6: 89-112	Nr. 12: 201-224

## Emne-register

Analysebrevkassen	143
<b>Billeder</b>	
Adorjan	155
Bang, Erik	57
Berg, Klaus	118, 187, 206
Brydegård, Steen	81
Christensen, Mogens	119
Cramling, Pia	9
Danielsen, Henrik	39
Divisionsafslutningen	59
Fedder, Steen	6
Frausing, Poul	57
Granberg, Niels	105
Hansen, Curt	16, 17, 73, 89, 135, 144, 169, 201, 202
Hansen, Jacob Øst	4, 129
Hansen, Lars Bo	80
Hammershøj gl. skole	154
Hebden, Mark	206
Holst, Per	57
Høi, Carsten	21, 75
Høiberg, Nina	185, 204
Haahr, Merete	194
Jacobsen, Ole	172
Jelling, Erik	89
Karpov	160
Kasparov	91, 176
Korchnoi	93
Kristensen, Leif	57
Kristiansen, Jens	132
Larsen, Benny	57
Larsen, Bent	176, 193
Larsen, Ingrid	194
Lassen, Hans Jørgen	132
Light, Bjarne	89
Mortensen, Erling	7
Mortensen, Steen Juul	130, 174
Multitabsturneringen	153
Mygh, Jens Chr.	84
Nielsen, H.E.	218
Nielsen, J.O. Fries	5
Nielsen, N.J. Fries	89
Nilsson, Nils	103
Nørgaard, Jesper	89
Ochsner, Thomas	89
Pedersen, Erik	57
Pedersen, Karl	57
Polugajevskij	3
Ribli	135
Rosenlund, Thorbjørn	57
Schandorff, Lars	19, 141
Schneider	3
Schou, K.B.	84
Schüssler	3
Skak med levende brikker	113
Skak-OL i Luzern 1982	1
Sloth, Jørn	57, 204
Smyslov	136
Spasskij	100
Steinitz	208
Strængsholt, Johannes	186
Sørensen, Arne	145
Sørensen, Bent	48
Sørensen, Torben	89
Tal	3
Theander, Maj	89
Wedberg	171

Wäneus, Christer	174
Würtz, Cai	119
Zukertort	208

<b>Dansk Skak Union</b>	
Dansk Skak Union med tilknyttede fonds	43
Dansk Skak Unions delegeretmøde 1983	39, 98
Dansk Skak Unions Enkeltmandsturnering i København 1983	11
Dansk Skak Unions styrkeliste	10, 109, 180, 195
Dansk Skakefterskole	90
Dansk Skak-Efterskole	156, 170
Dansk Skaksalg Aps, regnskab for 1982	42
Efterskole	154
En Dansk Skakefterskole!?	34
En strålende sommer	156
Et girokort	187
FIDE-kongressen i Luzern	2
Fra HB-mødet	156
Fra hovedbestyrelses- og delegeretmøde	90
Junior-DM 1983	141
Junior Styrkeliste	10, 109, 180
Kartoteksomlægning	186
Medlem nr. 10.000	156
Nordisk turnering	63
Nordisk venskabsby-samarbejde	156
Ny leder af Skakbladets ekspedition	114
Propaganda	156
Skakalmanak Klubfortegnelse 1984	186
Status - og det nye år	2
Stillingsopslag	58
Tak til KSU	90
Valg til spilleudvalget	38
5th Open Danish Cup	66

<b>Dansk Skak Unions støtteforening</b>	
DSU's støtteforening	80
Generalforsamling i Støtteforeningen	74

<b>Debat</b>	12, 27, 84, 108, 144
--------------	----------------------

<b>Dødsfald</b>	
Andreasen, Robert	218
Christensen, Mogens	119
Hansen, Johannes	158
Neess, Albert	62
Nielsen, H.E.	218
Olesen, P.A.	84
Schou, K.B.	84
v. Massow, Fru Bertl	67
Würtz, Cai	119

<b>Fødselsdage</b>	
Henriksen, Arne	158
Koltanowski	158
Mygh, Jens Chr.	84

<b>Forskelligt</b>	
»Nyt fra 3. hovedkreds«	186
Bent Larsen kommenterer	122
Bent Larsen kommenterer partier fra Niksic	192
Curt Hansen årets skakspiller	16
Damernes skak-Oscar	52
Efter skyderiet	47
FIDE top-ti	52
Formand for Sæby Skakklub i 50 år	186
Hjælpepatter	40
Hovedkredsresultater	142
I det hele taget en dejlig dag	195
Julekonkurrencen	219
Julekonkurrencens løsninger	24
Kandidatturneringen endt i kaos	161
Kandidatturneringen reddet	200
Kasparov fik Skak-Oscar	52
Klaus Berg IM	164
Klaus Berg - Danmarks ny IM	188
Krydsbindinger	35
Nyt om Skandinavisk	41

Propaganda-Arrangement i Nørre Nebel	40
Radioskaklandskamp	159
Register	211
Skaknævnets kendelser nr. 81	106
Skaknævnets kendelse nr. 83	107
Telefonskak	44
Tidsskriftlæsekredse	130
Ukarakteristisk	68
Zukertorts triumf i London 1883	208

<b>K-skak</b>	25, 48, 67, 85, 104, 123, 145, 161, 179, 195, 219
Ad partiet Magnusson-Højgaard	67
Arne Sørensen europamester	145
Bent Sørensen europamester	48
Danmark klar til EU-finalen	25
Danmarksmeister 1981: Niels Granberg	104
Fra K-skakfronten	25
Fra Nørresundbys vej til DM 81	25
ICCF-kongressen	179
K-skak møde	123
K-skak Top-20	10
Ny k-skak verdensmester	16
Nyt om Philidor	123
Parti fra landskampen Island-Danmark	50

<b>Litteratur</b>	50, 68, 109, 144, 164, 180, 220
Adams, Jimmy: Schliemann/Jaenisch Gambit 50	
Aljechin, A.: Auf dem Wege zur Weltmeisterschaft 1923-1927	109
Aljechin, A.: Das New Yorker Schachturnier 1927	50
Aljechin, A.: Meine besten Partien 1908-1923	109
Brinckmann, Alfred: Matt in 20 Zügen	109
Estrin, Jakob: Das abgelehnte Königsgambit	50
Estrin, Jakob: Gambitspil i skak	50
Estrin, Jakob: Theorie und Praxis des Zweispringerspiels	50
I. Europaførersnackmannschaftsmeisterschaft 1973-1983	220
Euwe/Meiden: Amateur wied Meister	109
Forintos, G. and Haag, E.: Petroffs Defence	144
Frischerherz, Urs/Kühnle, Michael: Schachspielen - Leicht Gelernt	109

Golombek, Harry: J.R. Capablanca, 75 seiner schönsten Partien	109
Holstebro Skakklub 1907-1982	50
Hort, V./Jansa, V.: Der beste Zug	50
I smult vande	50
Kasparov, Gary: Fighting Chess - My Games and Career	164
Keene, Raymond: Eröffnungen, Moderne Ideen	50
Keene, Raymond/Taulbut, Shaun: Wie spielt man Nimzo-Indisch?	109
Koblenz/Tal: Der Weg zum Erfolg 1 og 2	144
Lasker, Eduard: Moderne Schachstrategie	109
Mednis, Emdar: So gewinnt Karpov	50
Modern Chess Theory 1981/82	50
Novrup, Svend: Lademanns Skakleksikon 2	50
Novrup, Svend: Lademanns Skakleksikon 3	144
Novrup, Svend: Lademanns Skakleksikon 4	180
Novrup, Svend: Lux Time Cup 1983	
- stormesterskak i Århus	180
Svend Novrup: Politiken Cup 1982,	
4. Copenhagen Open	68
Nyt fra 3. hovedkreds	180
Pokal 1981, gruppe 1-81-27	109
Polugajevskij, L.: Sizilianisch - Rauser-Angriff bis Sosin-System	144
Richter, Kurt: Einfälle	109
Taimanov, M.: Holländisch bis	
Bird-Eröffnung	180
Taimanov, M.: Nimzowitsch-Indisch	180
Wilson, Fred: A Picture History of Chess	50

<b>Læserne diskur op</b>	22, 41, 96, 216
--------------------------	-----------------

<b>Partier</b>	
Adler 94 - Adorjan 156, 157, 178 - Agdestein 95, 173(2) - Amado 122 - Andersen, B. Lund 216 - Andersen, C. 119 - Andersen, D. 23 - Andersen, Ib 58 - Andersen, J. 47 - Andersen, K. 175 - Andersen, O. 217 - Andersen, T. 78 - Astrup, A. 97, 217 - Auchenberg, P. 115 - Balasjov 79, 80 - Bak, M. 102 - Bang, E. 190 - Beljavskij 91(4), 92(5), 132 - Bellin 41 - Berchtold 39 - Berg, K. 41, 117, 178, 188(2) -	

Bird 209, 210 - Bischoff 131 - Bjørnskov, K.C. 59 - Bjørnsson 68 - Blackburne 209, 210 - Bosboom 20 - Brinck-Claussen, B. 103(2), 104, 115, 215 - Brydegård, S. 81 - Cain 7 - Carlsson, G. 46(2) - Carlsson, I. 48 - Chess 4.7.96 - Chrenow 145 - Christensen, B. 105 - Christensen, K.A. 175 - Christiansen, A. 78 - Condie 19 - Cramling, D. 177 - Cramling, P. 10, 18, 115, 116, 177 - Cuasnicu 123 - Dagbladets læsere 96 - Dall, J. 107 - Danielsen, H. 39(2), 207 - Dickenson 39 - Dlugy 189 - Donchev 6 - Dunkelblum 158 - Ehlvest 19 - Eleverne 40 - Englisch 209, 210 - Erhard, S. 96 - Eriksen, S. 62 - Fedder, S. 6, 38, 131 - Fischer, J. 141 - Forintos 172, 173 - Frederiksen, E. 96 - Frederiksen, O. 216 - Ftacnic 117, 118, 178 - Fusthy 188 - Georgiev 189(2) - Gligoric 193 - Gottsmann 39 - Granberg, N. 105(2), 124 - Greenfeld 20 - Gregersen, H.E. 41 - Hansen, C. 18, 19, 75, 76(2), 77, 89, 95, 103, 157, 171(2), 172, 173, 174(2), 178, 202(2), 206 - Hansen, Jacob Øst 4, 7, 132, 133 - Hansen, K.S. 97 - Hansen, S. 97, 216 - Hansson 171, 173, 174 - Hau, Aa. 142 - Hebden 131, 206(2) - Hector 95 - Henriksen, A. 158 - Henriksen, P. 78 - Hickl 141 - Hjartarson 204 - Hjorth, T. 119 - Hoen 6 - Hoffmann 20, 89 - Holm, S. 61, 62, 203, 204 - Houmann, G. 21 - Hulak 134 - Husted, P. 118 - Hübner 9, 136(5), 137(9) - Hvenekilde, J. 115, 116, 215(2) - Høi, C. 21, 23, 46, 62, 77(2), 99(2), 131, 132, 175(3), 191(2), 204(2) - Højgaard, N. 50 - Høiberg, N. 194, 203 - Ingerslev, Aa. 105 - Iskov, G. 38, 61, 62, 103 - Ivanov 4 - Ivanovic 176, 192 - Jacobsen, Bo 81, 117, 215 - Jakobsen, O. 172 - Jansa 117 - Jelling, E. 45 - Jensen, K. 216 - Jensen, L. 216 - Jensen, M. 97 - Jensen, T. Dall 120 - Johansen, H. 114, 217 - Jusupov 132, - Juul, Chr. 216 - Kagan 102 - Karlsson 21, 79(2) - Karpov 100 - Kasparov 8, 91(4), 92(5), 176(2) - Kaspersen, M. 159, 191 - Kavalek 4 - Keene 117, 118, 139 - Kjærulff, O. 191 - Klingen, M. 194 - Knudsen, P. 59, 215 - Kofoid 41 - Koltanowski 158 - Korchnoi 8, 93(6), 94(3) - Kovacevic 134 - Kristensen, B. 62, 114, 217 - Kristensen, Bjarke 207 - Kristensen, J.K. 41 - Kristensen, L. 159, 215(2) - Kristensen, K.S. 99 - Kumle 195 - Kristiansen, J. 4, 46, 76, 134, 157(2), 207 - Kudrinn 177 - Langeweg 131 - Larsen, B. 101, 122(2), 123, 135, 176, 192(2), 193, 202(2) - Larsen, E. 21 - Larsen, I. 195 - Larsen, S. Skovlund 68, 107 - Lau 190 - Lematchko 10 - Light, B. 140 - Lind 178 - Linde 195 - Ljubojevic 9, 134, 176, 193, 194 - Lovén 38 - Lund, F. 47 - Lund, J. Chr. 142 - Louma 145 - Løfgren 41 - Lærerne 40 - Løfgren 41 - Madsen, M. 216(2) - Madsen, P. 46, 217 - Mackenzie 209 - Magnusson 50 - Maroczy 143 - Mason 209 - Meyling, M. 191 - Miles 131 - Milos 5 - Mortensen, E. 3, 4, 58, 59, 80(2), 118, 131, 134, 139, 156 - Mortensen, M. Dam 102 - Mortensen, P. Munck 191 - Moulin 19 - Munksgaard 175 - Murey 102 - Mäki 204 - Najdorf 101, 122 - Nielsen, J. Hartung 59 - Niedermayr 146 - Nielsen, J. 175 - Nielsen, J.O. Fries 3, 5, 6(2), 75, 175 - Nielsen, P.E. 207 - Nijboer 19 - Nilsson, N. 79, 103(2) - NN 97 - Noa 209 - Nunn 101 - Nykopp 177 - Nørgaard, J. 38, 45, 61(2), 62, 78, 95, 103(2), 159 - Ochsner, T. 141 - Ohlsen, L. 97 - Olesen, M. 158 - Ornstein 204 - Pachmann 102 - Pedersen, E. 77, 204, 215 - Pedersen Erik 218 - Pedersen, F. 115 - Pedersen, N. Chr. 120 - Petrosian 193 - Petrusson 204 - Pinter 79 - Pitters, H. 217, 218 - Plaskett 23, 177 - Polugajevskij 160 - Popov 6 - Poulsen, A. 116(2) - Portisch, L. 93(6), 94(3) - Psachis 160 - Pyernik 177 - Quinteros 102 - Raaste 173 - Rasmussen, K. 59 - Rasmussen, T. 99 - Razuvaev 160 - Ribli 138(9), 139 - Rodrigue 3 - Romanisjin 132 - Rosenlund, T. 62(2) - Rødgaard, J. 60 - Saeed 189, 190 - Salov 190 - Sandholm, P. 22 - Sax 100, 194 - Schandorff 19(2), 45, 46, 76, 140, 141, 177, 204, 215 - Scheeren 132 - Scheltinga 158 - Schmidt, K. 59, 81, 118(3), 215 - Schneider 179 - Seirawan 101, 192 - Sellmann 210 - Shaw 3 - Sigurjonsson 171, 172, 204 - Simonsen, C. 175 - Sinkbæk, Å. 78 - Sloth, J. 204, 207 - Smyslov 146(5), 137(9) - Sommerlund, C. 81 - Spasskij 100 - Spassov 206 - Speelman 157 - Stallknecht 22 - Staniszwski 19 - Stein 131 - Sterren, v.d. 135 - Szmacinska 203 - Sznapiak 203 - Sørensen, A. 145(2), 146(2) - Sørensen, B. 48, 49 - Sørensen, J. 68, 159 - Sørensen, G. 23, 61 - Sørensen, P. 194 - Sørensen, S. 60 - Sørensen, Tage 124 - Sørensen, Tage 158 - Sørensen, Torben 39, 81(2), 94 - Tarnai 146 - Tchi-gorin 209 - Tempone 101(2) - Thorup, B. 107 - Til-	ler 171 - Timman 100, 174, 176 - Tisdall 157 - Tom-miske 68 - Torre 138(9), 139 - Tucharuchin 49 - Tukmakov 160 - Urzika 188 - Utasi 20 - Vistisen, L. 107 - Wedberg 80, 171 - Weemaes 4 - Velikov 207 - Westerinen 174, 177 - Wiedenkiller 45 - Wiel, v.d. 177(3) - Winawer 210(2) - Winge 204 - Würtz, C. 119 - Zambelly 143 - Ziska 174 - Zukertort 208 - Øverås 175.	<b>Partistillinger</b> Agdestein 203 - Ahlander 95 - Aitken 37 - Baczynski 102 - Berg, K. 118 - Bisguier 35 - Brinck-Claussen, B. 134 - Chatard 35 - Cnaan 102 - Dahl 36 - Djuric 134 - Donner 37 - Ejsing, E. 47 - Ermenkov 133 - Evans 35 - Gausel 94 - Georgiev 133 - Grunfeld 37 - Grün 132 - Gurman 102 - Hamann, S. 37 - Hansen, C. 19, 173(2) - Hansen, J. Øst 6, 132, 133 - Holm, S. 133, 203 - Horvath 132 - Hübner 36 - Høi, C. 24, 102(5), 131 - Iskov, G. 24(2) - Jacobsen, Bo 188 - Jakobsen, O. 174 - Jensen, P. 107 - Jensen, V. 47 - Keene 36 - King 19 - Kuypers 37 - Lechtinski 37 - Lengyel 116 - Light, B. 95 - Madsen, J. 107 - Mork 95 - Munksgaard, E. 60 - Nielsen, J.O. Fries 46, 60, 132 - Nielsen, P.F. Fries 175 - Nimzowitsch 36 - NN 35 - Nørgaard, J. 46 - Ochsner, T. 95 - Ornstein 6 - Pasman 102 - Pedersen, H. 22 - Poljak 35 - Polugajevskij 37 - Poulsen, A. 24, 116 - Raaste 174 - Rasmussen, K. 47 - Robatsch 36 - Schmidt, K. 47 - Schneider 173 - Schultz 36 - Schumow 36 - Sigaard, G. 22 - Sigurjonsson 173 - Stein 102, 131 - Sucharov 35 - Svejidal 175 - Sørensen, T. 94 - Taimanov 36 - Tartakower 36 - Tjiburdanidse 36 - Toran 37 - Travin 36 - Weste-rinen 173 - Wedberg 173 - Wibe 37 - Vinawer 36 - Yanowski 37 - Zeck 36.	<b>Problemskak, Opgaver</b> Abbott, Joseph William ..... 12 Albert, Eugene ..... 196 Albrecht, Rudi ..... 12, 196 Alexander, Frederick F.L. .... 196 Andersson, B. .... 12 Animitsa, Christofor S. .... 164 Authier, Gabriel ..... 220 Baert, J. .... 12 Baird, Miss W.J. .... 12 Bakcsi, György ..... 69, 220 Barry, Henry William ..... 220 Bent, Charles Michael ..... 196 Berg, Günther ..... 120 Bergquist, W.F. .... 12 Bettalli, C. .... 181 Betghge, Friedrich ..... 12 Bily, Miroslav ..... 148 Bincer, Hans ..... 12 Bláthy, Otto T. .... 108 (108) Blumethal, Oscar ..... 51, 120 Brown, John ..... 83 Byljevskij, A. . . 12, 29(5), 69, 83, 108, 120, 148(5), 164, 181, 196 Carjaval, V.M. .... 83 Cate, Pieter ten ..... 83 Chidmetzeren, Sonumun ..... 181 Christensen, Chr. .... 69 Dansk Skakproblem Klub, medlemmer af ... 51 Dawson, Thomas R. .... 220 Dehn, Bodo von ..... 108 Dijk, Nils G.G.van ..... 12, 164 Dittrich, Stefan ..... 12 Drtina, Jan ..... 120 Ernst, Georg ..... 196 Eyjólfsson, Eyjólfur O. .... 148 Fedorovitsch, Roman ..... 51 Forsberg, Henry ..... 40 Fothergill, P.G.L. .... 108 Fritz, Jindrich ..... 196 Galtschenko, Evgenij P. .... 164 Géczi, Dénes ..... 120 »Gemini« ..... 120 Gladkij, Boris L. .... 148 Goumond, Claude ..... 29 Grunenwald, Alphonse ..... 108 Guttman, E.M.Herbert ..... 108, 120 Halumbirek, Josef ..... 51 Hannemann, Knud ..... 120 Hansen, Vilhelm ..... 69 Havel, Miroslav ..... 108 Helweg, Steffen ..... 69 Holm, Helmer ..... 83 Holzhausen, Walther von ..... 37 Hovgaard, Johannes F.P. .... 69	Hultberg, Herbert ..... 51(2), (148) Husserl, Gideon ..... 181 Høeg, Niels ..... 69 Ivanovskij, Nikolaj A. .... 108 Jong, Leonard N.de ..... 51 Jonsson, Christer ..... 40, 83 Jouzenas, Ramatis ..... 69 Jänisch, Carl F. von ..... (83) Kardos, Tivadar ..... 40 Khalifé, G. .... 181 Kitschigin, Viktor ..... 29(2), 83 Knuppert, Hugo ..... 164, 196 Kosek, Vojtech ..... 40, 120 Kovács, Norbert ..... 181 Kozhagin, Vladimir V. .... 164 Kraemer, Ado ..... 83, 108 Kuijers, L.A. .... 181 Langweil, W. .... 120 Lapierre, Armand ..... 51 Larsen, Karl A.K. .... 69 Larsen, Lars . . 12, 29(3), 51, 108, 120, 148(4), 181, 191 Latzel, Gerhard P. .... 83 Lehner, Siegmund ..... 51 Lenta, N. .... 83, 108 Leopold, Rudolf ..... 196 L'Hermet, Rudolf ..... 120 Limbach, Saturnin ..... 148 Lindgren, Bo ..... 51 Lider, Valentin ..... 29 Loyd, Sam ..... 120 Lund, Axel ..... 69 Lundström, Anders ..... 40, 83, 120 Makarenko, Pjotr ..... 148, 181, 196 Maleika, Gerhard ..... 164 Markkola, Paavo J ..... 108, 148, (196) Martin, Godefroy ..... 196 Massmann, Wilhelm ..... 29 Mattison, Herman K. .... 108 Meyer, Heinrich F.L. .... 164 Morse, C. Jeremy ..... 83 Mortensen, Jan R. .... 69, 148(2) Mott-Smith, Geoffrey ..... (148) Mucha, Boris ..... 29, 51 Mänttä, Teppo ..... 196 Neukomm, Györgyi ..... 181 Nieroba, Manfred ..... 51 Otto, Max ..... 196 Petersen, Filip ..... 69, 83, 108, 181 Riczu, Lajos ..... 29 Rieg, Hartmut ..... 181 Sackmann, Franz ..... 108 Salonen, Veikko ..... 51 Schildberg, Ed ..... 181 Shinkmann, William A. .... 51(2), 108, 164 Speckmann, Werner ..... 51, 108, 164 Stann, Jerome N. .... 148 Staudte, Hans-Hilmer ..... 164 Suchitaschvili, Schergili ..... 12 Syzonenko, Viktor ..... 148 Szábó, Tibor ..... 69 Szentgyörgy, Ernő ..... 181 Ternblad, Helmer ..... 40 Thomas, Georg ..... 196 Traxler, Karel ..... 120 Trilling, Anton ..... 29, 83 Tura, Waldemar ..... 164 Tuxen, Harry Viggo ..... 69 Vaughan, Colin ..... 220 Warner, J.H. .... 164 Weenink, Henri G.M. .... 12 Werle, Allan ..... 12 Williams, Philip H. .... 12 Williams, W. .... 164 Zilahi, Zoltan ..... 12
--	--	---	--	--

<b>Problemskak, Turneringer</b>	
Dom i Skakbladetets tretræksturnering 1972-73	120
Nytårskonkurrencen 1982-83	51
Nytårskonkurrencen 1983-84	220

<b>Problemskak, forskelligt</b>	
Hjælpe-matter	40
Løserliste	12, 29, 69, 83, 108, 120, 164, 181, 196, 220
Løsninger	12, 29, 51, 69, 83, 108, 120, 164, 181, 196, 220
Originalopgaver	12, 29, 40, 51, 69, 83, 108, 120, 148, 164, 181, 196, 220

<b>Problemskak, Rettelser</b>			
10631, 10694	29	Odenseturneringen 1983	81, 86
10719	51	Politiken Cup 1983	104, 182, 191
10752, 10754	83	Pondus Cup 1983	38
10822, 10823	181	4. Pondus Cup 1983	54
7767, 10729, 10805, 10843	220	Randers Open 1983	166
Diverse	12	Ribe amts- og Esbjergs byturnering 1983	60
		Ringkøbing Amtsmesterskab i skak 1983	70
		Roskilde Open 83	99
<b>Skoleskak</b>		Sejer Holm københavnmester	61
11, 27, 48, 68, 83, 107, 121, 148, 163, 181, 197, 218		Silkeborg GM-turnering	191, 205
		Skakklubben Olympias 7. koord. turnering	126
<b>Slutspil og studier</b>	106	SK 1941's IM-turnering	101, 115
		Skødstrup Skakklubs Sommer EMT 83	166
<b>Turneringer og matcher, danske</b>		Solvognsturneringen 1983	167
Absalon	82, 14	Stor jævnbyrdighed i 1. division	32
Aktiv-Alliancens 8. koordinerede turnering	54	Stormesterturnering i Silkeborg	163
Albani Cup i Odense	54	Struer EMT '83	126
Bent Kristensen vandt DM-omkampen for blinde	114	Sydjysk enkeltmandsturnering	198
Bikuben Præmieskak	191	Søndersø EMT 1983	223
Curt Hansen mester	73	Thy Hurtigtturnering 1983	150
Curt Hansen nordensmester	144	Tornved Skakklubs 9. koord. sommer EMT	198
Curt Hansen slog Knaak	215	Ungdomslandskamp i Espergårde	89
Curt Hansen - Bent Larsen	201	Vejlefjord hurtigtturnering	111
Damelandskamp i Kerterminde	92, 185	Vejlemesterskab 1983	150, 217
Damelandskamp og international hurtigtturnering	137	Vendssyslemesterskabet 1983	110
Det åbne L.F. mesterskab 83,	70	Vendssyslemesterskabet i lynskak	199
Divisionsturneringen 1983-84	168, 178, 207	Vestvoldsturneringen 1982	14
DM for blinde og svagtseende	21, 217	Viking Cup 1983	87
DM 1983 i Tårnby, København	18, 73	Vojens '83	150
Efterårsferiens EMT-træf i Silkeborg 1983	222	Øbro Open	191
36. Emt Randers kreds (62 delt.)	70	Øbro forårsturnering	126
Espergårdes Jubilæumsturnering 1982	23	Øbro Åben	182
Espergårde Skakklubs 40 års jubilæumsturnering	14	Ølgod Skakklubs hurtigtturnering 1983	223
Espergårde Skakklubs Påskehurtigtturnering 1983	86	Ølgodturnering 1983	150, 158
Farum Skakklubs 50 års jubilæumsturnering	150	Aalborg Byturnering 1983	70
Festugeturneringen	182, 215	Aalborg Skakforenings EMT 1983	198
Firstadsmatch i København	194	Århusmesterskabet 83	56, 80
FSUs Pokalturnering	102	Århusmesterskabet i lynskak	55
Fredensborg-Humlebæk Skakklubs Sommerstævne	150		
2. Gladsaxe Mesterskab	54	<b>Turneringer og matcher, udenlandske</b>	
Gladsaxe Skak Forenings 50 års Jubilæumsturn.	126	Andenplads i Israel	140
Grindsted Skakklub	31	Andersson først i Wijk ann Zee	72
Guldalderskak i Silkeborg	205	Andersson - Tal	20
Haderslev Byturnering 1983	166	Berlin International	140
Herning Byturnering 1983	222	Bulgarer juniorverdensmester	184
Himmerlandsturneringen, Aars 1983	30	Damernes kandidatturnering	92
4. Holbergturnering	70	Dansk andenplads i Ottelandskampen	203
Holstebro Skakklubs 75 år	15	DDR-mesterskabet	100
Horns Herred EMT 82	31	DDR-Polen 9½-6½	20
Horsens 90 års jubilæumsturnering	70	Det hollandske mesterskab	140
Horsens Skakforenings EMT 83	110	Det åbne NM 83	139
Hvidovre mesterskabet 1982	54	Dortmunder Schachtage	100
Hørsholms Jubilæumsturnering	110	EF-turnering i Paris	140
Ikast Skakklubs hurtigtturnering	70	Ehlvest vandt Junior-EM	17
Junior-DM '83	140, 166	EM hold-finalen i Plovdiv	129
Juniorlandskamp	29, 34	Ei kongerige for et halvt point	23
Kjellerup Skakklubs koord. turn.	70	Europa-cuppen	114
Kolding byturnering	86	Frydman Memorial	101
Kronborgturneringen	159	Gausdal 1983	139
KSU's juniorer bedst	215	Hallsberg 1983	38
Københavnmesterskabet 1983	56, 61	Heldig andenplads i Netanja	102
Københavns Skakforenings EMT 1983	222	Helsingfors 83	79
København vandt over Skåne	215	Holmstrand, Norge	39
Lars Schandorff bedst ved junior-DM	128	Holon 1983	177
Lillebæltsturneringen 1983	198	Højfjeldsskak i Gausdal	177
Lux Time Cup	60	IM-normer i Ungarn	187
Lux Time Cup første GM-turnering i Århus	34	Interzoneturneringen for damer i Tbilisi	29
LVS EMT 82	14	junior i USSR	140
LVS EMT 1983	198	Juniorturnering i Hamburg	152
Marts-Øbro	86	Junior-VM 1983	189
Midjysk EMT i Nr. Snede	14	Kandidatturneringen	20
Mini-landskamp Danmark-Norge	62	Kandidatturneringen endt i Kaos	161
Multi-Tabs turnering 1983	103, 144, 154	Kandidatturneringen reddet	200
Norge slået stort	185	Karlstad Open 82	20
Nordisk Turnering	120	Kasparov - Beljavskij	91
Nordisk Turnering 8. Vesterhavnturnering	166, 169	Kasparov i semifinalen	72
Nordre mestre for 6. gang	57	Kasparov - Korchnoi i USA	114
Nordres bededagsturnering	111	Korchnoi - Portisch	93
Nordsjælland Skak Unions EMT 1983	70	Kostich Memorial	221
Nyk. F. Bymesterskab 1983	182	Landsholdet til EM	112
Nykøbing Sj. 1983	166	Landskamp i Oslo	191
		Linares 1983	100
		Lugano 83	101
		Malmö Open 1982	21
		Mesterskabet for Færøerne	100
		Mesterskabet for Polen	100
		Nišk 1983	176
		Nordre ud af Europacup'en	190
		OL - en god forretning	9
		Ribli - Torre	138
		Schneider atter Sverigesmester	179
		Simen Agdestein Norgesmester	56
		Skak-festival i Østberlin	39
		Smyslov - Hübner	88, 136
		50. Sovjetmesterskab	(100), 160
		Tal vandt Tjigorin-mindeturneringen	51
		The 1983 Plymouth Lloyds Bank Junior Chess International Tournament	39
		USA-mesterskabet	170
		USSR suveræn vinder af 25. OL i Luzern	1
		USSR-ungdomsmesterskabet	100
		Vaganjan vandt i Hastings	72
		Århusianer fik Skønhedspræmie	39
		Århus-sejr i Göteborg Cup	140
		<b>Turneringer og matcher, udenlandske, spillested</b>	
		Alicante	138
		Bad Kissingen	93
		Belfort	189
		Berlin	140
		Budapest	187
		Buenos Aires	101
		Gausdal	139(2), 177
		Groningen	17
		Göteborg	140
		Hallsberg	38
		Hamburg	151
		Hastings	72
		Helsingfors	79
		Holmstrand	39
		Holon	140, 177
		Karlskrona	179
		Karlstad	20
		Kecskemet	187
		Linares	62, 100
		London	23
		Lugano	101
		Luzern	1, 9
		Malmö	20, 21
		Moskva	91, 160
		Netanja	102
		Nišk	176
		Oslo	191, 203
		Paris	114
		Pasadena	114
		Plovdiv	112, 129
		Plymouth	39
		Solingen	190
		Sotji	51
		Tbilisi	29
		Velden	136
		Vrsac	221
		Wijk aan Zee	72
		Østberlin	39
		<b>Åbninger</b>	
		Afslået dronninggambit	102
		Aljehins forsvar	38, 103, 105
		Bagindisk	79
		Benoni	8, 62, 92, 117, 131, 173, 191, 203
		Birds åbning	45
		Benkögambit	206
		Bogo-indisk	189
		Budapestergambit	97
		Caro-Kann	9, 39, 61, 78, 101, 138, 171, 175
		Collesystemet	191
		Dronningbondespil	23, 132, 215
		Dronninggambit	76, 79, 91(3), 92(3), 105, 137(3), 138(3), 171, 172, 174, 176, 190, 191, 210
		Dronningindisk	6, 39, 60, 61, 94(2), 122, 138, 157, 159, 160, 188, 190, 202, 204, 217
		Engelsk	39, 76, 79, 89, 93(3), 94, 95, 101, 102, 114, 117(2), 136(3), 137(4), 171, 178, 192, 215(2)
		l. g3	77
		Fransk	41, 50, 59, 107, 116, 119, 145, 159, 173
		209, 215, 216	
		Gammelindisk	139
		Giucco Piano	209
		Grünfeldindisk	93(3), 217(2)
		Halvmeraner	49
		Hollandsk	48, 78, 115, 134, 142, 157, 207, 216
		Italiensk	3, 6, 40, 131, 137
		Jugoslavisk	118, 195
		Katalansk	46, 204
		Kevitz-forsvaret	175
		Kongefianchetto	18, 62, 118



Kongeindisk ..	6, 20, 46, 47, 58, 59(2), 62, 77, 80, 81, 92, 94, 99(2), 101, 102, 115, 118, 123, 131, 138, 157, 174, 195, 206
Kongeindisk Angreb .....	176
Kongeindisk i forhånden .....	7, 20, 61
Lettisk gambit .....	81
Løberspil .....	120
Marshall-angrebet .....	174
Max Lange angreb .....	158
Modtaget Dronninggambit .....	189
Nimzoindisk .....	21, 23, 91, 96, 103, 104, 132, 137, 160, 176, 193(2), 204
Nimzoindisk/Engelsk .....	19
Nimzoindisk i forhånden .....	202
Nimzo-Larsen .....	177
Philidors forsvar .....	124, 215
Pirc .....	141, 177, 203, 204
Reti .....	132, 141, 146
Richter-Veresov .....	131, 175
Russisk .....	95, 96, 136(2)
Siciliansk .....	4(2), 5, 19(3), 38, 45, 75, 81, 97, 101, 103, 107, 115, 116, 117, 119, 134(2), 135, 138(2), 139, 140, 145, 156, 158, 172, 177(2), 179, 192, 194(2), 204, 207, 210, 216(2), 218
Skandinavisk .....	41, 188
Skotsk .....	158
Slavisk .....	68, 138, 75
Slavisk dronningegambit .....	204
Spansk .....	3, 4, 10, 41, 46, 78, 80, 101, 210
Stonewall .....	207
Tarrasch .....	122
Tarrasch i forhånden .....	146
Tjekkisk Benoni .....	103
Ungarsk .....	21
Uregelmæssigt .....	62, 208, 209
Wienerparti .....	96, 175
Volgagambit .....	178

Andersen, K.S. ....	218
Bentzen, Eric .....	25
Berg, Klaus .....	117, 118, 178, 187
Bing, Sven .....	84
Brinck-Claussen, B. ....	103, 129
Christiansen, Arne .....	78
Danielsen, Henrik .....	39, 207
Ekenberg, Bengt .....	179
Ertbjerg, Chr. ....	74
Fedder, Steen .....	6, 131
Fønss, Erik .....	81, 102, 180
Gamle holdkammerater .....	119
Granberg, Niels .....	104
Hage, Poul .....	35, 62
Hansen, Curt ..	17, 75, 76(2), 89, 95, 157, 172, 173, 178
Hansen, Jacob Øst .....	4, 7, 132(2), 134
Hansen, Jørn Erik .....	186
Hartung, Jens .....	59
Hau, Aage .....	142
Herskind, Knud .....	178
Holst, Per .....	190
Holstebro Skakklub .....	84
Hvenekilde, Jørgen .....	215
Høi, Carsten ..	21, 50, 77, 99, 102, 131, 191, 203
Højgaard, Knud .....	50, 67
Iskov, Gert .....	38, 61
Jacobsen, Bo .....	117
Jacobsen, Ole .....	147, 161, 179
Jakobsen, Ole .....	172
Jensen, Ib .....	25
Jensen, Søren .....	158
Jørgensen, J.P. ....	29, 34, 50, 68, 180
Kaspersen, Morten .....	159
Kjørulff, Ole .....	191
Knudsen, Henrik .....	141
Kristensen, Bjarke .....	205
Kristiansen, Jens ..	4, 8, 9, 46, 78, 134, 135, 153, 159
Kølvig, Bent .....	22, 41, 47, 96, 216
Larsen, Bent .....	122, 143, 176, 192, 208
Larsen, Finn .....	186
Larsen, S.S. ....	68
Laursen, Allan .....	18, 104
Laursen, Bjørn ..	26, 49, 85, 106, 109, 124, 147(2), 179, 180, 195

Lindegard, Peter ..	25, 49, 85, 123, 161, 179, 195, 219
Lorenzen, Jørn .....	218
Løfberg, Jan .....	160
Madsen, Peder .....	46, 177, 217
Mortensen, Erling ..	3, 4, 59, 79, 118, 134, 139
Mortensen, Jan .....	12, 29, 40, 69, 83, 108, 120, 148, 164, 181, 196, 220
Mortensen, Steen Juul .....	2, 34, 38, 58, 90, 114, 156, 170, 187
Nielsen, Ernst .....	25, 26, 49, 67, 85, 104, 105, 124, 147, 161, 195, 219
Nielsen, J.A. ....	25, 49, 85, 106, 123(2), 158, 179, 219, 220
Nielsen, J.O. Fries .....	1, 46, 139
Nielsen, N.J. Fries ..	40, 41, 46, 60, 89, 158, 169
Nilsson, Nils S. ....	103(2)
Novrup, Svend .....	9, 137
Nørgaard, Jesper .....	38, 45, 61(2), 95, 103
Ochsner, Thomas .....	165
Olesen, Martin .....	000
Pedersen, Eigil .....	106
Pedersen, Fini Pode .....	119
Poulsen, Allan .....	115
Rasmussen, Knud .....	98
Rosenlund, Th ..	34, 57, 61, 62(3), 68, 73, 91, 93, 100, 101(2), 113, 136, 138, 159, 161, 164, 175, 182, 186, 188, 191, 200, 202, 207
Ruskjær, Erik .....	218
Schandorff, Lars .....	19(2), 20(2), 45, 46, 79, 140, 177, 189
Schmidt, Kristen .....	59, 80, 118
Sindbæk, Aage .....	78
Sloth, Jørn .....	190
Sæby Skakklubs Jubilæumsudvalg .....	186
Sørensen, Arne .....	145
Sørensen, Bent .....	25, 48
Sørensen, Ernst .....	21, 62, 114, 217
Sørensen, Henrik .....	23
Sørensen, Jan .....	68
Sørensen, Tage .....	123
Sørensen, Torben .....	39, 94
Vejlle-Allested Skakklub .....	158
Yde, Niels B. ....	11, 27, 48, 83, 107, 121, 148, 163, 181, 197, 218

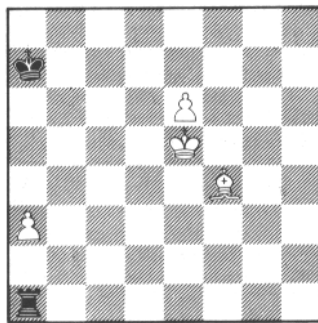
## Forfatter-register

Ahrentoft, Konrad .....	163
Andersen, Dan .....	23
Andersen, Ejler .....	218

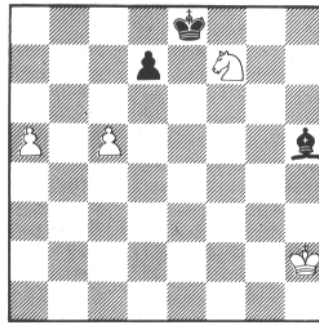
## SLUTSPIL OG STUDIER

Redaktion: Eigil Pedersen,  
Bjørnholms Allé 8260 Viby J.  
Tlf. (06) 14 74 72.

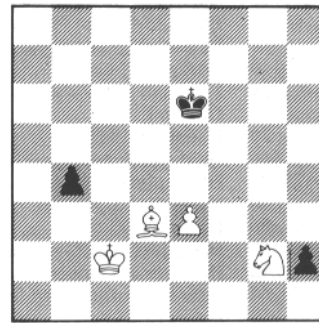
### Fire på stribe af Mattison Hvid trækker og vinder



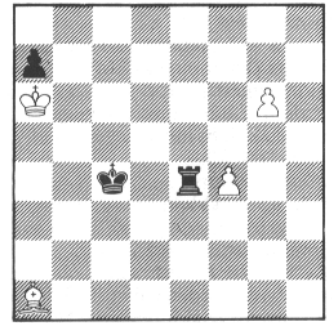
61



62



63



64

### Løsninger på studierne af Wotawa i nr. 6 side 106

#### Nr. 57 Deutsche Schachzeitung 1938

Hvid: Kc8, Tg1, Bg3, Bh2, Bh6  
Sort: Ke3, Ta2, Ba7, Bf5

1. **g3-g4!** Efter 1. Te1+, Kd4 2. Te6, Txb2 3. Kd7, Th3 4. Tg6, a5 5. Ke6, Ke4 6. Kf7, a4 7. Kg7, a3 8. h7, a2 9. Ta6, Txb3 kan hvid ikke vinde. 1. -, **fxg4** 2. **Tg3+**, **Kf4** 3. **Txb4!** Også 3. Th3 var fristende, men efter 3. -, g3x4 4. h7, Txb2 5. h8D, Tc2+ 6. Kb7, h2 kan hvid ikke vinde. 3. -, **Kxg4** 4. h3+, **Kf5** 5. h7, Tc2+ 6. **Kb7**, **Tb2+** 7. **Ka8!** og vinder.

#### Nr. 58 Deutsche Schachzeitung 1952

Hvid: Kd8, Th8, Bd7

Sort: Kf7, Tc1, Bd3

1. **Th7+**, **Kf8** Eller 1. -, Kg6 2. Th2, Tc2 3. Th1, d2

4. **Ke7**, Tc1 5. d8D, Te1+ 6. **Kf8!** Efter 3. -, Kf7 4. Tf1+, Kg7 5. Ke7, Te2+ 6. Kd6 og vinder. 2. **Th2**. Men ikke 2. Th1, Txb1 3. **Kc7**, Th7! 2. -, **Tc4** Efter 2. -, Tc2 3. Td2! - en lærerig pointe - er sagen også klar. 3. **Tf2+**, **Kg7** 4. **Td2**, **Td4** 5. **Ke7**, **Te4+** 6. **Kd6**, **Td4+** 7. **Ke6!** Nu skal den sorte konge »trække«! Efter 7. -, Kg6 8. Tg2+, Kh5 9. Tg8, d2 10. d8D truer maten på g5 og efter 7. -, Kh6 8. Ke7, Te4+ 9. **Kf6!** Tf4+ 10. Ke5 vinder hvid. 7. -, **Kf8** 8. Tf1+, **Kg7** 9. **Tf4!** kan sort opgive.

#### Nr. 59 Schach-Magazin 1949

Hvid: Kh8, Tb5, Bc6, Bf5, Bg4

Sort: Kh6, Td1, Ba7, Bb6, Bg7, Bg6

1. **c7!**, **Tc1** 2. **f6!** Nu kan 2. -, Txc7 besvares med 3. **fxg7** eller 3. **g5+!** 2. -, **gxf6** 3. **g5+!**, **fxg5** Eller 3. -, Kh5 4. **gxf6+** fulgt af 7. 4. **Tb1!**, **Txb1** 5. **c8D** Truer Dh3+ mat og såvel Th1 som Tb3 kan besvares

med Dg8! 5. -, **g4** 6. **Dxg4**, **Tb5** Efter 6. -, g5 7. Dh3+ fulgt af Dd3+ eller 6. -, Th1 7. Df4+ taber sort tårnet. 7. **Dh4+**, **Th5** 8. **Df4+**, **Tg5** 9. **De3!** Lærerigt! Nu kan Kh5 besvares med Dh3+ mat og sort har kun bønderne at flytte med og imens spiller hvid kongen til f6 og vinder!

#### Nr. 60 Deutsche Schachzeitung 1942

Hvid: Kb5, Tf6, Ba4, Bc5, Bh5

Sort: Ka8, Th1, Bh2

1. **Ka6**, **Tb1!** Stærkere end 1. -, Kb8 2. Tf2, Kc7 3. h6, Kc6 og nu 4. **Ka5!**, men ikke 4. h7, Ta1! eller 4. a5, Te1 5. Txf2, Te8 6. **Ka7**, **Te7+!** 2. **Tf8+**, **Tb8** 3. **Tf1**, **h1D** Eller 3. -, Th8 4. c6, Kb8 5. Kb6, Kc8 6. a5, Kd8 7. a6, Txb5 8. a7. 4. **Txb1**, **Tb1!** 5. **Th4**, **Tb4** 6. **c6!**, **Txb4** 7. **c7**, **Tc4** 8. **Kb6**, **Tc1** 9. h6, **Tb1+** 10. **Ka6**, **Tb6+** 11. **Ka5**, **Ta6+** 12. **Kb5**, **Tb6+** 13. **Kc5**, **Kb7** 14. **c8D+**.

# Festuge-turneringen 83

## AF JØRGEN HVENEKILDE

Festuge-turneringen i Århus spillede i år for 10. gang - nemlig lige så mange gange som der har været festuge i Århus. Som sædvanlig var det Vjby Skakklub, der i økonomisk samarbejde med Århus Skak Union stod for arrangementet. Med økonomisk støtte fra festugekomiteen kunne man fortsætte traditionen med at gøre klassen stærkere år for år - denne gang med gennemsnitsratingen 2337, som i en ren dansk turnering vel kun gøres bedre i LH-klassen - og en gang imellem i KM.

Resultatet af mesterklasse 1 fremgår af tabellen. Mesterklasse 2 med ret til at spille i mesterklasse 1 næste år vandtes klart af Esben Ejning med 5½ point - og mesterklasse 3 vandtes endnu klarere af Nina Høiberg med 6 point, hvilket bringer hendes rating op på 2181. Ny dansk rekord for damer! I alt deltog 126 i turneringen, der - som sædvanlig - afvikledes i en hyggelig atmosfære og uden episoder.

Jeg var veloplagt, ikke særlig heldig eller uheldig og havde undtagelsesvis selvtiliden i orden - så det overrasker ikke (mig) at jeg fik min 2. festuge-sejr. Per Knudsen var i vanskeligheder nogle gange - men forstår at sno sig, hvad han specielt fik brug for mod Schandorff. Schandorff og Schmidt spillede godt og solidt. Brinck var ikke særlig heldig, men kæmpede, som altid, godt, men kunne kun vinde ét parti (mod Erik Pedersen), men der var til gengæld kul på. Erik Pedersen virkede meget uinteresseret og spillede en række hurtige remiser, seks af slagsen. Leif Kristensen kunne ikke rigtig få »bolden til at rulle« og vandt kun ét parti (mod Bo Jacobsen), en ren foræring efter at være spillet fuldstændig ned. Dette parti (fra 2. runde) var måske det, der knækkede Bo Jacobsen, der i denne turnering var helt ved siden af sig selv.

De omtalte tre partier gengives her i forkortet notation uden kommentarer, men er et nærmere studium værd.

### Fransk

Lars Schandorff - Per Knudsen

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sd2, Sf6 4. e5, Sfd7 5. f4, c5 6. c3, Sc6 7. Sdf3, Da5 8. Le3, b5 9. dxc5, b4 10. Sd4, Dxc5 11. Da4, Lb7 12. Lb5, Scb8 13. Sge2, bxc3 14. bxc3, a6 15. Ld3, Dc7 16. f5, Sc6 17. fxe6, Sc5 18. exf7+, Dxf7 19. Dc2, Sxe5 20. Lf5, g6 21. 0-0, gxf5 22. Txf5, Dc7 23. Sf4, Ld6 24. Te1, Tg8 25. Lf2, Se4 26. Sde6, Dc4 27. Kh1, Kd7 28. Ld4, Tae8 29. Lxe5, Txe6 30. Sxe6, Kxe6 31. Lxd6, Kxf5. 0-1.

### Dronningebondespil

Erik Pedersen - Bjørn Brinck-Claussen

1. d4, Sf6 2. Sf3, d5 3. e3, Lf5 4. c4, e6 5. Db3, Dc8 6. cxd5, exd5 7. Sc3, c6 8. Ld2, Sbd7 9. Tc1, Le7 10. Le2, Db8 11. 0-0, 0-0 12. a3, Te8 13. Sa2, Ld6 14. Lb4, Lc7 15. a4, a5 16. La3, Se4 17. h3, Sdf6 18. Sc3, Dc8 19. Sxe4, Sxe4 20. Tfd1, Lxh3 21. gxh3, Dxb7 22. Dxb7, Dg4+ 23. Kf1, Dh3+ 24. Kgl, Lg3 25. Tf1, Tab8 26. Da6, Sd2 27. fvg3, Dvg3+ 28. Kh1, Sxf1 29. Lxf1, Dxf3+ 30. Lg2, Dxe3 31. Dxc6, Te6. 0-1.

Festuge-turneringen 83	lodt.	rat	1	2	3	4	5	6	7	8	pts.
1. Jørgen Hvenekilde, Kampklubben	1	2315	-	½	0	1	1	½	1	1	5
2. Per Knudsen, Silkeborg	5	2360	½	-	1	0	½	½	1	1	4½
3. Lars Schandorff, Holstebro	2	2350	1	0	-	½	½	½	½	1	4
4. Kristen Schmidt, SK 1968	7	2296	0	1	½	-	½	½	½	1	4
5. Bjørn Brinck-Claussen, FS	8	2370	0	½	½	½	-	1	½	½	3½
6. Erik Pedersen, Nordre	3	2380	½	½	½	½	0	-	½	½	3
7. Leif Kristensen, Nordre	4	2301	0	0	½	½	½	½	-	1	3
8. Bo Jacobsen, Vejby-Risskov	6	2326	0	0	0	0	½	½	0	-	1

Kandidatresultat: 3½ point

### Engelsk

Bo Jacobsen - Leif Kristensen

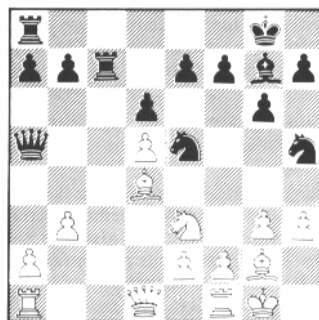
1. c4, f5 2. g3, Sf6 3. Lg2, e6 4. d3, Sc6 5. Sc3, b6 6. Sf3, Lb7 7. 0-0, Le7 8. e4, 0-0 9. b3, De8 10. exf5, exf5 11. Te1, Dd8 12. a3, Te8 13. Ta2, Lf8 14. Lf4, Te8 15. Txe8, Dxe8 16. Sh4, g6 17. Sd5, Sxd5 18. Lxd5+, Kh8 19. Te2, Dd8 20. Sf3, h6 21. b4, Kh7 22. h4, Lg7 23. De1, d6 24. Te6, Tb8 25. De3, Se5, 26. Sxe5, Lxd5 27. cxd5, dxe5 28. Lxe5, Lf8 29. Df3, h5 30. d4, Dd7 31. Tc6, Te8 32. Df4, Dxd5 33. Txc7, Txc7 34. Lxc7, a5 35. bxa5, bxa5 36. Lxa5, Dxa5 37. De3, Dxa3 8. De6, Da1+ 39. Kg2, Dxd4 40. Dd7+, Dxd7. 0-1.

Vi skal også se vinderen i aktion. Mod Leif Kristensen i 3. runde opstod efter 16 træk en kritisk stilling:

### Engelsk

Jørgen Hvenekilde - Leif Kristensen

1. Sf3, Sf6 2. e4, c5 3. g3, g6 4. Lg2, Lg7 5. 0-0, 0-0 6. d4, cxd4 7. Sxd4, Sc6 8. Sc3, Db6 9. Sc2, d6 10. b3, Le6 11. Sd5, Lxd5 12. cxd5, Se5 13. Lb2, Tfe8 14. h3, Tc7 15. Ld4, Da5 16. Se3, Sh5!



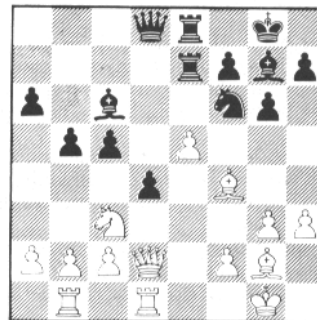
Sort truer faktisk med Db4, der truer Dxd4, og hvid har ikke tid til a3 p.g.a. f5 med den ubehagelige trussel f4. Hvid tror i sin naivitet, at han står bedst og vil med næb og klør forsvare sin »fordel«, så efter tre kvarter i tænkeboks dukker han op med: 17. f4! Sxg3! 18. fxe5, dxe5! Det troede vi begge, var det stærkeste, men efter Sxf1! har sort i hvert fald remis, hvis han i øvrigt finder ud af følgende artistnumre, som først dukkede op efter lange efteranalyser: 18. Dxf1, dxe5 19. d6, exd4, 20. dxc7, dxe3! 21. Lxb7, Dxc7 22. Lxa8, Dg3+ 23. Lg2, Le5! 19. d6! exd6 20. Sd5! Truer b4! 20. -, Td7. Og med officer for tre bønder har hvid ingen vanskeligheder med at vinde, men der er lige et par småtricks, der skal overstås: 21. Lc3, Dc5+ 22. Tf2, e4!? 23. Lxg7, Kxg7 24. b4! Ikke 24. Tc1 p.g.a. partifortsættelsen. 24. -, Sxe2+ 25. Kf1! Sg3+ 26. Ke1, Dc4 27. Tc1, Dd3 28. Td2, Da6 29. Db3, Sf5 30. Lf1, b5 31. Sc7, Db7 32. Sxa8, e3 33. Td5, Dxa8 34. Dc3+ Kh6 35. Txf5, gxf5 36. Dxe3+ 36. Dxf6+ fulgt af Le2 mat ser bedre ud. Forklaringen er den sædvanlige: Klokken var mange. 36. -, Kg6 37. Dg3+ Kf6 38. Dh4+ Ke5 39. Tc2! opgivet.

Og så partiet fra sidste runde. Begge spillere (og Per Knudsen) har 4 point!

### Philidor

Kristen Schmidt - Jørgen Hvenekilde

1. e4, e5. Det er sjældent, jeg her i landet møder folk, der giver mig mulighed for i alvorlige turneringer at demonstrere min elskede Philidor. Jeg var allerede godt tilpas. 2. Sf3, d6 3. d4, exd4 4. Sxd4, g6 5. Sc3, Lg7 6. g3, Sc6 7. Le3, Sf6 8. h3, 0-0, 9. Lg2, Ld7 10. 0-0, Te8 11. Te1, a6. Hvid har valgt en rolig (læs: ufarlig) opstilling, tilsyneladende solid, uden huller - og med en vis flexibilitet; men efter sit næste »naturlige« træk, står hvid faktisk til tab. 12. Dd2? Se5! Og nu ser vi, at b3 (for at hindre Sc4) ikke kan spilles p.g.a. 13. -, c5 14. Se2, Lxh3! Så hvid bider i det sure æble: 13. Dd1, Sc4 14. Lc1, c5 15. Sf3, Lc6 16. Dd3, b5 17. Tb1, Ta7! 18. Lf4, Tae7 19. Sd2, d5! 20. Ted1, Sxd2 21. Dxd2, d4 22. e5.



Kristen så lettet og tilfreds ud her, og for den overfladiske betragter ser alt jo også lovende ud, men det er en illusion. Hvid er helt færdig, og det går hurtigt. 22. -, Lxg2 23. exf6, Lxf6 Enkelt! 24. Kxg2, Da8+ 25. Kgl, dxc3 26. bxc3, Te2. 27. Dd5 duer ikke p.g.a. Te1+, så der må spilles 27. Dd6, Lxc3 28. Dxc5, Le1! 29. opgivet. På 29. Le3 følger T8xe3! 0-1.

Bulletin med samtlige partier fra mesterklasse 1, et udvalg fra de øvrige klasser og samtlige resultater koster kr. 15,- inkl. porto og kan bestilles hos Benny Larsen, Jægstrupvænget 269, 8310 Tranbjerg. Giro 6 38 62 45.

## Curt Hansen slog Knaak

Den 19-årige danmarksk- og nordensmester Curt Hansen går fra succes til succes. I en match arrangeret af Aalborg Universitetscenter besejrede han den østtyske stormester Rainar Knaak 2-0. Knaak, der er regerende østtysk mester, gæstede Aalborg primært for at holde forelæsninger i matematik, men spillede foruden de to matchpartier nogle simultaner, hvor han bl.a. besejrede et universitetshold 8-1. Matchpartierne følger i næste nummer.

## KSU's juniorer bedst

Det uofficielle danmarksmesterskab i juniorskak for hold blev vundet af København med 5 matchpoint og 18½ individuelle point. Turneringen, der blev afviklet i Århus med otte hold (samtlige hovedkredse - Fyn, suppleret med Århus II) havde deltagelse af størstedelen af den danske juniorelite. Således stillede Sønderjylland med Curt Hansen på bræt 1, og med hans 3 point af 3 som udgangspunkt lykkedes det sønderjyderne at besætte andenpladsen, kun et halvt ip. efter KSU. Mere skal følge.

## København vandt over Skåne

Den årlige match mellem KSU og Skåne over 50 brætter foregik i år i Bridgecentret, Livjærgergade i København under gode spilleforhold. KSU fik revanche for det beskedne nederlag sidste år, og det var en revanche, der sagde sparto til, hvad man tidligere har set: 37½-12½ til KSU.

# Læserne disker op

v/Bent Kølvig



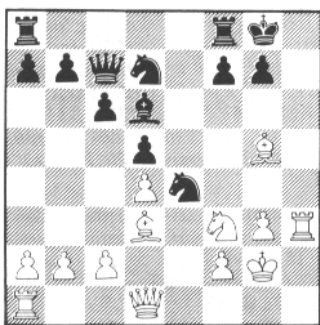
Stof til 'Læserne disker op' stiles til:  
Bent Kølvig, Rødovre Parkvej 187, 3. tv., 2610 Rødovre.

## Sporløs forsvinding

Når brikker byttes af, vil der ofte forekomme et bondeslag, hvorved bondestillingen ændres. Som mange sikkert har erfaret, kan man senere i partiet stadig se på bondestillingen, hvor afbytning har fundet sted.

Hvis man nu har en gunstig bondestilling, vil man måske være interesseret i en afbytning uden bondeslag. Og det var det, Nimzowitsch kaldte en »sporløs« forsvinding.

Et usædvanligt eksempel på dette forekom i det følgende parti indsendt af *Obert Frederiksen, Ringsted*, hvor pointen dog er af en noget anden art.



Hvordan får man Sd7 og Lg5 til at forsvinde sporløst?

### Fransk parti

*Obert Frederiksen - Leif Jensen, Roskilde 1977.*  
1. e4, e6 2. d4, d5 3. exd5, exd5 4. Ld3, Ld6 5. Sf3, Sf6 6. 0-0, 0-0 7. Lg5, Lg4. Sort spiller lidt uopfindsomt, og som bekendt er det sjældent godt at holde symmetrien. På den anden side kan man ikke påstå, at de sorte træk ligefrem er dårlige. 8. Sbd2, h6! 9. Lh4, Lf4 10. h3, Lxd2? Men dette er dog for smart. Nu får hvid gang i sagerne: 11. hxg4, Lf4 12. g3, Ld6 13. g5, hxg5 14. Lxg5, Sbd7 15. Kg2, c6 16. Th1, Dc7 17. Th3, Se4.

Diagramstillingen. Hvid er lykkelig for h-linjen, som sort forærede ham. Men sort er klar med 18. -, f6 og kongeflugt via f7. Derfor kommer nu den

smukke »tilpropning« (Harald Enevoldsens udtryk), hvor bondetrækket midlertidigt bliver mekanisk forhindret. 18. Lf6! »Partiets sværeste træk«, skriver OF. 18. -, Sdx6. De andre slag taber straks, som det forhåbentlig ses. 19. Dh1, Sh5 20. Txb5, f6. Den kunstige afbytning af Sd7 og Lg5 har ikke efterladt noget spor. Men hvid har opnået, at der ikke står en løber i slag på g5! 21. Th7! Fin angrebsføring - lige efter bogen. Der truer 22. Dh5 med udækkelig mat, og da Sd7 er forsvundet, kan sort ikke engang nøjes med at løbe fra g-bonden (21. -, Kf7 22. Dh5+, Ke7 23. Txb7+). 21. -, Te8 22. Dh5, Kf8 23. Sh4, Db6 24. Sf5!, opgivet. 1-0. Det usædvanlige i denne sporløse forsvinding bestod i, at formålet ikke var at bibeholde en gunstig bondestilling, men at gennemføre en gunstig indirekte afbytning uden tidsspilde. Og så er det jo altid dejligt at sætte en brik i slag!

## Spanking

Fra *Nykøbing F.* har *Michael Madsen* skikket os to miniaturer fra eget arkiv. MM demonstrerer i dem et talent for med hård hånd at afstraffe en modstander, der ikke passer godt på fra første færd.

I det første, fra en k-turnering for hold 1982, forsynder sort sig på flere måder:

### Hollandsk parti

*Michael Madsen, Nyk.F. - Chr. Juul, Åbenrå.*  
1. c4, e6 2. d4, f5. En lille omvej til Holland. 3. g3, Df6? Læs begynderbogens kapitel 3. 4. Sf3, h6? Det ene dårlige træk er ophav til det andet. 5. Lg2, Sc6 6. 0-0, b6 7. Sc3, Lb7 8. a3, 0-0-0. MM har aldrig før været udsat for lang rokade i hollandsk. Men nu ved han, hvor kongen står! 9. Da4, Kb8 10. Lf4. Der truer nu 11. Sb5 (d6 12. Se5, dxe5 13. Lxc6), men sort bryder helt sammen med 10. -, Sxd4?? 11. Sxd4, Dxd4 12. Sb5, opgivet. 1-0.

Så skynder vi os til den anden miniature - fra *Nyk.F.* byturnering 1981 - hvor sort i en sicilianer kan følge nogenlunde med i knap en halv snes træk. Så et intetanende vanetræk - og afstraffelsen kommer omgående:

### Siciliansk parti

*Michael Madsen - Kent Jensen*  
1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Sbd7 8. Df3, Le7. Bedre Dc7. 9. Lc4, Dc7?

Det er ikke uden en vis nostalgi, man genser denne stilling, der hørte til den teoretiske normaludrustning for ca. 25 år siden. Men der er jo løbet mange børn ud i sandet i den forgangne tid. 10. Lxe6! Som Den Gyldenblonde sagde: »Det gør ikke noget, at vitserne er gamle, bare publikum er nyt!« Hvid får tre bønder og angreb for løberen, f.eks. 10. -, fxe6 11. Sxe6, Da5 12. Sxg7+, Kf7 13. Sf5. Her finder sort dog en TN: 10. -, Se5? Desværre medfører dette i og for sig smukke træk kun et officersminus på længere sigt. 11. fxe5, dxe5 12. Sf5, fxe6, 13. Sxg7+, Kf7 14. Lxf6, Lxf6 15. Sh5, De7 16. Tf1, Tf8. Der siges at være nogen, der nyder det. 17. Sxf6, Kg6 18. Dh5+, Kg7 19. Dxb7+ 1-0.

## Et siciliansk mord

Nævn Sicilien, og de fleste mennesker kommer til at tænke på mafia og mord. Også for en skakspiller vil siciliansk stå for en lang række hurtige »mord«.

Her kommer endnu et, indsendt af *Søren Hansen, Hørsholm* hvis egenhændige kyndige noter bringes uforkortet.

### Siciliansk parti

*Søren Hansen - Bo Lund Andersen, Øbro Open 1981.*

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, d6. Andre muligheder er f.eks. 5. -, Sc6 el. 5. -, Lb4? 6. g4(!). Keres-varianten, der har bragt hvid mange succeser, da det er svært for sort at dæmme op mod den store hvide terrænovervægt.

6. -, h6. Nok det bedste, bl.a. Andersson har for søgt dette træk med held. Til skarpere spil fører 6. -, a6 el. 6. -, Sc6. Karpov-Dorfman, USSR 1976, fortsatte med 6. -, Le7 7. g5, Sfd7 8. h4, Sc6 9. Le3, a6 10. De2!, Dc7 11. 0-0-0, b5 12. Sxc6, Dxc6 13. Ld4!, b4 14. Sd5! med hvid fordel.

7. g5. Der er fra hvids side forsøgt 7. h4, men det har vist sig, at sort kan udligne, f.eks. Ljubojevic-Timman, Montreal 1979: 7. h4, Le7 (7. -, Sc6 Karpov-Spasskij, se Skakbladet 81/1) 8. Df3, h5!? 9. gxh5, Sxh5 10. Lg5, Sc6 med uklar stilling. Ikke bedre er (7. h4, Le7) 8. Tg1, f.eks. d5 9. Lb5+, Kf8 10. e5, Sfd7 11. Sf3, Sc6 12. Lxc6, bxc6 13. Lf4, Tb8 med bedre spil for sort. 7. -, hxg5 8. Lxg5, Sc6 9. Dd2, a6. Normalt spilles her 9. -, Db6. En mulig fortsættelse er 10. Sb3, a6 11. 0-0-0, Ld7 12. f4, Le7 13. h4, Dc7 14. Le2, 0-0-0 15. h5, Kb8 som i Spasskij-Ribli, Manila 1976. Spasskij fortsatte her med 16. De3! med klar hvid fordel.

10. 0-0-0, Dc7(?). Bedre er nok 10. -, Db6 med overgang til allerede nævnte variant. 11. f4, Le7 12. h4, b5?! Her må 12. -, Ld7 fulgt af 0-0-0 være bedre, men til forskel fra Spasskij-Ribli står springeren på d4 i stedet for b3, hvilket naturligvis er en fordel for hvid.

13. Sxc6, Dxc6 14. e5! En normal fortsættelse var 14. Lg2, men der er flere fiduser i teksttrækket. 14. -, b4? Sort træder ved siden af. 14. -, Dxb1?? 15. Lxb5+ er jo ikke særlig rart, men med 14. -, Lb7 kunne han kæmpe. Hvid står dog stadig bedst efter 15. Tg1.

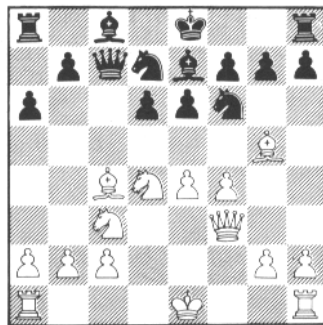
15. Lg2, d5 16. Se2. Der er blevet et dejligt hul på d4. Herfra kan springeren hjælpe med et evt. f4-f5. Desuden har sort svært ved at finde en sikker kongestilling. 16. -, Db6. Eller f.eks. 16. -, Sg8 17. Sd4,

## Klassisk skaksæt



lavet efter kendte skulpturer  
pris 450,- kr. + forsendelse

(01) 83 07 33

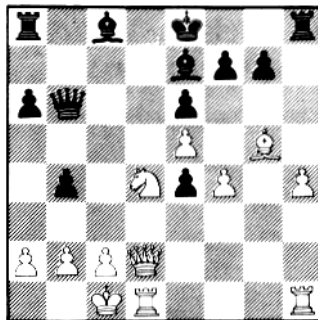


Hvid trækker. Lc4 er truet.



Db6 18. f5 med stærkt angreb. 16. -, Lb7 17. Sd4, Db6 18. exf6, gxf6 19. f5 er også godt for hvid. 17. Sd4. Udmærket var vel også 17. exf6, men der er ikke noget tilfredsstillende for sort efter teksttræk.

17. -, Se4. Nu får hvid lov til at slutte elegant af, men efter 17. -, Lb7 18. f5 er den sorte stilling ikke rar. 17. -, Sg8 besvares ligeledes med 18. f5. 18. Lxe4, dxe4.



Hvid har flere gode træk. Hvad er pæneste?

19. Sc6! Sådant set var 19. f5 ell. 19. Lxe7 godt nok, men når han ligefrem inviterer til det. 19. -, f6. Eller 19. -, Dxc6 20. Dd8+, eller 19. -, Lxg5 20. hxg5, Txb1 21. Txb1, Dxc6 22. Th8+, Ke7 23. Dd8+, mat. 20. Sxe7, Kxe7 21. exf6+, gxf6 22. Lxf6+, Kxf6 23. Dg2! Der er intet forsvar. Sorts næste træk forhindrer 24. Dg5x, men ikke 24. Tg1.

23. -, Dc5 24. Thg1, Df8 25. Dxe4. Det skal indrømmes, at jeg med mit 19. træk planlagde 25. Dg5+, Kf7 26. Td8, Dxd8?? 27. Dg7+, Ke8 28. Dxb8+. Ke7 29. Dh7+, Kd6 30. Td1+, men denne variant duer ikke p.g.a. 26. -, Dh6. 25. -, Ta7 26. Dd4+, sort opgav. 1-0.

Et »mord« af den slags, der før i tiden ville vække opsigt, men som nu hører til dagens rutine-også langt fra Sicilien!

### Vær mistroisk

Et stort problem i korrespondance-skak i dag er de mange og udførlige åbningsteoretiske værker.

Altså et problem for dem, der ikke har dem! Hvad skal man egentlig stille op, hvis man allerede i starten af et parti kan mærke den gyngende grund under sig - og ikke har en åbningsbog at holde sig til?

Et er i hvert fald sikkert. Man må træde forsigtigt og f.eks. ikke tage brikker, der sættes i slag, uden den største mistænksomhed og analyser af modstanderen muligheder. Sandsynligvis sidder han jo og bladrer velfornøjet i bogen for at finde gendrivelserne.

Et advarende eksempel er det følgende k-parti fra EMT 1981-82, 3. kl.

### Grünfeld-indisk

Ove Andersen, Kbh. - Axel Astrup, Tinglev.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. Lf4, Lg7 5. e3, 0-0 6. Sf3, c5 7. dxc5, Da5. Her bør mistroen allerede begynde at snige sig ind: Sorts skumle bagtanke har tydeligt nok noget at gøre med Sc3, så sikringstræk (8. Db3 eller Tc1, f.eks.) bør indgå i overvejelserne. Hvid ser imidlertid endnu en bonde i slag: 8. cxd5?, Sxd5! Denne demaskering af Lg7 er dog iøjnefaldende nok, så det er på høje tid at udvise forsigtighed. Hvor ubehageligt det end må være, så er 9. Le5 et sikringstræk, der endnu nødtørftigt kan holde sammen på stillingen (9. Le5, Lxe5 10. Sxe5, Sxc3 11. Dd2!). I stedet går hvid tid at udvise moradset: 9. Dxd5?, Lxc3+ 10. Ke2. At miste rokadens under de betingelser er ikke bedre end at miste et tårn. 10. -, Db5+ 11. Kd1, Dxb2 12. Tc1, Le6 13. Dd3, La5 14. Tc2, Db1+ 15. Ke2, Sc6 16. a3? Hvid er holdt op med at forsvare sig, men kan kun afvente det uundgåelige. Det kommer. 16. -, Tfd8 17. Sd4, Lg4+ 18. f3, De1+ og mat. 0-1.

Axel Astrup fortæller, at partiet varede to måneder. Betænkningstiden blev opgjort til: hvid 5 dage, sort 4 dage. Det var nok for lidt!

## DM for blinde og svagtseende

Danmarksmesterskabet i skak for blinde og svagtseende er i dagene 22.-24. oktober afviklet på Solgavehjemmet ved Høbro.

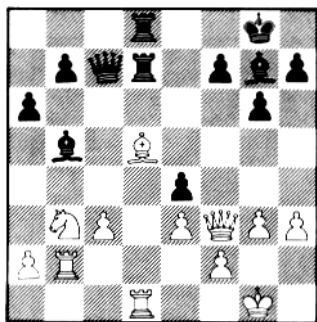
De 25 deltagere var opdelt i 4 klasser, og der blev spillet ialt 5 runder.

I første klasse, hvor man spillede om DM-titlen, var storfavoritten de to seneste års mestre, Henning Johansen, København, og Bent Kristensen, Århus. Lodtrækningen magede sig således, at disse to netop skulle mødes i første runde. Da Bent Kristensen trak det længste strå, var mesterskabet således godt på vej, hvilket da også blev resultatet i følgende slutstilling: Bent Kristensen, Århus, 4 point, Knud Klausen og Henning Johansen, begge København, 3½ p., Gunnar H. Rasmussen, Odense, 2 p., Jørgen Bastholm, København, 1½ p., og Tage Rye Jensen, København, 1½ p. 2. klasse vandtes af Ove Hansen, København, med 4 points, 3. klasse af Palle Jensen, København, med 4 points samt 4. klasse af Benny Johansen, Odense, med 3 point.

### Grünfeldindisk

Henning Johansen - Bent Kristensen

1. c4, Sf6 2. Sc3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0 5. Sf3, d5 6. cxd5, Sxd5 7. d4, c5 8. 0-0, cxd4 9. Sxd4, Sxc3 10. bxc3, Sd7 11. La3, Te8 12. Tb1, Sb6 13. e3, Sc4 14. Dc1, Tb8 15. Td1, Dc7 16. h3, a6 17. Lb2, Ld7 18. Dc2, e5 19. Sb3, La4 20. De2, Ted8 21. Ld5, Lb5 22. Df3, Td7 23. De4, Tbd8 24. Df3, Sxb2 25. Txb2, e4!



Et vigtigt bondeoffer, som giver en kvalitet. Meningen med ofret er, at den hvide dronning på e4 skal spærre for sin egen bonde. Hvid har brugt megen tid - nu kun ca. 10 min. tilbage - hvilket også kommer til at afgøre partiet. 26. Dxe4, Lc4 27. Tbd2, Lxc3, 28. Lxc4, Lxd2 29. Tb1, Lc3 30. Kg2, b5 31. Tc1, b4 32. a3, Td1 33. Txd1, Txd1 34. Da8+, Dd8 35. Dxa6, bxa3 36. Dxa3, Dc8 37. Da4, Dd7+ 38. Kh2?, Dh1+ mat. En kraftig »buk« til sidst, men hvids vinge hang på det alleryderste.

Ernst Sørensen

## Vejlemesterskabet

51. Vejlemesterskab 1983	1	2	3	4	5	6	7	8	i alt
1. Peder Madsen, Evans	—	½	1	½	1	½	1	1	5½
2. Jens P. Jørgensen, Skolerne	½	—	0	½	1	1	1	½	4½
3. Hans Pitters, Horsens	0	1	—	½	1	1	½	0	4
4. Jørgen Aaskov, Evans	½	½	½	—	½	0	½	1	3½
5. Chr. M. Hansen, Nr. Snede	0	0	0	½	—	1	1	1	3½
6. Åge Søndergård N., Kolding	½	0	0	1	0	—	0	1	2½
7. Keld Pedersen, Kolding	0	0	½	½	0	1	—	½	2½
8. Erik Pedersen, Evans	0	½	1	0	0	0	½	—	2

Ratinggennemsnit: 2122 Kandidatresultat: 5½.

Sidste års Vejlemester, Hans Pitters, der fra 1/7.83 er medlem af Evans, havde ikke held til at forsvare titlen. I stedet for gik mesterskabet til undertegnede for 7. gang. Der er langt til Peter Grams 16 mesterskaber vundet i perioden 1941-58 - kun i 1950 og 1955 blev Gram henvist til andenpladsen af hhv. N. K. Abrahamsen og Erik Sundien.

Sejren var et resultat af held i et par tilfælde, energi - 10½ time mod Erik Pedersen, og pænt spil mod den forsvarende mester. Jens P. Jørgensen spillede en god turnering og havde godt spil mod turneringsvinderen i sidste runde.

### Dronningindisk

Peder Madsen - Hans Pitters

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, b6 4. g3, Lb7 5. Lg2, Le7 6. 0-0, 0-0 7. d5!?, exd5 8. Sd4. Mere moderne er 8. Sh4, der bl.a. er spillet af Kasparov. 8. -, c6 9. cxd5, Sxd5 10. e4, Sc7 11. Sc3, d5 12. exd5, Sxd5! 12. -, cxd5 13. Sf5, Lf6 fører til en stilling kendt fra Kas-

parov-Marjanovic, Malta 1980. 13. Sxc6!, Sxc6 14. Sxd5, Lc5 15. Dh5, La6 16. Lg5!, Dd6! Ikke 16. -, f6 17. Le4, g6 18. Lxg6 og vinder.



## Politiken Cup i nr. 1

Med en ubehagelig følelse af, at ligegyldigt hvad den gemmer, er det forkert, har redaktionen valgt at udskyde den lovede artikel om stormesterturneringen Politiken Cup til nr. 1, 1984.

17. Sf6+, gxf6 18. Le4, Tfe8 19. Dxb7+, Kf8 20. Tfe1! Sorts konge må ikke komme i ly på dronningefløjen. 20. -, Se5 21. Td1, Ld3 22. Dh6+, Ke7 23. Lxa8, fxg5. Efter 23. -, Txa8 24. Txd3, Dxd3 25. Dxf6+, Kd7 26. Txe5 vinder Hvid hurtigt. 24. Dxb5+, Kd7. Hvis 24. -, f6 så 25. Dg7+, Kd8 26. Dxa7, Dd4 27. Te3 eller 26. -, Te7 27. Da4, b5 28. Df4. 25. Df4. Hvid garderer sig mod fiduser som Lxf2+ og Sf3+. 25. -, f6. Hvis 25. -, Txa8 så 26. Txe5 med truslerne Dxf7+ og Tf5. 26. Le4, Te6. Der truede Lxd3 med officersgevinst. 27. Lf5, Lxf5 28. Txd6+, Kxd6. Sort var i stærk tidnød, men også 28. -, Lxd6 29. Dxf5, Sf3+ 30. Dxf3, Txe1+ 31. Kg2 taber i længden. 29. Td1+, Ke7 30. Dxf5 og Sort opgav. Forkortede noter efter Vejle Amts Folkeblad.

#### Siciliansk

Erik Pedersen - Hans Pitters

1. e4, c5 2. d4, cxd4 3. Sf3, d6 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, g6 6. Le3, Lg7 7. Le2, 0-0 8. h4, Sc6 9. h5, Da5? Varianten er god for hvid. Sort skulle have spillet 8. -, h5!, og her var Botvinniks træk, 9. -, d5 bedre. 10. Sb3!, Dc7 11. hxg6, hxg6 12. Dd2, Td8 13. Lh6, Lh8 14. 0-0-0, Se5 15. Lg5. Her var 15. Lf8! afgørende med pointen 15. -, Txf8 16. Txb8+! 15. -, Lg7 16. Lh6, Lh8 17. Df4, Le6 18. Dh4, Tac8 19. Lf8!, Kxf8 Eller 19. -, Lg7 20. Lxg7, Kxg7 21. Dh6+ og mat i næste træk. 20. Dxb8+, Sg8 21. Th7, f6 22. Dg7+, Ke8 23. Lb5+, Sc6 24. Dxb6+, Kf8. Eller 24. -, Kd7 25. Sc5+ mat! 25. Sd5, Lxd5 26. exd5, Se5 27. Dg7+ mat.

Turneringen blev spillet hos Evans i Vesterbrogården og talte 108 deltagere - lidt færre end sidste år, hvor der blev sat rekord med 130 deltagere. Evansformand Helge Nielsen tog sig selv af turneringsledelsen, bortset fra 3. klasse, der blev klaret af juniormedlemmet, Ulrik Dahl.

Peder Madsen

## Robert Andreasen

7.5. 1911 - 8.10. 1983

Den 8. oktober modtog vi den triste meddelelse, at vor gode skakven Robert Andreasen var gået bort efter en kort sygdomsperiode.

Ved Roberts bortgang har dansk skakliv mistet en god ven og organisationsmand af betydelig karat.

Robert har i tæt samarbejde med sin hustru Gerda udført et enestående godt arbejde i 47 år til gavn for skaklivet. Robert var medlem af Skakforeningen Øbro, som han var med til at stifte i 1936, og han blev klubbens første medlem. Øbro nød fra første færd godt af Roberts organisationstalent. Han varetog i en periode på 16 år kassereposten i klubben, og har i mange andre perioder beklædt utallige bestyrelsesposter til stor gavn for klubbens medlemmer.

Personlig har jeg haft den glæde at samarbejde med Robert i Københavns Skak Unions bestyrelse i mange år, hvor Robert var manden, der med en stor indsats var den, der sørgede for at alt var orden og tingene var på plads i rette tid til KSUs mange arrangementer såsom DM, KM, Politiken Cup, Junior-VM m.m.

Ved hans bortgang har vi mistet en kær skakven, som vi fremover kommer til at savne.

Æret være Roberts minde.

Ejlert Andersen

## H.E. Nielsen, Viborg

29.10 1925 - 26.10 1983



Det var en sorgens dag for alle skakklubber i Viborg Amt, da vi den 28. oktober kunne læse i aviserne af H.E. Nielsen var afgået ved døden to dage før. Et smerteligt tab for alle, en usædvanlig personlighed var revet bort.

Hans store interesse for skak kom til udtryk inden for såvel skoleskak, Viborg Skakklub som Amtsföreningen af Skakklubber i Viborg Amt, hvor vi nød godt af hans enestående viden om alle organisatoriske spørgsmål og alle hans initiativer til fremme af skakken i Viborg Amt, hvor oprettelsen af foreningen især var hans værk, og hvor han var foreningens formand fra dens start. Hans Erik Nielsen vil blive husket og savnet.

Æret være hans minde

Amtsföreningen af Skakklubber  
i Viborg Amt  
v. Erik Ruskjær

H.E. Nielsen var medlem af Viborg Skakklub gennem næsten 40 år, og gennemgang af protokol og kassebøger givet et klart billede af en stor indsats for klubben, specielt med hensyn til mere udadrettede aktiviteter. Han var formand i to perioder, og selv om jeg kun nåede at kende ham personligt i få år, ved jeg, at samtlige medlemmer af klubben kan tilslutte sig følgende: H.E. var et åbent og hjertevarmt menneske, som ikke lader sig erstatte.

Æret være hans minde.

K.S. Andersen,  
formand for Viborg Skakklub

Tjele Efterskoles initiativtager og bestyrelsesformand, H.E. Nielsen er død efter kort tids sygdom.

H.E. har været skakspiller og måske især skakorganisator gennem et helt liv, og det kom som en chok for os i bestyrelsen og skolekredsen, da det gik op for os, hvor alvorlig H.E.'s sygdom var.

Nok først på et ret sent tidspunkt lærte man H.E. at kende i DSU-regie på landsplan, idet hans ideer indtil da hyppigst var kommet skoleskakken til gode. Således var det H.E., der var manden bag det første VM for skoleskakahold i Viborg i 78.

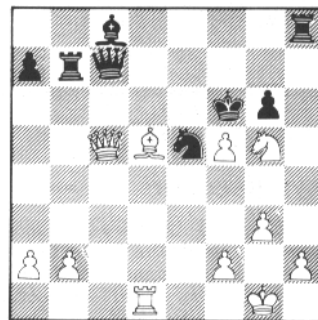
Men for godt et år siden blev H.E. med et kendt af alle danske skakspillere, da »skitserne« til »Dansk Skak-efterskole« blev offentliggjort. I Dansk Skak Union og Dansk Skole Skak kendte vi H.E. som en dygtig organisator med en utrolig sans for, hvad der var praktisk muligt. Det var derfor med optimisme, de to landsorganisationer gik med ind i arbejdet, og planerne er i dag - takket være det arbejde, H.E. nåede at udføre - så langt fremme, at vi andre - og det er alle skakspillere i Danmark - nu må vide at gøre arbejdet færdigt.

Æret være hans minde

Jørn Lorenzen

## SKOLESKAK

Redaktion: Niels B. Yde, Snekpevej 14,  
6470 Sydals. Tlf. (04) 44 47 32.



Hvid trækker

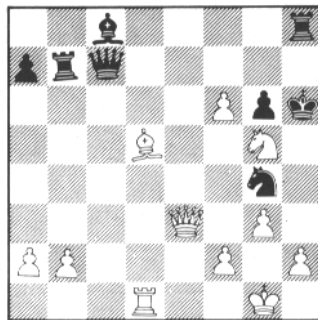
#### Løsning til opgaven i nr. 10

Den gamle redacteur var noget forhastet i formuleringen af opgaven i nr. 10, idet sort godt kan undgå matten i 4. træk. Til gengæld er sorts materielle tab så store, at han roligt kan opgave. Heldigvis havde mange løsere alligevel et bud på den »rigtige« variant: 1. Txf8+, Kxf8 2. Sf5+, Kg8 3. Df8+, Kxf8 4. Td8 mat. Men 2. -, Kg7 3. Txf7+, Dxf7 4. Sxf7, Kxf7 5. Db3+ undviger altså matten.

#### Præmieopgave

En forbløffende matstilling!

Den gamle redacteurs klub - Skakklubben Alsund - har i ca. 2 år været hjemklub for en tysker, Hans Gscheidmeyer. Et par kendte danske spillere som Niels Jørgen Fries Nielsen og John Rødgård kan af egen erfaring indestå for, at Hans Gscheidmeyer - i forhold til sin klub - var en klasse for sig selv. Efter at være flyttet fra Sønderborg sendte Hans mig afslutningen på et parti (15 minutter pr. spiller), som han havde spillet. Og da den endelige mat er temmelig ekstraordinær, bringer den gamle denne til det danske skakfolks forlystelse. I nedstående diagramstilling trækker hvid og sætter mat i 3 træk.



Men da det er juletid, kræver traditionen jo 2 opgaver. Lad os derfor lige se, hvilke træk der førte fra denne spaltede første diagram til det andet: 1. Se4+, Kg7. 1. -. Kxf5 fører til mat efter 2. De3, fx2. -, Sf7 3. Df3+, Ke5 4. Df6 mat. 2. f6+, Kh7 3. Sg5+, Kh6 4. De3, Sg4. Sådan! Opgave 2 lyder nu: Kunne sort undgå forceret mat ved at spille 4. -, Kh5, hvis hvid spiller 5. Td4? På denne opgave vil den gamle redacteur prioritere de bedste analyser højest!

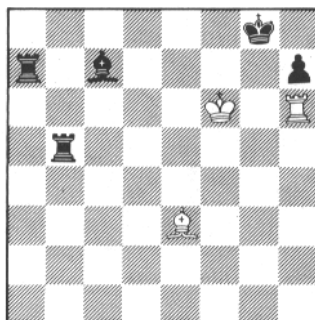
Løsninger skal være redacturen i hænde senest mandag d. 6.2.84. Og denne gang gives der ikke trøstpræmier. De 3 heldige vindere i hver af opgaverne får nemlig hver en årgang af Skakbladet!

#### Vindere af opgaven i nr. 10

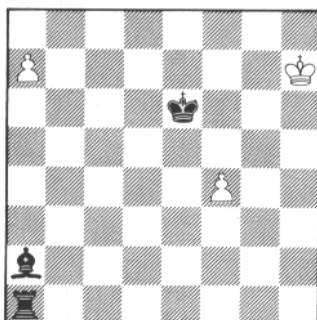
Mest held i lodtrækningen havde Steen G. Nielsen, Bagsværd, men også Lars Ekholm, Ålestrup, og Toni Hyttel, Viby J., var heldige.

nbv

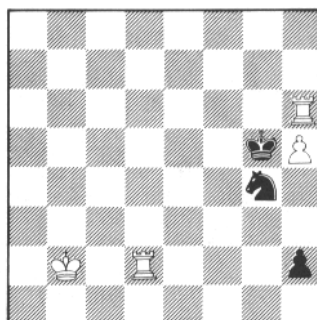
# Julekonkurrence



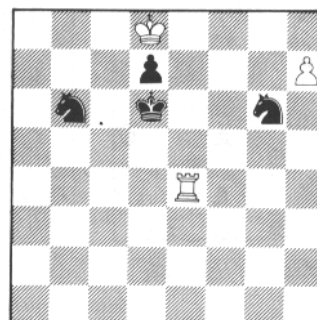
1. Hvid trækker



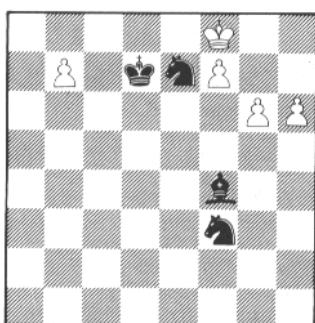
2. Hvid trækker



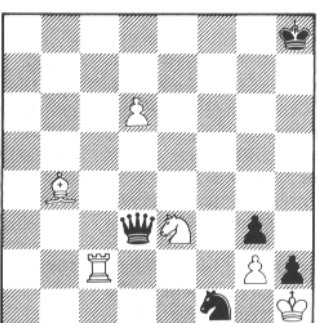
3. Hvid trækker



4. Hvid trækker



5. Hvid trækker



6. Hvid trækker

Julekonkurrencens seks opgaver er udvalgt i samarbejde med Jørn Sloth og er af varierende sværhedsgrad. De er forhåbentlig korrekte, hvad løserne jo kan bruge juledagene til at modbevise. Alle stillingerne rummer overraskende point, og det betaler sig næppe at stole på sin første analyse.

Vi har udsat 200 kr. til bedste løser, 150 kr. til næstbedste løser og 100 kr. til nr. 3. Desuden trækkes lod om 10 præmier à 75 kr. blandt løserne med mindst tre rigtige løsninger. Alle præmier udbetales som gavekort til Dansk Skaksalg ApS.

For at deltage skal man analysere stillingerne, dernæst angive for hver enkelt stilling, om Hvid eller Sort vinder, eller om stillingen er remis, samt anføre de vigtigste af de varianter, der ligger til grund for vurderingen. Løsninger uden varianter kommer ikke i betragtning.

Løsninger skal indsendes til Skakbladets redaktion, Thorbjørn Rosenlund, Geelskovparken 12, 2. th., 2830 Virum, og må senest være poststempet 16. januar 1984.

## KORRESPONDANCESKAK

### Tilmelding og indskud

#### Enkeltmandsturnering:

Ernst Nielsen, Færøvej 10,  
7200 Grindsted.  
Tlf. (05) 32 01 29. Giro 5 16 96 15  
Elite- Mester- 1.-2.-3. kl. 60 kr.  
7 deltagere i alle klasser

#### Holdturnering:

Turneringsleder: Peter Lindegård,  
Thunøgade 49, 8000 Århus C.  
Tlf. (06) 19 17 25. Giro 4 33 21 99  
Basisgrupper (3 hold à 4 spillere)  
80 kr. pr. hold.

#### Udenlandske turneringer:

Turneringsleder og repræsentant i  
ICCF:  
Jørgen A. Nielsen, Julievej 17,  
5500 Middelfart.  
Tlf. (09) 41 25 84. Giro 5 04 06 20.  
Europaturneringer: M-H-1.-2.-3 kl.  
(7 eller 15 delt.) 60 kr.  
Verdensturneringer: samme klasser  
(7 delt.) 60 kr.  
(15 delt., kun i M-kl.) 60 kr.

#### Polkaltturnering:

Bjørn Laursen, Hybenvej 21, 8763,  
Rask Mølle.  
Tlf. (05) 67 87 80. Giro nr. 1 57 71 90.  
Starter ca. 10. november. Se indbydelse  
i nr. 8. Indskud 60 kr.

#### Internationale landskampe:

Ole Jacobsen, Postbox 77,  
DK-9560 Hadsund.

### K-skak resultatblade

Udkommer en gang om måneden undtagen  
juli måned. Kan rekvireres ved at indsende  
frankeret svarkuvert i størrelse C5 (tryk-  
sagsporto kr. 3,00) til Skakbladets ekspedi-  
tion, Erika Sørensen, Tulipanvej 22, 6705  
Esbjerg Ø.

Udnyt medlemskabet - spil k-skak uden-  
landsk. Hurtig start? Meld dig til WT-  
turneringer. Start på ca. en måned. Hen-  
vendelse: Jørgen A. Nielsen, Julievej 17,  
5500 Middelfart. Giro 5040620 modtager  
indskudet 50 kr. pr. gruppe.

### Holdturneringen

#### Slutstilling

Kvalifikation 1982: 1. Hvidovre 20 points, 2.  
Valby 18½, 3. Sæby 16½, 4. Hedehusene 16, 5. St.  
Heddinge 13½, 6. Frederikshavn 11½, 7. Middelfart  
10, 8. Ballerup 6. *Peter Lindegård*

#### Spillere i WT 1. klasse

Da det er svært at få resultater frem til Fernschach  
bedes spillere, der afslutter grupper (specielt ældre  
end nr. 640) meddele mig grupperesultatet, om det  
kendes (ellers eget resultat).

#### Ny adresse

Jørgen A. Nielsen flytter pr. 1. februar 1984 til Sa-  
delmagertoftevej 97, 8270 Højbjerg. Tlf. (06) 29 73  
73. Danske spillere i EU/III/klasse bedes meddele  
dette til deres udenlandske modstandere ved lejlig-  
hed (trækafsending).

*Jørgen A. Nielsen*

### Enkeltmandsturneringen

#### Landsholdsklassen 1982

Stillingen pr. 17. november er således: 1. Aage In-  
gerslev 8,5 (12), 2. Bent Christensen 6,5 (11), 3.  
Hans Jørgen Lassen 6,5 (12), 4. Sigfred From 6  
(10), 5. Gunnar Nielsen 6 (10), 6. Tage Sørensen 6  
(10), 7. John Heidelbach 6 (11), 8. Børge Pedersen  
5,5 (12), 9. Finn Gasseholm 4,5 (11), 10. Niels  
Granberg 4 (9), 11. Erik Pedersen 3,5 (10), 12. Chr.  
Waagner Nielsen 3 (9), 13. Per Stentebjerg-  
Hansen 2 (9).

Tallene i parentes angiver afsluttede partier.  
Som det ses, kan Aage Ingerslev ikke indhentes og  
kan således hjemføre sit første danmarksmester-  
skab.

#### Afsluttede grupper:

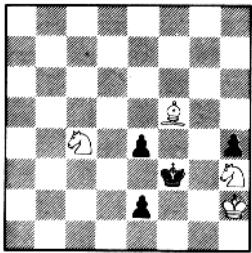
E-82-03: 1. Svend Hartling, Hørsholm 4, 2. Per  
Rosell, København 4, 3. Eskild Jørgensen, Rings-  
ted 3,5, 4. Thomas Tronhjem, Århus 3,5, 5. Peter  
Korning, Århus 2,5, 6. Peter M. Lunding, Helle-  
rup 2, 7. Rudolf Marcussen, Horne 1,5.

I-82-04: 1. Vagner Christensen, Arden 4,5, 2.  
Chr. Christensen, Kragelund 4, 3. Morten Peder-  
sen, Svendborg 3,5, 4. Fl. Bøgh-Sørensen, Køben-  
havn 3,5, 5. H. Hulgaard, Kalundborg 2, 6. Jesper  
Andresen, Holstebro 2, 7. Henrik Simonsen, Far-  
rum 1,5.

3-82-14: 1. Klaus H. Siversen, Ishøj 6, 2. Ulrik  
Dahl, Vejle 5, 3. Lars K. Andersen, Gedved 3, 4.

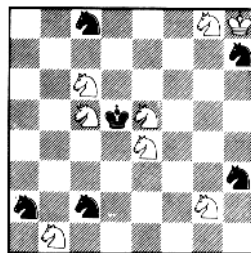


10861. H. W. Barry  
Checkmate 1901



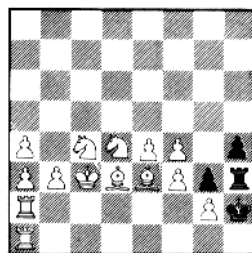
Hvid trækker og vinder

10862. Gabriel Authier  
Julehilsen 1953



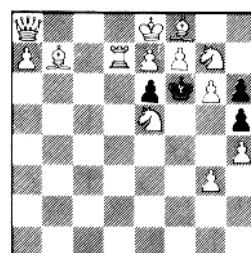
Mat i 2 træk

10863. Colin Vaughan  
The Problemist jan. 1979



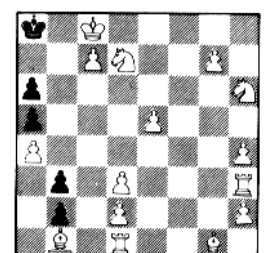
Mat i 2 træk. Hvor mange løsninger?

10864. György Bakcsi  
Hædr.omt. Budapest  
skakforbund II 1972



Mat i 2 træk. A) Diagram.  
B) Fjern Da8  
C) Fjern Da8 og Td7.  
D) Fjern Da8, Td7 og Sg7.  
E) Fjern Da8, Td7, Sg7 og Lf8.

10865. Thomas R. Dawson  
La Strategie 1912



Tilføj et sort tårn, derpå pat i 2 træk.  
Flere løsninger.

K. Ellebæk Petersen, Grindsted 2,5, 5. Benny B. Bengtson, Brøndby Strand 2, 6. Bjarne Nielsen, Korsør 1,5, 7. Carl O. Winther, Pedersborg 9.

3-82-16: 1. Gert Kjær Sørensen, København 5,5, 2. Carsten Hansen, Sønderø 4,5, 3. Jens-Peter Fischer, Ringsted 4,5, 4. Peter Juul Nielsen, Randers 3, 5. Jan H. Petersen, Hvidovre 2, 6. Kaj Christiansen, Glostrup 1,5, 7. Gustav Nebel, Egtved 0.

3-82-17: 1.-2. Jens Christensen, Randers 5,5 og Mads Smith Hansen, Slagelse 5,5, 3. John Senger, Sønderborg 4, 4. Ejvind Larsen, Ballerup 2, 5. Ole Kronholm, Roskilde 2, 6. Ove Andersen, København 1 (tavs), 7. Jørn Christensen, Ålborg 0.

3-82-18: 1. Preben Jensen, Frederikshavn 5,5, 2. Jørgen Cohrt Jensen, St. Merløse 5, 3. Preben Nielsen, Silkeborg 4, 4. Poul E. Kristensen, Fakse 3,5, 5. Flemming Madsen, Hørning 2, 6. Allan Sørensen, Aså 1, 7. Esben S. Maaløe, Roskilde 0.

3-82-29: 1. Leif B. Nielsen, Hillerød 5,5, 2. Kurt Møller Pop, Ejby 5, 3. O. L. Svendsen, Søborg 4, 4. Peter Rasmussen, Esbjerg 3 (tavs), 5. Finn G. Hansen, Værløse 2,5, 6. Tomas Hutter, Espergærde 1 (tavs), 7. Per Jensen, Silkeborg 0 (tavs.)

Ernst Nielsen

## Nytårskonkurrence

Som sædvanligt bringer opgaveafdelingen en nytårskonkurrence, hvor alle kan deltage uanset om de ikke til dagligt løser skakopgaver. Opgaverne er heller ikke helt almindelige, dog ikke mere, end at alle skulle have en chance for at løse en eller flere af dem. Præmieuddelingen foregår efter følgende regler: 1. præmien (100 kr.) udtrækkes blandt de løsere, der har løst alle opgaver rigtige, 2. præmien (80 kr.) mellem alle de løsere, der har løst mindst 8 opgaver rigtige og 3. præmien (60 kr.) mellem alle løsere, der har løst mindst 7 opgaver rigtige. Endelig uddeles der 10 præmier a 40 kr. blandt alle løsere, der har mindst 4 opgaver rigtigt løst. Ingen kan dog vinde mere end en præmie. Præmierne udstedes i form af gavekort til Dansk Skaksalg ApS. 10864A-E gælder som fem opgaver, så der er 9 i alt.

Løsninger sendes til Jan Mortensen, Hovmarken 24, Fløng inden 1. februar 1984. For at lette redaktørens arbejde bedes følgende regler overholdt.

**10861** (Kh2 Lf5 Sc4 Sh3 - Kf3 Be2 Be4 Bh4). Hvid i træk skal vinde. Angiv alle træk, indtil en utvetydig gevinststilling er opnået.

**10862** (Kh8 Sb1 Sc5 Sc6 Se4 Se5 Sg2 Sg8 - Kd5 Sa2 Sc2 Sc8 Sh3 Sh7). Bortset fra de mange springere er der intet unormalt i denne opgave. Angiv hvids førstetræk.

**10863** (Kc3 Ta1 Ta2 Ld3 Le3 Sc4 Sd4 Ba3 Ba4 Bb3 Be4 Bf3 Bf4 Bg2 - Kh2 Th3 Bg3 Bh4). Mat i 2 træk kan gøres på flere forskellige måder. Angiv antallet af løsninger samt det hvide førstetræk i hver løsning.

**10864** (Ke8 Da8 Td7 Lb7 Lf8 Se5 Sg7 Ba7 Be7 Bf7 Bg3 Bg6 Bh4 - Kf6 Be6 Bh5 Bh6). I diagramstillingen kan hvid gøre mat i 2 træk. Fjerner man Da8, fremkommer en ny opgave, hvor hvid ligeledes kan gøre mat i 2 træk. Fjerner man desuden Td7, fremkommer en 3. opgave med samme fordring osv. Ialt 5 opgaver. Angiv førstetrækket i hver opgave.

**10865** (Kc8 Td1 Th3 Lb1 Lg1 Sd7 Sh6 Ba4 Bc7 Bd2 Bd3 Be5 Bg7 Bh2 Bh4 - Ka8 Ba5 Ba6 Bb2 Bb3). I diagramstillingen er sort pat. Man skal nu anbringe et sort tårn på brættet, således at hvid kan sætte pat i 2 træk. Løsninger, hvor hvid kan sætte pat i ét træk, er der mange af, f.eks. +Stg3, men dem er vi ikke interesseret i. For hver løsning indsendes feltet for det tilføjede sorte tårn, samt hvids førstetræk.

## Løsninger til nr. 9

**10822.** A. 1. Sb4, Kxb4/Txb6 2. Dxd4/Dc2≠. 1. -, d3/axb4/Tc6 2. Sd5/Da8/Dxc6≠. B. 1. Sxd4 Kb4/Tb6 2. Sb3/Sdb5≠. 1. -, T-, / Tc6 2. Dc2/Dxc6≠. Elegant oppgave i gammaldags stil (LeL). En ganske god opgave (LS).

**10823.** 1. Sa4, tr. 2 Td4≠. 1. -, K/Sxd5 2. Sxf4/Te4≠. 1. -, Sc2/Sd- 2. Dd3/Sb6≠. Begrænsat, men ganske interessant innehåll (LeL).

**10824.** I diagramstillingen besvares 1. -, Dxb2/Dxb6/Dd2 2. Td5/Tf5/Te5≠. Kanske har schicklige Knuppert lyckats med en originell utformning af temaet (LeL) Elegant (LaL).

**10825.** Også her skal man først se på spillet i diagramstillingen: 1. -, Dg5 2. Sh6+ Dxb6 3. Sh4≠. 1. -, Lg5 2. Sxh4+, Lxh4 3. Sxh6≠. I løsningen sker i stedet: 1. Lf7, truer 2 d6+, D/Lxa 5 3. Se7/Se3≠. 1. -, Dg5 2. Se3+, D/Lxe3 3. Se7/Bd6≠. 1. -, Lg5 2. Se7+, D/Lxe7 3. Bd6/Se3≠. De samme tre mat-træk fremkommer i de 3 varianter, men på forskellige sorte træk. 1. -, Tg4 2. hxg4+ 1. -, Tx6 parerer også truslen, men her der kort mat 2 Lxe6+(VM).

**10826.** 1. b1L g8S 2. Lxg6 Sxf6≠. 1. g1T, g8D 2. Tg4, Th7≠. Alle 4 forvandlinger (kort betegnet alforvandling), fordelt på 2 sorte og 1 hvid bonde.

**10827.** 1. Dh7, tr. 2. Dd7≠. 1. -, 0-0/Td8 2. Db7/Df7≠. **10828.** 1. Ka3 d1D/S 2. Lh4/Ld2≠. To bondeforvandlinger og rent afventende førstetræk.

**10829.** I diagramstillingen 1. -, Kxa3 2. Ta1≠. Efter 1. Sb1 forsvinder denne variant og en ny kommer til: 1. -, Ka1 2. Sbc3≠. Trækpligt. **10830.** 1. f8T, 1. f8L, 1. f8S+ og 1. Ta6+ 2. f8D≠. Igen alforvandling, her udelukkende udført af én hvid bonde.

**10831.** 1. Dc2 (tr. 2. Dc4≠) e4/d5 2. Dc3/Sf5≠. I diagramstillingen besvares de samme 2 træk med 2. Sc2/Dd6≠. **10832.** 1. Da5. Sort konges 4 diagonale træk, hvilket kaldes kongestjerne. Desuden springeroffer. **10832 bis.** 1. Da8. Her er der 3 flugtfelter i form af et Y.

**Løserliste til nr. 9**  
Andreasen 4332, Bak 33, Binderup 3684, Christiansen, St. (Alb) 479, -, (Lgb) 2579, Christiansen Th. 2469, Danstrup 1630, Dithmer 9597, Dysted 9527, Flarup 1299, Grøn 107, Hansen, Erik 581, -, H.H. 153, -, Ib 555, -, Jacob D. 61, -, Sv.B. 3598, Harju 163, Jørgensen 2265, Klüver 4018, Larsson 2140, Laursen 409, Lemwich-Müller 3017, Løpenthin 1256, Michelsen 1113, Mortensen, V. 4116, Nielsen, Erl. (+ nr. 7-8) 362, -, M.B. (+ nr. 6) 202, Sand 2865, Schmidt 4260, Skovgaard 1374, Thrane 11216, Tipsmark, A. 8155, -, M. 1570, -, S. 1565, Hansen, Søren B. 760, Larsen, Lars 2342, Pedersen, Lars 2342.

**Rettelser**  
7767. Dual 1. f5, Tg2 2. f6, gxf6 3. Th7, Le6, Ld5 etc. ≠. Der bliver altså kun 3 fulgyldige modelmætter (se dom 1962, s. 46) (LaL).

10729. Ikke biløselig ved 1. Lxb6 p.g.a. 1. -, Sd6! (forf.).

10805. Løsningen er 1 Sc2

10843. Hvid Sg7 mangler.

## LITTERATUR

### K-skak partisamling

1. *Europafernschachmannschaftsmeisterschaft 1973-1983 af H. Heemsoth og H.-J. Heitmann*, 224 sider, pris ca. 25 DM

De kendte vesttyske k-skakmestere Heemsoth og Heitmann har nylig udgivet en særdeles udmærket bog om det første Europa-holdmesterskab, der afsluttedes først på året. Bogen der udgives til minde om fru B. v. Massow, der var leder af de europæiske enkeltmandsturneringer og initiativtager til holdturneringens start i 1973, indeholder foruden 353, deraf en tredjedel kommenterede, partier tabeller og en kort historisk oversigt over tidligere holdturneringer.

Trykket er særdeles fornemt og tydeligt. Der er anvendt figurnotation og ECOs registrering, så det er også let at finde en bestemt åbning, om det ønskes. Desværre anvendes det gamle ECO register (R,E,D-nummerering), der måske er en smule vanskeligere end den nye, der anvender bindens bogstaver.

Andre små skønhedspletter er en smule inkonsekvens i måden at stave de forskellige spillere på, samt at der burde have været angivet for bogstaver på dem.

Partisamlingen er givetvis en god jule- eller fødselsdagsgaveidee også for ikke k-skakspillere. Alle vil helt sikkert kunne finde masser af interessante ideer, og ikke k-skakspillere kan få et særdeles godt indblik i, hvordan k-skakspillere lægger et enormt stort arbejde i analyserne af partierne.

Jørgen A. Nielsen

# TURNERINGER

## Redaktion:

Thorbjørn Rosenlund,  
Geelskovparken 12, 2. th., 2830 Virum.

## Ratingkartoteksfører:

Kaj Blom, Grenhusene 48,  
2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 82 69.

## Turneringsindbydelser:

Normalannoncer . . . . . pr. linje kr. 10,-  
Indrammede annoncer . . pr. linje kr. 15,-  
Disse priser tillægges moms.

For hver koordineret turnering er de 10 første normallinjer (inkl. overskrift) dog gratis. Faktura udsendes af DSU's kasserer.

## Esbjerg Byturnering

Esbjerg Skak Union indbyder herved til en koordineret enkeltmandsturnering i Esbjerg.

**Klasser:** Turneringen afvikles over 7 runder efter monrad. Gruppe 1 (Mester) 8 mands, øvrige grupper Ca. 14 mands.

**Spillested:** Danmarksgades skole, Danmarksgade 53.

**Spilletidspunkter:** Der spilles følgende 7 lørdage, d. 14/1, 21/1, 28/1, 4/2, 11/2, 18/2, 25/2, kl. 13.30 - 18.30.

**Hængepartier:** Hængepartier afvikles om mandagen på Danmarksgades skole fra kl. 19.00, og skal være færdigspillet inden næste runde.

**Turneringsindskud:** 80,00 kr. incl. DSU afgift.

**Tilmelding:** Tilmelding med spillerkort sendes klubvis til Ernst Maarup, Cort Adelersgade 21,3 6700 Esbjerg. Sidste frist for tilmelding d. 3. jan.

+ ved turneringsnavne markerer, at der ikke findes røgfri lokaler.

## INDBYDELSER

### Koordinerede turneringer

#### Haslev EMT 1984

Haslev skakklub indbyder til en koordineret turnering under DSU, 7 runders Monrad.

**Sted:** Grøndalsskolen Bregentvedvej 30 i Haslev.

**Spilledatoer:** 6 onsdage: 25/1 84, 1/2, 8/2, 15/2, 22/2, 29/2 samt søndag den 11/3 84.

**Hængepartier** spilles den 26/1 84, 6/2, 13/2, 16/2, 27/2 samt den 5/3 84.

**Spilletider:** kl. 19.00 og søndagen kl. 11.00.

**Klasser:** M. Kl., 1. kl., 2. kl., 3. kl.

**Indskud:** 80 kr. 70 kr. 60 kr. 50 kr.

**Præmier:** Mindst 80% af indskuddet går til præmier.

**Tilmelding** med indskud: Senest fredag den 6/1 84 skal spillerkort samt indskud være modtaget af Poul-Erik Nielsen Troelstrupvej 11, 4690 Haslev giro 1 50 79 15.

#### + Horsens Byturnering 1984

Sidste tilmelding 4/1. Se indbydelser i nr. 11.

## Kostich Memorial

En kategori 10 turnering i Vrsac, Jugoslavien er vundet af Tarjan, USA, Agzamov, USSR, og Nikolic, Jugoslavien med hver 9 point af 13. Dernæst fulgte: 4-6. de Firmian, USA, Ivanovic, Jugoslavien, og Smejkal, Tjekkoslovakiet, 8, 7-8. Adorjan, Ungarn, og Cebalo, Jugoslavien, 7, 9. Djuric, Jugoslavien, 6, 10-11. Gligoric og Rajkovic, Jugoslavien, 5, 12. Suba, Rumænien, 4½, 13. Bjelajac, Jugoslavien 3, 14. Kapelan, Jugoslavien, 2½.

#### L-F Mesterskabet i skak 1984

Skakklubberne på Lolland-Falster indbyder hermed til åben EMT turnering som afvikles i skakcentret Engboulwarden - Nykøbing F søndagene den 15/1, 5/2, 26/2, 18/3 1984.

**Tidspunkter:** M-klassen 8.30-13.30 og 14.30-19.30. Øvrige 9.00-13.00 og 14.00-18.00.

**Indskud:** M-kl 80, 1-kl 70, 2-kl 60, 3-kl 50.

**Tilmelding:** Indskud og spillerkort til Niels Ole Jensen, Vendsysselsvej 67 st. mf., 4800 Nykøbing F senest den 22. december 1983. Telefon (03) 85 52 65 (17.30-18.30).



## 49. Odense-turneringen

Koordineret turnering om Odensemesterskabet 1984.

**Spillested:** Odense Seminarium, Middelfartvej 180, 5200 Odense V.

**Spilledatoer:** Følgende 7 lørdage med start kl. 14.00, 14/1, 21/1, 28/1, 11/2, 18/2, 25/2, 3/3.

**Hængepartier:** Samme dage, M-grupper kl. 20 og Basis kl. 19.

**Indskud:** Alle grupper 70 kr. incl. DSU-afgift.

**Tilmelding:** Klubvis med spillerkort senest tirsdag 3/1 84 til

Niels Henrik Cappelen,  
Prins Haralds Allé 57,  
5250 Odense SV. Tlf. (09) 17 28 83

#### + Roskildekredsens EMT 1984

Roskildekredsen indbyder til koordineret EMT på Amtsgymnasiet i Solrød.

**Spilledage:** 19/1, 26/1, 2/2, 9/2, 16/2, 23/2, 1/3.

**Spilletid:** Mesterklassen kl. 18.30 øvrige kl. 19.00.

**Hængepartier** afvikles mandage.

**Indskud:** Mesterklassen 100 kr., øvrige 80 kr.

**Tilmelding** med spillerkort senest 10/1-1984 til Erik Both, Majsmarken 6, 2680 Solrød Strand. (03) 14 20 08, Giro 5 22 04 24.

Yderligere oplysninger ved turneringslederen Torben Teimer (03) 14 10 96.

#### + 5. Holbergturnering

I (nogle) skoler(ne)s vinterferie 11.-18. februar incl. afholder Dianalund Skakklub koordineret turnering på Holbergskolen i Dianalund. Lørdag og søndag kl. 13-18 og mandag - torsdag 19-24. Fredag spilles der ikke-afviklede hængepartier, og samme aften bliver der afholdt en åben lynturnering. Lørdag aften er der afslutning.

**Indskud:** Mester og basis: 100,- og 50,-.

**Tilmelding** med spillerkort senest 25. januar til John Christensen, Danasvej 10, 4293 Dianalund. Tlf. (03) 56 55 92.

#### Ringkøbing amtsmesterskab i skak 1983

Koordineret EMT arrangeret af Aulum Skakklub. Spillested: Aulum Byskole.

**Spilletid:** torsdag den 26.1.84 og følgende 6 torsdage kl. 19. Præmieuddeling og lynmesterskab den 15.3.84.

**Klasseinddeling** efter styrke med ca. 16 deltagere i hver gruppe efter Monrads system.

**Indskud:** 70, 65, 60 og 50 kr.

**Tilmelding** med spillerkort senest 10.1.84 til Chr. Ertbjerg, Kløvervej 2, 7490 Aulum (tlf. nr. 07 47 25 47).

#### Skolernes Skakklubs Åbne Klubturnering

Skolernes Skakklub har hermed fornøjelsen at indbyde til sit 1. Åbne Klubmesterskab på Brobjergskolen (Frederiks Allé, Århus C).

Der spilles 9 runder schweizer i to grupper, Mester og Basis.

**Betænkningstid:** 45 min/spiller/parti.

Der spilles to runder med start kl. 19.00 på følgende tirsdays: d. 10/1, 17/1, 24/1, 31/1 og én runde med start kl. 20.00 d. 7/2.

**Indskud:** Mester, 80 kr. Basis afhængig af ratingtal over 1700, 60 kr. mellem 1500 og 1700, 60 kr. og under 1500, 30 kr.

**Garanteret 1. præmie** i henholdsvis Mester- og basisgruppen ved 20 tilmeldinger i hver, 1000 og 500 kr.

**Sidste tilmelding** d. 6/1 hos Thomas Ochsner, Viborgvej 158, 8210 Århus V, tlf. (06) 15 52 78. Begrænset tilmelding.

## Julegaven, der varer til påske

Forlagene Ruder 7 og Interchess tilbyder en bogpakke med 9 bøger til kr. 200,- i stedet for normalt kr. 300,-. Underholdning og studiemateriale til hele den lange vinter. Send kr. 216,- (porto kr. 16,-) til Interchess, Kagsåkollegiet 151-1, 2730 Herlev, Giro 5 34 78 23, og du modtager:



### Forlaget Ruder 7:

Politiken Cup 1980 (kr. 28,-)  
Politiken Cup 1981 (kr. 36,-)  
Politiken Cup 1982 (kr. 45,-)  
Lux Time Cup 1983 (kr. 40,-)

### Forlaget Interchess:

Fra Vejle Fjord til Øresund (kr. 36,50)  
Slagsmål i Odensegade (KM 1980 - kr. 25)  
OL i Buenos Aires 1978 (kr. 27,50)  
Det 44. Sovjetmesterskab (kr. 36,50)  
Det 45. Sovjetmesterskab (kr. 25,00)

9 roste turneringsbøger, i hvilke man møder såvel den danske elite som verdenseliten i langt over 1000 partier, et stort antal kommentarer. Forfattere er Svend Novrup, Jan Løberg samt (OL-bogen) Jens Kristiansen. Bøgerne kan naturligvis også bestilles enkeltvis, men tilbuddet gælder kun den samlede pakke - som måske også er en ide for den klub, der skal købe præmier.



### Nordsjællands Skak Unions EMT 1984

Start den 14. januar. Tilmelding senest den 20/12. Se indbydelse i sidste nummer af Skakbladet. Oplysninger på tlf. 02 - 31 19 65.

### Sønderjysk EMT 1984

1. runde 15/1, sidste tilmelding 3/1. Se indbydelsen i Skakbladet nr. 11.

### Aalborg Skakrings byturnering 1984

Koordineret EMT i AUCs bygning, Badehusvej 9, 2. sal, Aalborg.

*Spilledage:* 21-22/1, 1/2, 11-12/2, 22/2, 3/3.

*Spilletid:* Hverdage mesterklassen kl. 18.30, øvrige kl. 19.30. Lørdage mesterklassen kl. 13.00, øvrige kl. 14.00. Søndage mesterklassen kl. 10.00, øvrige kl. 11.00.

*Hængepartier* afvikles i spillelokalerne tirsdag aften.

Ved flere end 14 tilmeldte deles mesterklassen. Endvidere spilles i 1., 2. og 3. klasse.

*Turneringsindskud:* M-kl. 80 kr. øvrige 70 kr., pens. og jun. 50 kr.

*Tilmelding* med spillerkort senest 13. januar til Eric Bentzen, Islandsvej 2, 9000 Aalborg.

### Århusmesterskabet 1984

afvikles i dagene 13/1 kl. 18, 14/1 kl. 12, 15/1 kl. 12, 21/1 kl. 12, 22/1 kl. 12, 4/2 kl. 10 og 5/2 kl. 12. *Hængepartier:* 14., 15., 21. og 22. januar kl. 18 samt 4. februar kl. 16.

*Spillested:* Rosenvangsskolen, Rosenvangs Allé, Viby.

*Turneringsform:* Så vidt muligt 8-mandsgrupper. *Indskud:* Mesterklasserne 100 kr., basisklasserne 80 kr.

*Tilmelding med spillerkort* senest onsdag den 4. januar til Erik Jørgensen, Rosenhøj 3 B, 8260 Viby, tlf. (06) 29 07 15.

## Andre turneringer

### 6. Juleturnering i Silkeborg

Der spilles igen i år juleturnering den 27. og 28. dec. i Medborgerhuset på Skoletorvet i Silkeborg. Der spilles 10 runder efter Schweizsystemet. Første runde starter tirsdag kl. 13.00 og præmieuddelingen finder sted onsdag kl. 17.30. Der spilles i flg. klasser: M, 1, 2, 3.

*Indskuddet* i M er 80 kr., og i de øvrige klasser 60 kr. *Førstepremien* i mesterklassen er på 1000 kr. og der er specialpræmier til mesterspiller med under 2050. *Førstepremien* er her på 400 kr. I hver af de øvrige klasser er førstepræmien på 400 kr. Iøvrigt går mindst 90% af indskuddet til konstante præmier.

*Tilmelding* med oplysning om ratingtal eller klasse senest den 22. dec. til Alex Elisiusen tlf. (06) 82 69 39 eller Torben Bødskov tlf. (06) 85 35 69.

### 2. Horsens Hurtigturnering

Horsens S.F. indbyder til hurtigturnering søndag d. 12. februar kl. 10 på Bankagerskolen, Bankagervej.

Der spilles 7 runder efter Schweizsystemet med 1/2 times betænkningstid.

*Klasser:* Der spilles i to grupper, Mesterklassen (over 1700) og Basisklassen (under 1700).

*Præmier:* 1. præmien er i begge grupper 1000 kr. Præmier til de bedste 1. og 3. klassesspillere, samt til Mester under 2050. 1. præmien i hver af disse grupper er 500 kr. Øvrige præmier efter deltagerantal. *Præmieuddeling* ca. kl. 20.

*Indskud:* 90 kr. for alle.

*Forplejning:* Der er velassorteret kantine. *Tilmelding:* Senest d. 6/2 til Henrik Svane, (05) 62 85 87 eller Ninna Brandes (05) 61 70 98.

 **PROVINSBANKEN**  
-til at tale med

### 11. Internationale Julekaktturnering i Vojens

*Arrangør:* Vojens Skakklub. Hurtigskak 45 min. pr. spiller pr. parti. 9 runder schweizer.

*Spillested:* Huset, Danmarksgade 8, Vojens.

*Start* d. 28/12 kl. 13 og præmieuddeling d. 29/12 kl. ca. 19.

*Indskud* 80 og 60 kr. 1. præmie i begge klasser garanteres på mindst 500 kr.

*Tilmelding* med indskud og angivelse af spillestyrke senest d. 20/12 til Mogens K. Larsson, Thorsager 8, 6500 Vojens. Tlf. (04) 54 00 25.

### Fødselsdagturnering i Studenterforeningens Skakklub

Studenterforeningens Skakklub indbyder i anledning af H. Norman-Hansen's 85 års fødselsdag den 2. januar 1984 til hurtigturnering lørdag den 14. januar og søndag den 15. januar 1984.

*Spillested:* Købmagergade 26 C 1.sal, 1150 K.

*Tidspunkt:* Lørdag den 14. januar kl. 11.00 - ca. kl. 16.30 og (3 runder) søndag den 15. januar kl. 11.00 - ca. kl. 18.00

*Turneringsform:* Nordisk seedning efter 3 runder 45 min/ spiller/ parti - 7 runder.

*Indskud:* M-kl. kr. 50,-. 1. kl. kr. 40,-. Øvrige klasser kr. 30,-. Hele indskuddet går til præmier. Præmier i alle grupper samt fødselsdagspræmier i alle grupper.

*Antal deltagere:* Max. 60.

*Tilmelding* med angivelse af spillerstyrke til Knud Mølgaard, Solvænget 4, 2100 Ø tlf. (01) 29 91 46 senest 10. januar 1984.

### Grindsted Skakklubs 10. hurtigskaktturnering

*Tid:* Lørdag den 7. januar 1984 kl. 9.00 med afslutning ca. kl. 19.

*Sted:* Grand Hotel, Torvet, Grindsted

*Antal runder:* 7. 30 min. til hver spiller i hvert parti.

*Klasser:* Inddeling efter rating.

*Indskud:* kr. 70.

*Præmier:* 75% af indskuddet. Der tilstræbes en 1. præmie på 500 kr. i alle grupper. Desuden mange fine ekstrapræmier.

*Tilmelding:* med oplysning om ratingtal senest onsdag d. 4. januar til Ernst Nielsen, Færøvej 10, 7200 Grindsted, tlf. (05) 32 01 29, bedst efter kl. 18.

## Ålbani Cup

### I ODENSE d. 4.2.1984

*Abildgårdskolen:* Volls Mose, Odense

*Start:* 9,30 Præmieuddeling 19,15

*Turneringsform:* Hurtigskak, 7-runders Schweizer u/seedning, 1/2 times partier.

*Inddeling:* 1900 og derover = M

1700 - 1899 = 1.

1500 - 1699 = 2.

1300 - 1499 = 3.

under 1300 = 4.

*Præmier:* Ved et samlet deltagerantal på over 120 er 1. pr. i hver gr. 1000 kr. de øvrige præmier afhænger af deltagerantallet i den enkelte gr.

*Indskud:* 85 kr. pr. deltager. Betales inden turn.start den 4.2.

*Tilmelding:* Lars Randløv Låseledvej 13 Farstrup 5471 Sønderød tlf. (09) 80 13 88 (inden kl. 22.00) Senest 1.2. Opgiv navn, klub, rating.

Klubber der tilmelder min. 10 spillere samlet trækker lod om et ur.

*Cafeteria:* Har åbent fra 9.00.

*Sponsor:* Albani Bryggerierne Odense.

## Turneringer i udlandet

### Malmø Open

16/12 - 18/12. Tilmelding kan måske nås på tlf. 040-85880, 040-960763, eller 040-150037.

## RESULTATER

### Koordinerede turneringer

#### Efterårsferiens EMT-træf i Silkeborg 1983

Silkeborg Skakklubs 4. koordineret EMT turnering, der også omfattede en Stormesterturnering (af kategori 7). EMT havde i år samlet 91 spillere fra 36 klubber, alle Hovedkredse var repræsenteret.

De 91 spillere havde en hyggelig skakuge i kammeratlig samvær på Vestre skole, hvor der også var mulighed for overnatning.

Præmietagerne i de 11 grupper blev.

*Mester 1.* Ratinggens. 2140 (2214-2063): 1. Erik Jelling, Silkeborg 6, 2. Erling Højbjerg, Nordre 5.

*Mester 2.* Ratinggens. 2030 (2060-2000): 1. Torben Hjort, Århus 6, 2-4. John Madsen, Aars. Steffen Cordes, Sk. 1968, og Henning Møller, Skanderborg, hver med 4,5.

*Mester 3.* Ratinggens. 1914. (1982-1885): 1. Kim Nielsen, Nysted 5,5, 2. Henrik Svane, Horsens 5,0.

*Basis 1.* Ratinggens. 1826. (1876-1770): 1. Mogens Thuesen, Capablanca 6, 2. Henrik Willumsen Ålborg 5,0.

*Basis 2.* Ratinggens. 1745. (1763-1724): 1-2. Heine Christensen, Silkeborg, og Jan Stage Jacobsen Fåborg, 5,5.

*Basis 3.* Ratinggens. 1687. (1714-1659): 1. Lars Pedersen, Kjellerup 6,5, 2. Lars Clausen, Nibe 5,5.

*Basis 4.* Ratinggens. 1625. (1655-1600): 1. Søren H. Nielsen, Silkeborg 5,5, 2. Henrik Kristensen, VRS. 5,0.

*Basis 5.* Ratinggens. 1568. (1600-1536): 1-2. Svend Juul, Silkeborg, og Kim Jensen, p.m.6 hoved, hver 5,0.

*Basis 6.* Ratinggens. 1486. (1526-1442): 1. Jacob Duschek H. Nyborg 6, 2. Kenny Mamsen, Haderslev 5,5.

*Basis 7.* Ratinggens. 1396. (1432-1360): 1. Helge Andersen, Vejle fjord 6,5 p., 2. Casper Rasmussen, Silkeborg 5,5.

*Basis 8.* Monradgr. 13 deltagere (1325-1099): 1. Niels E. Mondrup, Næstved 6, 2. Kurt Madsen, Silkeborg 5,5 og nr. 3. Jan Christensen, Tønder 5,0.

Resultater fra lyn-turneringen. I lighed med tidligere år holdes der på den Traditionelle hviledag onsdag, en LYN-turnering (alle med alle) i år med 24 deltagere. Vinderne blev: 1. Erik Jelling, Silkeborg 22/23, 2. John Madsen, Aars 19/23. Under 1800 i rating. Max Hansen, Espergærde 15 p. Under 1500 i rating. Peter Johansen, Næstved.

*På gensyn i Silkeborg  
Turneringslederne  
Ebbe, Kurt og Ove*

#### Herning Byturnering 1983

Der deltog 92 spillere fordelt i 6 klasser.

*Mesterklassen:* 1.-2. Anton Fløe, Herning Skf. og Finn Pedersen, Herning Skf. 5. 3.-4. Kurt Nielsen, Herning Skf. og Tage Sørensen, Herning Skf. 4½. Første omkamp om bymesterskabet mellem Anton Fløe og Finn Pedersen endte 1-1.

*Basis 1:* 1. Peter Jakobsen, Herning Skf. 7½, 2. Niels P. Brøgger, Ikast 4½, 3. Børge Funch Petersen, Herning Skf. 4½, 4. Jens Hauge, Herning Skf. 4½.

*Basis 2:* Henning Kristensen, Herning Skf. 5½, 2. Harry Thomsen, Herning Skf. 5, 3. Leif Søndergård, Herning Skf. 4½, 4. Arne Hørmann, Herning Skf. 4½.

*Basis 3:* Peter Donslund, Ikast 6, 2. Poul Krautwald, Ikast 5, 3. Hans Chr. Henriksen, Herning Skf. 4½, 4. Stig Lundbeck, Ikast 4½.

*Basis 4:* Tommy Lauritsen, Ikast 6, 2. Jesper Rosendal, Herning 5, 3. Helge Pedersen, Herning Skf. 5, 4. Jørgen Møller Nielsen, Herning Skf. 4½.

*Basis 5:* 1. Per Sønderkov, Herning Skf. 7½, 2. Birger Kristensen, Herning Skf. 4½, 3. Peter Holm Sørensen, Snejbjerg 4½.

#### Københavns Skakforenings EMT 1983

*Mesterklassen:* 1. Jens Hartung Nielsen, GSF, 7, 2. Torsten Pårup, FS, 5, 3-4. Kim Pedersen, KS, 4½, 3-4. Tommy Rasmussen, Greve, 4½.



1-klasse: 1. Jean Etienne, FS, 6, 2-4. Mogens Thuesen, Capa, 5, 2-4. Ivan Birch, Greve, 5, 2-4. Andreas Bang, As04, 5, 5-6. Jørn Brøndal, TS, 4½, 5-6. Morten Rasmussen, BsK, 4½.

2-klasse: 1. Chi-Hsin Lei, FS, 5½, 2-3. Fl. Kold Jensen, KS, 5, 2-3. Henning Smidt, Albertsl., 5, 4-5. Morten Rude Mortensen, Øbro, 4½, 4-5. Morten Møller Hansen, Vanløse, 4½.

3-klasse: 1-3. Carsten Reiff, KS, 5½, 1-3. Angelo G. Nielsen, KS, 5½, 1-3. Jens Nielsen, GSF, 5½, 4-6. Anders Cort, KS, 4½, 4-6. Kim Byrialsen, Hvidovre, 4½, 4-6. Frode B. Nielsen, LVS, 4½.

#### Søndersø-EMT-1983

Turneringen blev i år spillet for 8. gang og havde atter samlet fuldt hus under Carsten Andreasens kyndige ledelse.

Mester 1: 1. John Rendboe, Frem 6, 2. Carsten B. Friis, Læseforeningen 5, 3. Palle Bratholm, Søndersø 4½.

Mester 2: 1. Lars Storkehave, Læseforeningen 4½, 2. Claus Rossen, Læseforeningen 4½, 3. Allan Nielsen, Frem 4.

Basis 1: 1. Reidar Hansen, Frem 4½, 2. Kaj Hansen, Søndersø 4½, 3. Martin Hedes, Læseforeningen 4.

Basis 2: 1. Bent Jensen, Frem 5½, 2. Poul Yndgård, Otterup 5, 3. Carsten Andreasen, Søndersø 4½.

Basis 3: 1. Jan Nordenbæk, Søndersø 5½, 2. Jan Olsen, Søndersø 5½, 3-4. Carsten Hansen, Søndersø og Jess Madsen, Nyborg 5.

Jørn Erik Hansen

## Andre turneringer

#### Ølgod Skakklubs hurtigturnering 1983

Turneringen den 22. oktober havde samlet 42 spillere fra 16 klubber. Præmievindere blev følgende:

## Dansk Skak Union

### Dansk Skak Unions forretningsudvalg

Formand: Steen Juul Mortensen, Marievej 7, Snejbjerg, 7400 Herning. Tlf. (07) 16 21 67.

Kasserer: Finn Larsen, Horsensvej 14, 8900 Randers. Tlf. (06) 43 39 40. Giro 9 29 55 93.

Sekretær: Knud Rasmussen, Søllerød Park 19-21, 2840 Holte. Tlf. (02) 80 64 89.

Propaganda: Niels Ejnar Nielsen, Savvænget 5, 6800 Varde. Tlf. (05) 22 43 86.

Juniorleder: Henrik Knudsen, Enebærvenget 20, Appenæs, 4700 Næstved. Tlf. (03) 80 04 34.

#### Chef k-skakafdelingen:

Ib Jensen, Oluf Høst Vænget 15, 3000 Helsingør. Tlf. (02) 22 14 66.

#### Dansk Skak Unions ratingkomité:

Alle henvendelser til Claus Mogensen, Mellemgade 15, 6100 Haderslev. Tlf. (04) 52 29 61.

#### Dansk Skak Unions k-ratingkomité:

Alle henvendelser til Benny Larsen, Jegstrupvænget 269, 8310 Tranbjerg J. Tlf. (06) 29 54 45.

#### Dansk Skak Unions skaknævn:

Klager over en truffet afgørelse udfærdiges i 3 eks. og sendes sammen med depositum kr. 94,- til Søren Ejrum, Ålholmvej 153, Tjørring, 7400 Herning

#### Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Bjørn Laursen, Hybenvej 21, 8763 Rask Mølle. Tlf. (05) 67 87 80.

#### Kartoteksfører:

Erika Sørensen, Tulipanvej 22, 6705 Esbjerg Ø. Tlf. (05) 14 25 56.

#### Dansk Skak Unions Støtteforening:

Formand: Chr. Ertbjerg, Kløvervej 2, 7490 Aulum. Tlf. (07) 47 25 47.

Gr. 1: N.J. Fries Nielsen, Esbjerg, 6, 2. Arne Christensen, Skjern, 5, 3. Richard Andersen, Evans, 5.

Gr. 2: Kim Sørensen, Helle, 6,5. 2. Fin Larsen, Centrum, 5, 3. Knud Mathiasen, Skjern 4,5.

Gr. 3: Benny Lauridsen, Helle, 6, 2. Vagn Konradsen, Centrum 5,5. 3. Kr. Nielsen, Ølgod, 5,5.

#### Ændringer til klubfortegnelsen

Sendes til hovedkredskassereren

#### 6. Hovedkreds

I perioden 1/1 - 1/5 1984 sendes al post til Randers Skakklub til Finn Gemzøe, Fyrrevænget 2, 8990 Fårup p.g.a. Finn Anderssons bortrejse.

# JULEGAVEIDEER I ALLE PRISKLASSER

## Op til 65 kr.

Nøglevedhæng med skakmotiv .....	7,00
Dansk Skak Unions emblem i emalje med forsølvet motiv ....	12,00
K-skaknoteringshæfte til 48 partier + register .....	20,00
Bent Larsen: Skak Skole 6 - Skarpe åbninger .....	19,50
NIKSIC 1983. 1. Kasparov 2. Bent Larsen. 105 partier .....	30,00
Skakbræt, stiv plastic, sammenklappelig, felter 42 x 42 .....	30,00
Bjørnskov: 52 totrækkere + 53 tretrækkere. 2 hæfter .....	38,00
Novrup: Lux Time Cup 1983. 83 partier. 64 sider .....	40,00
K-skakalbum med plasticbrikker, komplet til 6 spil .....	45,00
Askebøger med skakmotiv, hvidt procelæn, 15 cm .....	55,00
Estrin: Gambitspil i skak. 112 diagr. 64 sider .....	64,00
Navnestempel til afsenderadressen. 3 linier .....	65,00

## Fra 140 - 235 kr.

Botwinnik: Schach-Erinnerungen. 286 sider .....	149,00
Schach-Informator, bd. 35 med 724 partier fra 1983 .....	150,00
Kasparov: Sicilian -, e6 & -, d6 Systems. 218 sider .....	156,50
Gary Kasparov: My Games. 372 partier. Netop udkommet! ..	174,00
Skakbrikker, K 84 mm, med filt og bly, i kunstlæderæske ....	175,00
Bent Larsen: Vi spiller skak, bd. 1-10. Hele serien! .....	190,00
Bogpakke med 10 danske skakbøger .....	200,00
Cafferty: A Complete Defence to 1. d4. Indbundet .....	220,00
Skakuret Bohemia. Urkasse i plast. Tydelig urskive .....	225,00
Skakuret Jerger Tournament. Str. 14,5x8x4 cm. ....	225,00
Encyclopaedia of Chess Middlegames. 1800 kombinationer ...	225,00
Skakbrikker, Lardy. K 86 mm. Med filt og bly. Lækre! .....	235,00

## Fra 65 - 140 kr.

Rejsechakspil i solid trææske med plasticbrikker .....	70,00
Roisman: 400 Kurzpartien. 350 sider .....	70,00
G. Kasparov: Fighting Chess. My Games & Career. 138 sider .	85,00
K-skakpakken (Skakkort, album og hæfte) .....	94,00
Lademanns Skakleksikon, bind 4. 96 sider .....	96,50
Pebermølle, teaktræ (tårn, springer eller løber) pr. stk. ....	100,00
Skakbræt, svar krydsfiner, felter 50 x 50, med T+B .....	120,00
Skakhåndbogen, 9. udgave DSUs love, rating m.m. ....	122,00
Skakbrikker, polerede, K 84 mm, m. filt, fin æske .....	124,00
Noteringsbog til 192 partier á 80 træk. Indbundet .....	130,00
Kasparov/Keene: Batsford Chess Openings. 346 sider .....	135,00

Alle priser er incl. 22% moms, men porto tillægges.

## Over 235 kr.

Encyclopaedia of Chess Open. Bd. A-C-D-E, pr. stk. ....	250,00
Skakbrikker, K 95 mm. Fide-norm, med filt og bly .....	280,00
Luxusskakbræt, nød/ahorn, silkemat, felter 52x52 mm .....	285,00
Lademanns Skakleksikon, bind 2-5. Alle fire bind .....	386,00
Chéron: Lehr- u. Handbuch der Endspiele. Bd. 1-4 komplet ...	450,00
Skakbord med indlagte felter i nød og ahorn .....	600,00
Sportverlags nye åbningsværk. Frit valg af 10 bøger! .....	760,00
Skakcomputer - Skakmakker 8. En god modstander .....	2225,00
Skakcomputer - Skakmakker 9. Ekstra tilbehør kan leveres ..	2975,00
Skakmakker CHAMPION. Lynskak, nærskak, k-skak, bare god!	5475,00

OBS! Der afvikles juleferie og laves status i perioden 21.-31. december begge dage incl. med meget begrænset telefonkspedition.



## Dansk Skaksalg ApS

-unionens egen forretning!

Sømarksvej 230, 5471 Søndersø

Tlf. 09 - 89 14 77 - Giro 3 29 02 20

Mandag - fredag kl. 9 - 15





## SKAKDIAGRAMMER

de gode til den RIGTIGE PRIS!

90 x 90 mm m. selvklæbende brikker.  
Mindstesalg 10 sæt, pr. sæt . . . kr. 0,85

Dansk Skaksalg ApS

Sømarksvej 230 - 5471 Sønderø  
Tlf. (09) 89 14 77 - Giro 3 29 02 20



## Abonnement på skakblade

Fernschach - ICCFs resultatblad Vesttyskland 12 nr. ....	208,00
Schach-Archiv - Euwes nyhedsbl. Vesttyskland 12 nr. ....	238,00
Ovenstående priser gælder frit leveret på deres adresse, og abonnement kan tegnes året rundt, udkomne numre vil blive efterleveret.	
Norsk Sjakkblad .....	Norge 10 nr. 133,00
Schacknytt .....	Sverige 10 nr. 133,00
Tidskrift för Schack .....	Sverige 10 nr. 118,00
Schach-Echo .....	Vesttyskland 12 nr. 218,00
Deutsche Schachzeitung .....	Vesttyskland 12 nr. 258,00
Rochade .....	Vesttyskland 12 nr. 118,00
Deutsche Schachblätter .....	Vesttyskland 12 nr. 108,00
Schweiz. Schachzeitung .....	Schweiz 12 nr. 228,00
Chess .....	England 12 nr. 158,00
British Chess Magazine .....	England 12 nr. 208,00
Chess Life & Review .....	U.S.A. 12 nr. 218,00

Tegning af årsabonnement på disse skakblade kan ske indtil den. 15. januar 1984.

### Schach-Informator

Udkommer 2 gange årligt (marts og september). Tegn abonnement på dette jugoslaviske mesterværk, som indeholder over 700 partier, åbningsheder og interessante slutspil. Tidligere udkomne bind kan stadig leveres.

Bind 35 med 724 partier koster kr. 150,00 + porto.

## Dansk Skaksalg ApS

Sømarksvej 230, 5471 Sønderø  
Tlf. 09 - 89 14 77 - Giro 3 29 02 20

Mandag - fredag kl. 9 - 15

— unionens egen forretning!



### Skak-Computere

»Morpho Master«. Computeren med udkjæftelig kassette. Løser bl.a. 2-træks opgaver på ca. 30 sekunder. Ratingtal ca. 1800 ..	4895,00
»Morpho Master«. Som ovennævnte, men med den nye »Steinitz-kassette«, som forbedrer både åbnings- og slutspillet ..	6195,00
Ekstra åbningskassette »Grünfeld« til »Morpho Master« ..	1400,00
Ekstra slutspilskass. »Capablanca« til Morpho Master ..	1890,00
»Prodigy«. Computer for spillere i middelklassen ..	2380,00
»Boris Diplomat«. Computeren for begyndere ..	1100,00

### Skaklitteratur

Schach-Informator, bind 35. 724 partier fra 1. halvår 1983 ....	150,00
Nimzowitsch: Mit System. 262 sider, indb. ....	160,00
Kristensen/Nielsen: Alt om Skak. Kun få eksemplarer tilbage	160,00
Brøndum: Owens Forsvar. 1. e4 eller d4, b6. 64 sider ..	38,00
Estrin: Gambitspil i Skak. 64 sider ..	64,00
Enevoldsen: Hyg Dem med Skak. 90 studier, 124 sider ..	15,00
Larsen: Åbningsspillet i Skak. Norsk. 128 sider ..	74,50
Larsen: Vi spiller Skak. Bind 1-10. Hele serien ..	130,00
Landsholdsklassens Partier 1963, 64, 65, 66, 67, 68. Alle 6 bind 33,00 - enkelte bind ..	6,00
Novrup: Politiken Cup 1980. 52 sider ..	28,00
Novrup: Politiken Cup 1981. 80 sider ..	36,00
Novrup: Politiken Cup 1982. 78 sider ..	45,00
Novrup: Lux Time Cup 1983. Stormesterskak i Århus. 64 sider ..	40,00
Jonasson: Albins Motgambit. Nyt oplag, 36 sider ..	18,50
Ridala: Keres vinner. 55 glanspartier, 123 sider ..	44,00
Johansson: Schackgeniet Anatolij Karpov. 153 sider ..	45,00
Botwinnik/Estrin: Grünfeld-Verteidigung, 282 sider ..	127,00
Estrin: Das abgelehnte Königsgambit. 109 sider ..	74,00
Estrin: Das angenommene Königsgambit. 135 sider ..	74,00

## Udebliver Skakbladet...

Ret i første omgang henvendelse til posthuset med ovenstående oplysninger. Giver dette ikke resultat, rettes derefter henvendelse til Skakbladets Ekspedition (se bladets anden side) med samme oplysninger.

## »Kort og godt«

I næste nummer præsenterer Skakbladet en ny fast rubrik: »Kort og godt« under redaktion af Erik Fønss. Rubrikken vil i petit-form beskæftige sig med alt det, der ikke er resultatorienteret og som ikke hidtil har fundet vej til bladets spalter. Hvad der sker i klubberne, hvad der hænder og siges skakspillere imellem, sagligt eller kuriøst, historiske smånoter, aforismer -

Skriv eller ring til:

Erik Fønss, Sanderumgårdsvej 25, 5220 Odense SØ.  
Tlf. (09) 97 27 20.

## Ældre numre og årgange af Skakbladet

År: 1966 til 1982 - pr. årgang 30,- pr. nr. 2,50.

Ved køb under 100 kr. tillægges 5 kr. til forsendelse.  
Prisliste omfattende årene 1904-1982 tilsendes på forlangende!

### SKAKBLADETS EKSPEDITION

Tulipanvej 22, 6705 Esbjerg Ø.  
Tlf. 05 - 14 25 56.

### M. Euwe: Theorie der Schacheröffnungen:

Bind 1-2 (i et bind): Ortodoks dronninggambit. ....	
Cambridge-Springs, Tarrasch m.m. ....	42,00
Bind 3: Slavisk, Albin, Modtaget dronninggambit m.m. ....	47,00
Bind 4: Nimzo-Indisk .....	68,00
Bind 5: Kongeindisk, Grünfeld, Dronningindisk m.m. ....	99,00
Bind 6-7 (i et bind): Budapestergambit, Blumenfeldgambit, Hollandsk, Engelsk, Bird, Benoni m.m. ....	80,00
Bind 8: Fransk, Caro-Kann .....	99,00
Bind 9: Siciliansk .....	86,00
Bind 10: Spansk, Tre- og firspringerspil .....	105,00
Bind 11-12 (i et bind): Italiensk, Skotsk, Russisk, Philidor, Evansgambit, Kongegambit, Wienerparti m.m. ....	73,00
Freidl: Das moderne Blackmar-Diemer-Gambit, bind 4 .....	110,00
Polugajewski: Sizilianisch, Drachensystem bis Geschlossene Variante ..	72,00
Polugajewski: Sizilianisch, Morra-Gambit bis Scheveninger System ..	72,00
Polugajewski: Sizilianisch, Rauser-Angriff bis Sosin-System ..	76,00
Matanović: Encyclopaedia of Chess Openings:	
Bind A: Engelsk, Benoni, Hollandsk, Bird's åbning, Katalansk m.m. 476 sider, indb. ....	250,00
Bind B: Caro-Kann, Siciliansk, Skandinavisk, Aljechins forsvar, Jugoslavisk, 400 sider, indb. ....	230,00
Bind C: Fransk, Kongegambit, Italiensk, Spansk, 487 sider, indb. ....	260,00
Bind D: Ortodoks Dronninggambit, Slavisk, Grünfeld, Modtaget Dronninggambit, Albin m.m., 404 sider ..	195,00
Bind E: Nimzoindisk, Kongeindisk m.m., 466 sider, indb. ....	215,00
Teschner: Sie sind am Zug, 300 prægtige kombinationer .....	21,00
Tarrasch: Das Grossmeisterturnier zu St. Petersburg 1914.	
1. Lasker 2. Capablanca, 3. Aljechin, 75 partier, 192 sider indb. ....	163,00
Bogoljubow: Das internationale Schachturnier Moskau 1925.	
1. Bogoljubow 2. Lasker 3. Capablanca, 223 sider, indb. ....	165,00

## AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense C, Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 6 00 96 38 - Svensk postgiro 54 70 03-4 - Norsk postgiro 1 99 32 45